

جامع ۲ (ویژه کنکور اردیبهشت)

آزمون ۵ اردیبهشت - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمد ابراهیم توننده جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن زاده فرد، رضا خانابائی، میثم خشنودی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، الهام محمدی، مهرزاد مشایخی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آرزو بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	فاطمه بیات، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، حسین سهرابی، عادلہ علیرضایی مقدم، محمد عرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، امیر رضائی رنجبر، امیر حسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، حسین سهرابی، تابان صیقلی، حبیبه محبی، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشنیبا، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، محمد کریمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	نسرین جعفری، مائده حسینی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد ابراهیم توننده جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، آروین حسینی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، حسین سهرابی، سینا غلامی	محمد صدرا پنجه پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیر محمد قلعه گاهی، ایمان کلاته عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی، سینا غلامی	سجاد حقیقی پور

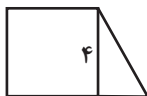
گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- مجموع جواب‌های معادله $\frac{x+2}{x+1} - \frac{x}{x-1} = \frac{x^2}{x^2-x} - \frac{5}{8}$ کدام است؟

- (۱) $1/6$ (۲) $1/4$ (۳) $-1/6$ (۴) $-3/6$

۲- در شکل مقابل مساحت مربع از سه برابر مساحت مثلث، 10 واحد بیشتر است، مساحت دوزنقه کدام است؟

- (۱) 14 (۲) 16 (۳) 18 (۴) 20

۳- اگر ریشه‌های معادله $x^2 - 10x + 21 = 0$ جمله‌های اول و سوم یک دنباله حسابی افزایشی باشد، مجموع ده جمله اول این دنباله کدام است؟

- (۱) 120 (۲) 126 (۳) 130 (۴) 134

۴- نمودار دو تابع خطی $f(x) = -2ax + 2b$ و $g(x) = cx - 2b$ از نقطه $(-2, 1)$ می‌گذرند. اگر $f(3) = g(\frac{1}{2})$ باشد. مقدار $\frac{c}{a}$ کدام است؟

- (۱) 6 (۲) 7 (۳) 8 (۴) 9

۵- $f(x) = \begin{cases} \frac{f \cdot \text{sign}(x)}{[\sqrt{3}] + |2x|} & , [x+3] > 3 \\ |2x-5| + 4 & , [x+3] = 3 \text{ اگر } -5 \\ [2x-1] \cdot \text{sign}(-x) & , [x+3] < 3 \end{cases}$ باشد، حاصل $\frac{f(\frac{1}{2})}{f(-\frac{5}{4}) \times f(\frac{3}{2})}$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) -2 (۲) -4 (۳) 2 (۴) 4

۶- اگر تابع $f(x)$ همانی، برد تابع $h(x)$ مجموعه تک عضوی $\{-2\}$ و رابطه $f^2(b) - 5f(b) + 4 = h(0)$ برقرار باشد آنگاه $\sqrt{b-2}$ کدام

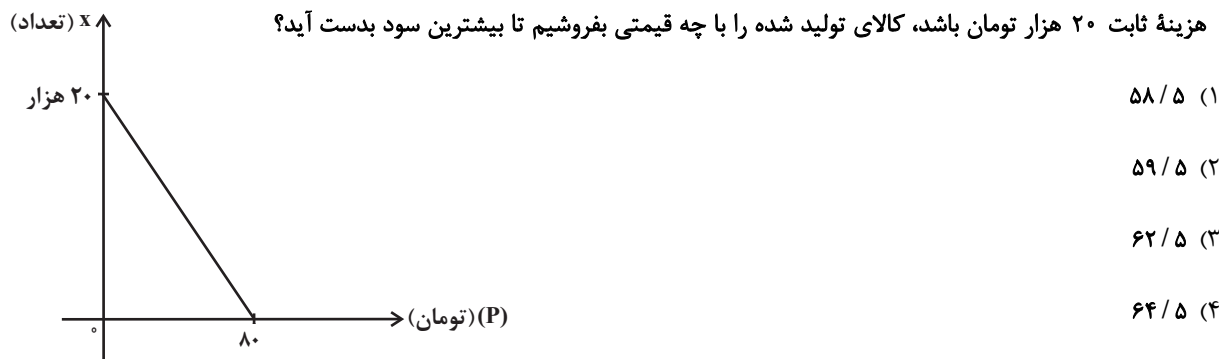
می‌تواند باشد؟

- (۱) 1 (۲) $\sqrt{3}$ (۳) $\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{5}$

۷- اگر $f(x) = x + 1$ و $(f \times g)(x) = x^3 + x^2 + x + 1$ باشد، مقدار b در تابع $g(x) = x^2 + b$ کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۸- نمودار زیر، تعداد فروش کالا توسط یک کارگاه تولیدی را با توجه به قیمت آن نشان می‌دهد. اگر هزینه تولید هر واحد از این کالا ۴۵ تومان و

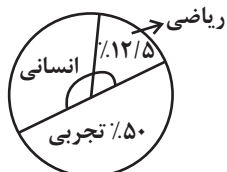

۹- اگر میانگین داده‌های $(2, x, x+2, 8, 12, 15, 8/5, 4/5, 7/5)$ برابر $9/5$ باشد، میانگین این داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۱۰/۵
(۳) ۹
(۴) ۹/۵

۱۰- مدرسه‌ای دارای n دانش‌آموز است. این مدرسه دارای ۳ کلاس ریاضی، تجربی و انسانی بوده و درصد تعداد دانش‌آموزان هر کلاس مطابق

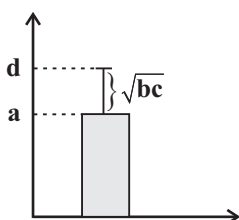
شکل زیر می‌باشد، اگر تعداد دانش‌آموزان ریاضی ۱۵ نفر باشد، تعداد دانش‌آموزان و زاویه مربوط به کلاس انسانی کدام است؟

- (۱) 120° ، ۴۵
(۲) 135° ، ۴۵
(۳) 120° ، ۳۰
(۴) 75° ، ۳۵

۱۱- اگر نمودار زیر توصیف‌کننده شاخص‌های مرکزی و پراکندگی مناسب برای داده‌های $b, 8, 4, 4, 2$ باشد و میانگین برابر $2b$ باشد، حاصل

$d - c - b$ کدام است؟

- (۱) $-0/4 + \sqrt{4/8}$
(۲) $0/4 + \sqrt{4/8}$
(۳) $-0/4 + \sqrt{2/8}$
(۴) $0/4 + \sqrt{2/8}$

۱۲- اگر p گزاره درست، q گزاره نادرست و r گزاره دلخواه باشد، در این صورت کدامیک از گزاره‌های زیر نادرست است؟

(۱) $p \vee q$ (۲) $\sim(p \vee \sim q)$ (۳) $p \vee (q \wedge r)$ (۴) $(p \vee q) \vee (\sim p \vee r)$

۱۳- درآمد افراد یک جامعه برحسب میلیون تومان به شرح زیر می‌باشد:

a, ۱۲, ۲۷, ۱۴, ۱۶, ۳۸

اگر خط فقر با استفاده از میانگین برابر ۱۰ میلیون تومان باشد، خط فقر با استفاده از میانه چند میلیون تومان است؟

(۱) ۱۰/۵   (۲) ۸/۵   (۳) ۹/۵   (۴) ۷/۵

۱۴- سبد هزینه خانواده‌ای در سال ۹۶ از دو کالای گوشت و نان تشکیل شده است. قیمت هر کیلو از این دو کالا به ترتیب در سال پایه ۳۰۰۰۰

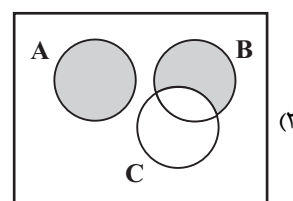
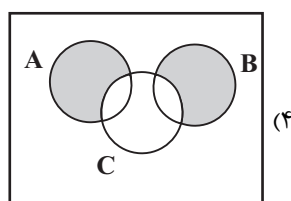
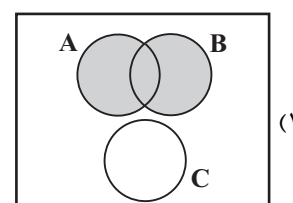
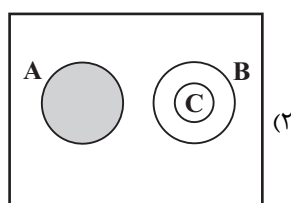
و ۳۰۰۰ تومان و در سال ۱۴۰۰ به ترتیب x و ۶۰۰۰ تومان است. میزان مصرف دو کالا در سال پایه به ترتیب ۲۰ و ۱۲۰ کیلوگرم است.

اگر شاخص بهای دو کالا ۲۰۰ باشد، x کدام است؟

(۱) ۶۰۰۰   (۲) ۶۰۰۰۰   (۳) ۱۲۰,۰۰۰   (۴) ۳۰۰۰۰

۱۵- اگر A و B دو پیشامد ناسازگار و C زیرمجموعه متمم A باشد، پیشامد A یا B رخ دهد ولی پیشامد C رخ ندهد،

کدام نمودار رنگی می‌تواند باشد؟

۱۶- با حروف کلمه «بستنی» چند کلمه سه حرفی بدون تکرار حروف می‌توان ساخت که با حرف نقطه دار شروع شده باشد؟

۳۶ (۴)

۴۸ (۳)

۴۲ (۲)

۲۴ (۱)

۱۷- در کیسه‌ای ۷ مهره قرمز، ۳ مهره آبی و ۲ مهره سبز قرار دارد. سه مهره به تصادف از کیسه خارج می‌کنیم. احتمال آن که سه مهره

همرنگ باشند، چقدر است؟

 $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{9}{50}$ (۳) $\frac{13}{55}$ (۲) $\frac{9}{55}$ (۱)

۱۸- جمله سوم رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \frac{n}{2a_n - 1}$ با فرض $a_5 = \frac{3}{4}$ کدام است؟

 $\frac{27}{28}$ (۴) $\frac{25}{34}$ (۳) $\frac{37}{38}$ (۲) $\frac{19}{6}$ (۱)

۱۹- جملات سوم، نهم و سیزدهم یک دنباله حسابی افزایشی با جمله اول -10 ، به ترتیب سه جمله متوالی یک دنباله هندسی هستند. اختلاف

مشترک دنباله حسابی کدام است؟

۲ (۴)

 $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۱)

۲۰- اگر $A = \sqrt[3]{\frac{1}{27}}$ باشد، حاصل عبارت $(1+A)^2$ کدام است؟

۱۰۰ (۴)

۸۱ (۳)

۴ (۲)

۱۶ (۱)

۲۱- چه تعداد از موارد زیر، درباره شعر و نثر فارسی از آغاز تا سده ششم نادرست است؟

- در قرن‌های پنجم و ششم تألیف کتاب در موضوع‌های گوناگون علمی رواج یافت و نثر ساده به کمال رسید.

- شعر حکمی و اندرزی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به وجود آمد و در دوره غزنویان به پختگی رسید.

- آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان از ویژگی‌های نثر قرن‌های پنجم و ششم است و نخستین نمونه نثر فنی در سال ۵۳۶ هجری قمری

نوشته شد. آز مون وی ای پی

- در زمان سامانیان بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی بود و «التفهیم» و «کیمیای سعادت» از نمونه‌های نثر سبک سامانی‌اند.

- «گسترش عرفان و تصوف» یکی از دلایل توجه نویسندگان به فارسی‌نویسی در سده‌های پنجم و ششم بود.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۲۲- در میان این آثار و نویسندگان، چند مورد اشتباه می‌بینید؟

«عشاق‌نامه (فخرالدین عراقی) - صد پند (عبید زاکانی) - تاریخ گزیده (حمدالله مستوفی) - نفحات‌الانس (جامی) - کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار

(نصرالله منشی) - تفسیر سوره یوسف (احمد بن زید طوسی) - مجالس‌المؤمنین (شیخ بهایی)»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- کدام موارد به ترتیب مربوط به «ویژگی فکری شعر سبک خراسانی»، «ویژگی زبانی شعر سبک هندی» و «ویژگی زبانی شعر دوره بیداری»

است؟

الف) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.

ب) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد

ج) توجه به واژگان کهن در شعر برخی از شاعران

د) زبان واقع‌گرا و ورود شعر از مدرسه به بازار

ه) گرایش اغلب شاعران صرفاً به محتوا و عمومیت یافتن شعر و سرایش شعر با شتاب و عجله به دلیل نحوه انتشار آن

(۱) ب - الف - ه (۲) الف - د - ه (۳) الف - ج - د (۴) ب - ه - د

۲۴- در کدام موارد نام شخصیت‌های ادبی دوره انقلاب و آثار آنها کاملاً درست آمده است؟

الف) (دستور زبان عشق: قیصر امین‌پور) (خواب ارغوانی: سلمان هراتی) (مدار صفر درجه: احمد محمود)

ب) (کشتی پهلو گرفته: سید مهدی شجاعی) (زمستان ۶۲: اسماعیل فصیح) (آینه‌های درداز: هوشنگ گلشیری)

پ) (زمین سوخته: احمد محمود) (مهاجر کوچک: محمدرضا سرشار) (از این ستاره تا آن ستاره: سلمان هراتی)

ت) (ظهور: قیصر امین‌پور) (روزگار سپری شده مردم سالخورده: محمود دولت‌آبادی) (سفر ششم: علی مؤذنی)

(۱) «ب» - «پ» (۲) «الف» - «ت» (۳) «الف» - «ب» (۴) «پ» - «ت»

۳۰- کدام ابیات دارای تشبیه فشرده و گسترده هستند؟

- الف) چه جادویی است بتا تیر غمزات در جلد
 ب) به بحر عشق «غبار» اوفتاد و همچون بحر
 ج) سوی گلشن بگذر ای گل چهره تا از رشک رویت
 د) پادشاه عشق هر جا برفرازد چرخ دولت
 ه) رویش چو بهشت است ولی گلشن جنت
- فرو نرفته اثر در دل و جگر دارد
 به روزگار لب خشک و چشم تر دارد
 باغبان گلبرگ تر را خوارتر از خار دارد
 عقل همچون پاسبانان جای بر دربار دارد
 چون چشم و لبش پسته و بادام ندارد

۱) «الف» - «ب» - «ه»

۲) «ب» - «ه» - «د»

۳) «الف» - «ج» - «د»

۴) «د» - «ه» - «ج»

۳۱- کدام بیت مزین به آرایه‌های «کنایه، ایهام تناسب، لفظ و نشر و تشبیه» است؟

- ۱) سرشک و چهره‌ام بین، تا نگویی
 ۲) نور و ظلمت بود به عفو و به خشم
 ۳) اکنون نه مرا کشتی از آن ابرو و مژگان
 ۴) همچو چنگم سر تسلیم و ارادت در پیش
- گدای عشق را سیم و زری نیست
 آب و آتش بود به مهر و به کین
 دیری است که من کشته این تیر و کمانم
 تو به هر ضرب که خواهی بزن و بنوازم

۳۲- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟

«شیشه می دور از آن لب‌های میگون می‌گریست»

تا دل خود را دمی خالی کند خون می‌گریست»

۱) تشبیه، استعاره، حسن تعلیل، ایهام تناسب

۲) حسن تعلیل، تشبیه، پارادوکس، کنایه

۳) کنایه، ایهام، تضاد، استعاره مصرحه

۴) مجاز، ایهام، اغراق، حس آمیزی

۳۳- آرایه‌های «تضاد، حسن تعلیل، حس آمیزی، موازنه و تشبیه» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) زلف تو بر رخت شام است بر سحر
 ب) عاقلان گویند در زنجیر زلفش دل مبند
 ج) ناله چندان ز دلم راه فلک دوش گرفت
 د) کوهییم که می پاره نگریدیم به سختی
 ه) کوتاه اندیشی است کردن شکوه از بخت سیاه
- عشق تو در دلم گنج است در خراب
 این دل دیوانه پندارند در فرمان ماست
 که مؤذن سحر از ناله من گوش گرفت
 بادیم که می مانده نگریدیم ز رفتار
 روز رعنا در قفا باشد، شب کوتاه را

۱) الف - ب - ه - د - ج

۲) ب - ج - ه - د - الف

۳) ب - د - ه - الف - ج

۴) الف - ه - د - ج - ب

۳۴- آرایه‌های «استعاره، لفت و نشر، جناس تام، تشبیه و اسلوب معادله» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) گر دهد سلطان حسنم در دمی صد بار بار
 ب) بردار نقاب از گل بگشا گره از سنبل
 ج) تا تو در چشمی مرا از گریه خالی نیست چشم
 د) مگیر زلف سیاهش به بوی دانه خال
 ه) به جای لعل و گوهر از زمین اصفهان صائب
- همچنان ابن‌یمین در عشق بار دیگرست
 تا شهر پر از بلبل با شور و فغان گردد
 ماه چون در برج آبی شد ز باران چاره نیست
 که بهر مهره نشاید میان مار گرفت
 به ملک هند خواهد برد این اشعار رنگین را

۱) «ه» - «د» - «الف» - «ب» - «ج»

۲) «ب» - «ه» - «ج» - «د» - «الف»

۳) «ب» - «د» - «الف» - «ه» - «ج»

۴) «ه» - «ج» - «الف» - «ب» - «د»

۳۵- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست هستند، به جز ...

- الف) نجوید آب حیوان تا دم مرگ
 ب) طوطیان در شکرستان کامرانی می‌کنند
 ج) به تلخی صبر کن تا معدن گوهر توانی شد
 د) سروها راست ولی تا نچمد سروقدش
 ه) دور از تو زندگی به چه کار آیدم دگر
- چو خضر از کوثرش یک جرعه نوشد (پارادوکس - استعاره)
 وز تحسر دست بر سر می‌زند مسکین‌مگس (جناس - حسن تعلیل)
 که آب بحر چون شیرین شود گوهر نمی‌دارد (حسن آمیزی - ایهام تناسب)
 نکند دعوی طوبایی هر دار بلند (اسلوب معادله - تشبیه)
 بعد از تو خاک بر سر من باد و روزگار (تشخیص - ایهام)

۱) «الف» - «ب»

۲) «ب» - «ه»

۳) «ج» - «د»

۴) «ج» - «ه»

۳۶- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟

«در وفا سر داد هر کس زندگی از سر گرفت»

۱) حسن آمیزی، مجاز، جناس، ایهام تناسب

۲) حسن تعلیل، ایهام تناسب، استعاره، کنایه

۳) تناقض، ایهام، مجاز، حسن آمیزی

۴) جناس، اسلوب معادله، کنایه، تمثیل

۳۷- بیشترین استعاره در کدام بیت یافت می‌شود؟

- ۱) عنبر زلف تو بر کافور می‌بندد نقاب
 ۲) دلبرا سنبل هندوی تو در تاب چراست؟
 ۳) آب آتش می‌برد خورشید شب‌پوش شما
 ۴) از نافت تاتاری بر مه فکند چنبر
- سنبل خطّ تو بر یاقوت می‌آرد برات
 زین صفت نرگس سیراب تو بی‌خواب چراست؟
 می‌رود آب حیات از چشمه نوش شما
 و آن‌گه به سیه‌کاری مشک از قمر انگیزد

۳۸- به ترتیب، چند بیت در بحر «مقارب مثنی محذوف» سروده شده است و چند بیت دارای حذف همزه است؟

الف) به جمشید بر گوهر افشاندند	مر آن روز را روز نـو خواندند
ب) مگر اختران دیده‌اندت ز بالا	فرو کرده سرها برای گـوایی
ج) بماند به گردنت سوگند و بند	شوی خوار و ماند پدرت ارجمند
د) دو مار سیه از دو کتفش برست	غمی گشت و از هر سویی چاره جست
- (۱) سه - دو (۲) سه - سه (۳) دو - سه (۴) سه - چهار

۳۹- با توجه به «عروض و قافیه» کدام یک از ابیات داده شده می‌تواند با بیت زیر در یک شعر قرار بگیرد؟

«تا نماید چون وطن، اقلیم عقبی دلنشین	در جهان پیوسته باید چون غریبان زیستن»
(۱) زندگی بر گردن افتاده‌ست یاران چاره چیست	چند روزی هر چه بادا باد باید زیستن
(۲) با خرد گفتم که مشکل تر ز مردن چیست، گفت	صحت جمعی که نتوان همچو آنان زیستن
(۳) سجده باید بر همه اعضای تو	این چنین باید مسلمان زیستن
(۴) یک دو دم کم نیست خجالت‌مایی‌های نفس	چون سحر زین بیش نتوان سست پیمان زیستن

۴۰- وزن چند بیت به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شود و چند بیت در بحر «رجز» سروده شده است؟

- از بهر حسرت خوردنم لب بر لب ساغر منه	دست از پی آزدنم در گردن مینا مکن
- دیده معطوف دهان غنچه دلدار کردم	روزه‌دار عشق بودم من به هیچ افطار کردم
- روزی به جای لعل و گهر سنگریزه‌ای	بردم به زرگری که بر انگشتری نهاد
- بر نقش خود است فتنه نقاش	کس نیست در این میان تو خوش باش
- نقل وفا در بزم نه تا رام گردد مدعی	مرغی که نبود در قفس او را فریب دانه ده
- (۱) سه - سه (۲) دو - یک (۳) دو - دو (۴) سه - دو

۴۱- وزن کدام سروده‌ها در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

- الف) با توام آی کجا رفتی آی (فاعلاتن فاعلاتن فعلن)
- ب) خنده تلخی نهاد بر لب پرنوش (مفتعلن فاعلات مفتعلن فع)
- ج) مرداب می‌گشاید چشم تر سپید (مستفعلن مفاعلن مستفعلن فعل)
- د) من قایم نشسته به خشکی (مستفعل فاعلات مستف)
- ه) اگر کاشف معدن صبح آمد صدا کن مرا (فعولن فعولن فعولن فعولن فعل)
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «د» (۳) «ج» - «د» (۴) «ج» - «ه»

۴۲- کدام ابیات فاقد اختیار شاعری مقابل آن‌ها هستند؟

(الف) رفتنش دل می‌رباید گفتنش جان می‌فزاید

(ب) شمع سحرگهی اگر لاف ز عارض تو زد

(ج) سر به سریر سلطنت، بنده فرو نیاورد

(د) هر چه زان تلخ‌تر بخواهد گفت

(۱) الف - ج

(۲) ب - ج

(۳) ب - د

(۴) الف - د

با چنین حسن و لطافت چون کند پرهیزگاری (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن)

خصم زبان دراز شد خنجر آبدار کو (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

گر به توانگری رسد، نوبتی از گدایت (قلب)

گو بگو از لب شکر بارش (ابدال)

(۲) راستی آیا رفتی با باد (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن)

(۴) که تو از کهنه‌ها می‌شمردی (تغییر کمیت مصوت)

بخیه زخم من بی سرو سامان داغ است (ابدال)

کاین سبزه ز خاک لاله‌رویی رسته‌است (قلب)

بر بوی تخم مهر که در دل بکارمت (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

چو بگذری به سرخاک من پس از صد سال (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

۴۳- اختیار شاعری مقابل کدام سروده نیمایی نادرست است؟

(۱) من جای راه رفتن پرواز می‌کنم (ابدال)

(۳) حیرت من با درخت قاطی می‌شد (قلب)

۴۴- اختیار شاعری در مقابل کدام بیت، نادرست است؟

(۱) مرهم داغ من تشنه جگر زخم بود

(۲) پا بر سر سبزه تا به خواری ننهی

(۳) صد جوی آب بسته‌ام از دیده برکنار

(۴) ز خاکم آتش عشقت هنوز شعله زند

۴۵- کدام گزاره درباره ابیات زیر نادرست است؟

(الف) اگر سؤال ز دینم کنند روز قیامت

(ب) مرا ملامت امروز زاهدان دهد سود

(۱) وزن هر دو بیت، همسان دولختی است.

(۲) در هر دو بیت «تشبیه» وجود دارد و بیت دوم فاقد «جناس و حسن تعلیل» هستند.

(۳) الگوی حروف اصلی قافیه در ابیات «مصوت + صامت + صامت» است.

(۴) بیت دوم با «ملامت از دل سعدی فرو نشوید عشق / سیاهی از حبشی چون رود که خود رنگ است» تقابلی معنایی دارد.

۴۶- مفهوم اصلی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) آن را که چنین دردی از پای دراندازد

(۲) هنوز با همه دردم امید درمان است

(۳) دردی از حسرت دیدار تو دارم که طیب

(۴) در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند

باید که فروشوید دست از همه درمان‌ها

که آخری بود آخر شبان یلدا را

عاجز آمد که مرا چاره درمان تو نیست

که با این درد اگر در بند درمانند، درمانند

۴۷- حس و حال مفهومی کدام شعر متفاوت با دیگر گزینه‌هاست؟

- (۱) آسمانش را گرفته تنگ در آغوش / ابر؛ با آن پوستین سردِ نمناکش / باغ بی‌برگی / روز و شب تنهاست / با سکوت پاک غمناکش
- (۲) ما / فاتحان شهرهای رفته بر بادیم / با صدایی ناتوان‌تر ز آنکه بیرون آید از سینه / راویان قصه‌های رفته از یادیم / کس به چیزی یا پیشیزی برنگیرد سکه‌ها مان را / گویی از شاهی است بیگانه / یا ز میری دودمانش منقرض گشته
- (۳) در دل من همه کورند و کردند / دست بردار از این در وطن خویش غریب / قاصد تجربه‌های همه تلخ / با دلم می‌گوید / که دروغی تو دروغ / که فریبی تو فریب
- (۴) نرسیده به درخت / کوچه‌باغی است که از خواب خدا سبزتر است / و در آن عشق به اندازه پره‌های صداقت آبی است

۴۸- کدام دو بیت مفهومی یکسانی دارند؟

الف) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد	از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران
ب) آیینۀ سکندر، جام می است بنگر	تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا
ج) قمری ریخته‌بالم به پناه که روم	تا به کی سر کشی ای سرو خرامان از من
د) ای صاحب کرامت، شکرانه سلامت	روزی تفقیدی کن درویش بینوا را
- (۱) «الف» و «ب»   (۲) «الف» و «ج»   (۳) «ب» و «ج»   (۴) «ج» و «د»

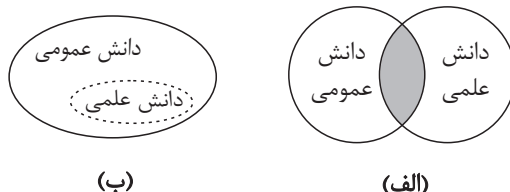
۴۹- کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

- (۱) جوش اشیا اشتباه ذات بی‌همتاش نیست
- (۲) کسی با او نه و او با همه کس
- (۳) همه فانی و خوان وحدت تو
- (۴) طبایع گر ستون تن ستون را هم بیوسد بن
- کثرت صورت غبار وحدت نقاش نیست
- نماند هیچ‌کس، او ماند و بس
- مدامست و مدامست و مدامست
- نگردد هرگز آن فانی، کش از طاعت زنی فانه (فانه: چوب پشت در، کلون)

۵۰- ابیات همه گزینه‌ها به جز گزینه ... دقیقاً به مفهومی یکسان اشاره دارند.

- (۱) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
- (۲) پر است شهر ز ناز بتان نیاز کم است
- (۳) گر آب فراموشی از این بیشتر آید
- (۴) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
- ز بامی که برخاست مشکل نشیند
- مکن چنان که شوم از تو بی‌نیاز، مکن
- ترسم که فرو شوید از آن لوح ضمیرم
- از گوشه بامی که پریدیم پریدیم

۵۱- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با دیدگاه تصویر (الف) درست و در رابطه با دیدگاه تصویر (ب) نادرست است؟

(۱) دانش عمومی، دانش غیر موثق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. - دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت نیستند؛ بلکه کشف و بازخوانی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

(۲) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد. - در برخی از نحله‌های این دیدگاه مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌باشد.

(۳) این دیدگاه، این ادعا را که دانش علمی راه کشف واقعیت و دانش عمومی دانش حاصل از زندگی است، انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. - دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

(۴) دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت نیستند؛ بلکه کشف و بازخوانی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. - دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

۵۲- به ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر با کدام مفهوم در ارتباط است؟

- (الف) دانش‌آموزی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن، سؤالات امتحان را پاسخ می‌دهد.
 (ب) لباس پوشیدن ما در موقعیت‌های مختلف، متفاوت است و ما در پوشش لباس، دیگران را در نظر می‌گیریم.
 (ج) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراء طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد.
 (د) شخصی تصمیم می‌گیرد هنگامی که در حضور دیگران مطالعه می‌کند، با صدایی آرام مطالعه کند.

(۱) پیامد ارادی کنش - فرهنگ - تأثیر جهان ماوراء طبیعی بر جهان اجتماعی - هنجار اجتماعی

(۲) پیامد ارادی کنش - کنش اجتماعی - پدیده‌های تکوینی - هنجار اجتماعی

(۳) پیامد غیر ارادی کنش - فرهنگ - پدیده‌های تکوینی - ارزش اجتماعی

(۴) پیامد ارادی کنش - کنش اجتماعی - تأثیر جهان ماوراء طبیعی بر جهان اجتماعی - ارزش اجتماعی

۵۳- به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه ذکر شده است؟

- تغییر کردن موضع مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز در دوران قاجار، معلول چه بود؟

- چرا غرب برای منحرف کردن انقلاب‌های بعد از انقلاب اسلامی در کشورهای عربی با تمام توان خود وارد عمل شده است؟

- اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول به چه علت بود؟

(۱) ناامیدی حکومت قاجار از مقاومت کردن در برابر غرب و روی آوردن به حرکت‌های چریکی و مخفیانه علیه غرب - زیرا این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی می‌دانستند. - از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

(۲) روی آوردن قاجار به قراردادهای استعماری به جای مقاومت کردن به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - چون این انقلاب‌ها حکایت از بیداری اسلامی دارند. - به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام ستیزی آنان بود.

(۳) ناامیدی حکومت قاجار از مقاومت کردن در برابر غرب و روی آوردن به حرکت‌های چریکی و مخفیانه علیه غرب - زیرا این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی می‌دانستند. - به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام ستیزی آنان بود.

(۴) روی آوردن قاجار به قراردادهای استعماری به جای مقاومت کردن به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - چون این انقلاب‌ها حکایت از بیداری اسلامی دارند. - از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

۵۴- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات‌های زیر را به ترتیب مشخص کنید.

الف) از آنجایی که حقیقت ثابتی وجود ندارد؛ حق و باطل بودن آرمان‌ها در مکان‌ها و زمان‌های مختلف دچار تغییر و جابه‌جایی می‌شوند.

ب) حقایق ثابت هستند؛ اما از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی ممکن است دچار تغییر شوند.

ج) «ترشح بیش از حد غده تیروئید موجب عصبی شدن انسان می‌شود»، این امر به تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی دلالت دارد.

د) «یک انسان با تقوا جهانی را تغییر می‌دهد»، به تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی اشاره می‌کند.

(۱) درست - نادرست - درست

(۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست

(۴) درست - درست - نادرست - نادرست

۵۵- پاسخ درست پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- منظور از «یکپارچگی نظام» در سازمان چیست؟

- درهم‌ریختن نظم پیشین در حکومت منورالفکران، چه پیامدی داشت؟

- هرگاه نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، چه اتفاقی می‌افتد؟

(۱) پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست - باقی‌ماندن کشورها در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده - نظام سیاسی با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

(۲) پیوند میان نقش‌ها و گروه‌های انسانی مانند رابطه هم‌کیشان - روی آوردن به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی - نظام سیاسی با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

(۳) پیوند میان افراد و واحدهای اجتماعی مانند رابطه علم و سیاست - مخدوش کردن استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی - نظام فرهنگی ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند.

(۴) پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هم‌وطنان - رویارویی مستقیم با باورهای مردم - نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند.

۵۶- «جوامعی که رده‌بندی موقعیت‌های اجتماعی براساس سرمایه اقتصادی است»، «شیوه‌ای از تشویق و تنبیه که نتایج عمیق‌تری دارد» و «کارمند که از یک بخش اداره به بخش دیگر منتقل می‌شود» به ترتیب با چه موضوعی ارتباط دارند؟

(۱) محرومان با انسداد اجتماعی مواجه‌اند - شیوه غیررسمی - تحرک اجتماعی افقی

(۲) جامعه آپارتاید - دادگاه و زندان - تحرک اجتماعی صعودی

(۳) محرومان با انسداد اجتماعی مواجه‌اند - عموم افراد جامعه - تحرک اجتماعی نزولی

(۴) جامعه آپارتاید - شیوه رسمی - تحرک اجتماعی افقی

۵۷- به ترتیب هر یک از موارد زیر در کدام قسمت از جدول زیر قرار می‌گیرند؟

عصر نبوی	استعمار نو	استعمار قدیم	فواید علوم انسانی و اجتماعی	فواید علوم طبیعی	عصر خلافت
(الف)	(ب)	(ه)	(و)	(د)	(ج)

- حضور مستقیم استعمارگران در کشورهای مستعمره

- از زمان رحلت رسول خدا آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

- قدرت جامعه اسلامی بر اساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل گرفت.

- کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی

- رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی

(۱) الف - ج - ه - ب - د - و

(۲) ب - الف - ج - ه - و - د

(۳) ه - ج - ج - ب - د - و

(۴) ب - ج - ج - ه - و - د

۵۸- کدام یک از موارد زیر درست بیان شده است؟

(الف) عبارت «در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می‌پسندیم، استفاده می‌کنیم.» اشاره به عقل ابزاری یا تجربی دارد.

(ب) ابوریحان بیرونی در کتاب «تجارب الامم» با روش تفهیمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی این فرهنگ نیز پرداخت.

(ج) علم فقه فقط ویژگی‌های جامعه مطلوب و آرمانی را مشخص نمی‌کند، بلکه راه‌های برون رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را نیز تجویز می‌کند.

(د) ابن‌خلدون با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود اما از جامعه آرمانی سخن نگفت و همانند ابوعلی مسکویه از روش تجربی استفاده می‌کرد.

(ه) عقل نظری، واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علمی چون فلسفه، ریاضیات و علوم اجتماعی را پدید می‌آورد.

(۱) «ب» و «ج» و «د» (۲) «الف» و «ب» و «ه» (۳) «د» و «الف» و «ج» (۴) «ج» و «ه» و «ب»

۵۹- به ترتیب پاسخ‌های پرسش‌های زیر کدامند؟

- عدم مقبولیت قدرت نامشروع نتیجه چیست؟

- ظهور قطب فرهنگی جدید پیامد چیست؟

- به ترتیب اشتراک آریستوکراسی و الیگارشی در چیست؟

- پدیده نسل‌کشی در جهان نشانگر چیست؟

(۱) اقتدار مشروع - الهام گرفتن جهان اسلام از انقلاب اسلامی ایران - تعداد حاکمان - ابعاد هویتی جمعیت

(۲) فرهنگ عمومی مردم دینی است - الهام گرفتن جهان اسلام از انقلاب اسلامی ایران - تعداد حاکمان - ابعاد هویتی جمعیت

(۳) فرهنگ عمومی مردم دینی است - بیداری اسلامی - شیوه حکومت - ابعاد هویتی جمعیت

(۴) اقتدار غیرمشروع - حیات معنوی اسلام - تعداد حاکمان - حذف فیزیکی جمعیت

۶۰- به ترتیب هر عبارت پیامد، علت، معنا یا مفهوم و علت کدام گزینه است؟

- بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی

- طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی

- آرمان سیاسی فراماسونها

- استفاده شرکت‌های بین‌المللی از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی

(۱) پیوند دانش و ارزش - نقش انسان‌ها و جوامع در پدیدآمدن و ادامه یافتن قشربندی را نادیده می‌گیرند - تخریب جامعه جهانی جدید -

مدیریت اقتصاد جهانی

(۲) غلبه رویکرد تفسیری و به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی - قشربندی اجتماعی، عادلانه است - حفظ جامعه جهانی پیشین - شناسایی

تغییرات اقتصادی در سطح جهان

(۳) غلبه رویکرد تبیینی و به حاشیه رفتن رویکرد تفسیری - تأکید بر کارکردهای قشربندی - جهان‌وطنی - مدیریت اقتصاد جهانی

(۴) غلبه رویکرد تفسیری و به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی - نقش انسان‌ها و جوامع در پدیدآمدن و ادامه یافتن قشربندی را نادیده می‌گیرند -

کاسموپولیتسیم - شناسایی تغییرات اقتصادی در سطح جهان

۶۱- صحیح یا غلط بودن هریک از موارد زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- هویت اجتماعی پدیده‌ای فراتر از هویت فرهنگی است که هویت فرهنگی در پرتو آن شکل می‌گیرد.
- بحران هویت فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی، مورد تردید قرار گیرند.
- جهان اجتماعی ممکن است با پذیرش بخش‌هایی از جهان اجتماعی دیگر، هویت جدیدی به دست آورد و بدون اینکه به آن ملحق شود، دچار تحولات هویتی گردد.
- در جهان اجتماعی‌ای که بر اساس فطرت شکل نگرفته است، تصویری که از انسان ارائه می‌شود سرابی از حقیقت است.
- مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمام ظرفیت‌های خود، پاسخگوی نیازهای انسان در ابعاد مختلف نباشد.

(۱) ص - ص - غ - غ - ص (۲) غ - غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص - غ (۴) غ - غ - ص - ص - غ

۶۲- به ترتیب، عبارات کدام گزینه جدول مقابل را تکمیل می‌کنند؟

د	سازمان	ج	عوامل قدرت
قانون	الف	با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می‌شود.	ب

- تدبیر و تنظیم امور
- شخصیت و مالکیت و جمع کسانی که منافع و ارزش‌های مشترک دارند.
- قدرت اقناعی

- مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است.

(۱) ج - د - ب - الف (۲) د - ب - ج - الف (۳) ب - ج - الف - د (۴) د - الف - ب - ج

۶۳- پیامد عبارت‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- قواعدی که انسان‌ها برای باهم زندگی کردن می‌پذیرند
- یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی
- نادیده گرفتن معنای کنش
- تنوع و تکثر معانی

(۱) قواعد اجتماعی - سقوط ارزش‌ها - قفس آهنین - دشواری فهمیدن معانی

(۲) نظم اجتماعی - سرکوب روحیه خلاق انسان - توصیف رفتار قابل مشاهده - گروه‌های مختلف درون هر جامعه

(۳) نظم اجتماعی - نادیده گرفتن اراده و خلاقیت - مطالعه خصوصیات قابل مشاهده - پیچیدگی کنش انسانی

(۴) قواعد اجتماعی - افول معانی - اخلاق‌گریزی - پدید آمدن خرده فرهنگ‌ها

۶۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع ارتباط دارند؟

- مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن

- فراهم آوردن زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری

- از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها

- جهان‌های اسلام، غرب، چین و هند

(۱) سکولاریسم پنهان - دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها و زندگی مردم - زوال عقلانیت ذاتی - جهان‌های اجتماعی در عرض هم

(۲) توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی - تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق - زوال عقلانیت

ابزاری - جهان‌های اجتماعی در طول هم

(۳) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی - دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها و زندگی مردم - زوال عقلانیت ذاتی -

جهان‌های اجتماعی در طول هم

(۴) سکولاریسم آشکار - تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق - بروز زوال عقلانیت ابزاری - جهان‌های

اجتماعی در عرض هم

۶۵- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی همواره متوجه قشرهای ضعیف جامعه است و آسیب‌های مربوط به فقر و غنا تمامی جامعه را در بر

می‌گیرد.

- در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

- در سال ۱۹۸۹م سازمان ملل با طرح پیمان باسل تلاش کرد تا از انتقال زباله‌های کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر جلوگیری کند.

- از بازگشت نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است با عناوین افول سکولاریسم و

پساسکولاریسم یاد می‌شود.

(۴) غ - غ - ص - ص

(۳) ص - ص - غ - ص

(۲) غ - ص - ص - غ

(۱) ص - غ - ص - غ

۶۶- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید.

- عبارت «تخمین زمان آغاز حیات آدمی با توجه به مطالعه تاریخچه زیستی آنها» به منبع «سخن بزرگان دین» اشاره دارد.

- عبارت «یک دانشمند با مطالعه فرضیه‌های دانشمند دیگر، سوالات جدیدی مطرح کرد.» نشان می‌دهد که فرضیه‌ها می‌توانند علت طرح

مسئله‌های دیگر باشند.

- بیان وضعیت یک بیمار در آینده با توجه به فهم کنونی وضعیت او را می‌توان مصداقی از «پیش‌بینی» به حساب آورد.

- آنچه به طور غیرمستقیم و بدون حواس پنج‌گانه بررسی می‌شود، می‌تواند در حیطه روش علمی قرار بگیرد.

(۱) د-ن-ن-ن (۲) ن-ن-د-د (۳) ن-د-د-ن (۴) د-د-د-ن

۶۷- هر کدام از عبارتهای زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده همخوانی بیشتری دارد؟

(الف) تعیین اینکه صدای شنیده شده چه صدایی است

(ب) عالی‌ترین و پایین‌ترین مرتبه شناخت

(د) دریافت و فهم بیشتر اطلاعات براساس ویژگی‌های حسی و کیفی

(ج) فرایندی که براساس آن، متوجه پیام موجود در یک متن می‌شویم

(۱) ادراک - تصمیم‌گیری و توجه - پردازش مفهومی - ادراک

(۲) توجه - حل مسئله و توجه - پردازش مفهومی - ادراک

(۳) احساس - تفکر و توجه - پردازش ادراکی - قضاوت

(۴) ادراک - تفکر و توجه - پردازش ادراکی - قضاوت

۶۸- کدام گزینه در مورد تصویر روبه‌رو درست است؟

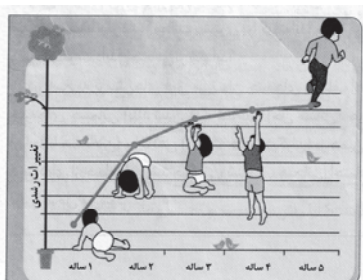
(۱) این تصویر، دوره طفولیت تا کودکی دوم را نشان می‌دهد.

(۲) هرچه از سمت چپ نمودار به سمت راست آن حرکت می‌کنیم، مهارت حرکات درشت بیشتر

و مهارت حرکات ظریف کمتر می‌شود.

(۳) در طول دوره نشان داده شده، کودک «لبخند اجتماعی»، «ترس از غریبه»، «بازی موازی» و «بازی گروهی» را تجربه می‌کند.

(۴) در این دوره تفکر گزینشی به صورت تدریجی شکل می‌گیرد و در نوجوانی به اوج خود می‌رسد.

۶۹- کدام گزینه درباره مفاهیم مربوط به توجه درست است؟

- (۱) از دریافت محرک‌های حسی تا دادن معنی به آن‌ها چندین ساعت زمان لازم است.
- (۲) خیاطی که به مدل دوخت پیراهن اطرافیان خود توجه می‌کند، از اطلاعات حافظه خود بهره می‌برد.
- (۳) خرید برند خاصی از یک کفش که تبلیغ آن را بیشتر دیده‌ایم، نشان می‌دهد توجه ما کاملاً آگاهانه است.
- (۴) توصیه مشاور به دانش‌آموز مبنی بر استفاده از سه مایک‌های لایت، صرفاً با هدف ایجاد تغییر درونی است.

۷۰- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- (الف) برآورد دقیق حداکثر زمان مطالعه برای ایجاد تمرکز، به ویژگی‌های شخصی و دشواری تکلیف مورد نظر بستگی دارد.
- (ب) وجود خطای ادراکی بیانگر آن است که اطلاعاتی که در ذهن معنا و تفسیر داده می‌شوند، الزاماً همان چیزهایی نیستند که توسط گیرنده‌های حسی ما دریافت شده‌اند.
- (ج) بر طبق اصل مجاورت، آقای حسینی با اینکه وضع مالی نسبتاً خوبی دارد، هنگامی که در کنار دوستان بسیار ثروتمند خود قرار می‌گیرد، وضع مالی او چندان هم خوب به نظر نمی‌رسد.
- (د) افرادی که به ویژگی‌های حسی توجه بیشتری دارند اغلب متوجه خطاهای تاپیی در متون (مثل تکرار یک کلمه) نمی‌شوند.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - غ - غ (۴) ص - ص - غ - غ

۷۱- کدام عبارت در ارتباط با نحوه شکل‌گیری انواع حافظه نادرست است؟

- (۱) توجه کردن به اطلاعات، به انتقال آن‌ها به حافظه کوتاه‌مدت منجر می‌شود.
- (۲) اطلاعات موجود در حافظه کوتاه‌مدت در صورت تکرار شدن، به حافظه بلندمدت منتقل می‌شود.
- (۳) شکل‌گیری حافظه حسی، نتیجه دریافت اطلاعات محیطی توسط گیرنده‌های حسی و تشکیل ردهای حسی است.
- (۴) تمرین و بازگویی اطلاعات، یکی از شیوه‌های ساده شکل‌گیری حافظه کاری است.

۷۲- درستی و نادرستی عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ آزمون وی ا ی پی

- عبارت «مربی آرایشگری برای آموزش به هنرجوها، قیچی را به دستشان داده و می‌گوید خودشان موهای سر یک ماکت را همراه با توضیح استاد کوتاه کنند.» از فنون بهسازی حافظه به مطالعه چندحسی اشاره دارد.
- طبق آزمایش ابینگهوس، با گذشت زمان از شدت فراموشی کاسته می‌شود و بیشترین مقدار فراموشی در روزهای نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.
- عبارت «بیان کلماتی که در مجموعه کلماتی که ابینگهوس در آزمایشش به کار برده بود، وجود نداشته باشد» مثالی برای خطای حافظه اضافه کردن است.

- موفقیت بیشتر در آزمون‌های چهارگزینه‌ای نسبت به آزمون‌های تشریحی به سبب کاهش تداخل اطلاعات است.

- اینکه ما مجموعه‌ای از درختان کنار هم را به صورت یک «جنگل» ادراک می‌کنیم نه درخت‌های جداگانه، نمونه‌ای از اصل «مجاورت» است.

(۱) نادرست - درست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - نادرست - درست

(۳) درست - نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست

۷۳- هر کدام از عبارات‌های زیر، به ترتیب، بیانگر کدام یک از مراحل حل مسئله است؟

- درصد درس عربی پارسا در آزمون‌ها، با وجود به‌کارگیری روش جدید مطالعه، پیشرفتی نمی‌کند. او این بار تصمیم می‌گیرد برای رسیدن به نتیجه دلخواه، تست بیشتری کار کند.

- معلمی نمرات دانش‌آموزان خود را قبل و بعد از به‌کارگیری روش‌های تدریس «فعال» و «مشارکتی» در کلاسش، مقایسه می‌کند.

- احسان تصمیم دارد به منظور کاهش استرس و اضطراب خود، سه روز در هفته را به ورزش کردن اختصاص دهد.

- روان‌شناسی برای تشخیص بهتر مشکلات مراجعش، از راهنمایی روان‌شناسان باسابقه استفاده می‌کند.

(۱) مرحله پنجم - مرحله سوم - مرحله دوم - مرحله اول (۲) مرحله چهارم - مرحله دوم - مرحله پنجم - مرحله اول

(۳) مرحله چهارم - مرحله اول - مرحله دوم - مرحله سوم (۴) مرحله پنجم - مرحله سوم - مرحله اول - مرحله دوم

۷۴- درستی و نادرستی عبارات‌های زیر، به ترتیب کدام گزینه است؟

- «برخی افراد رانندگی کردن را یاد گرفته‌اند، اما در کشورهایی که جهت فرمان ماشین‌ها در سمت راست است، نمی‌توانند رانندگی کنند»، این عبارت به تأثیر منفی تجربه گذشته اشاره می‌کند.

- عبارت «فاطمه در حال حل پازل است. او ابتدا از گذاشتن قطعات گوشه‌های پازل شروع می‌کند تا پیدا کردن قطعات داخلی برایش میسر شود.» از روش‌های حل مسئله به روش تحلیلی اشاره دارد.

- بین حالت عاطفی ناخوشایند ناشی از ناتوانی در حل مسئله و استفاده از روش‌های تهاجمی، رابطه معکوس برقرار است.

- عبارت «دانش آموزی هنگام امتحان دادن، سؤالاتی را که پاسخ آن‌ها را به یاد نمی‌آورد، با ضربدر علامت‌گذاری می‌کند تا در زمان پایانی آزمون آن‌ها را بخواند و پاسخ دهد.» به اثر نهفتگی اشاره دارد.

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست (۲) نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - درست - نادرست (۴) درست - درست - نادرست - درست

۷۵- آقای شفاعت سال‌هاست مبلغی را پس‌انداز کرده تا وقتی که به مقدار مشخصی رسید با آن مبلغ، اتومبیلی خریداری کند. او هم اکنون قصد

خرید اتومبیل را دارد و با چند نفر راجع به این موضوع مشورت کرده است، اما هنوز بین دو اتومبیل مردد است و قصد دارد نظر یک

کارشناس را نیز بپرسد. تصمیم‌گیری آقای شفاعت از چه نوعی است؟

(۱) مهم پیچیده - فردی (۲) مهم پیچیده - گروهی (۳) مهم ساده - فردی (۴) مهم ساده - گروهی

۷۶- هر یک از موارد زیر، به ترتیب، به کدام یک از سبک‌های تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- دوست پوریا به او پیشنهاد مصرف مواد اعتیادآور را می‌دهد و او با اینکه می‌داند این مواد سلامتی‌اش را به خطر می‌اندازند، با این پیشنهاد

موافقت می‌کند؛ به این دلیل که می‌ترسد دوستش از مخالفت او، ناراحت شود.

- خواستگاری که مدت‌ها مهر کسی را در دل داشته اما تعلل کرده است، با این پاسخ مواجه می‌شود: «دیر کردی نیمه عاشق ترم را باد برد.»

- مهلا به دلیل چشم و هم‌چشمی با خواهر شوهرش از چندین نفر پول قرض می‌گیرد تا بتواند همان خودرویی را بخرد که او هم دارد.

- امیرمحمد برای انتخاب رشته دانشگاهی خود، فرصت‌های اشتغال و میزان درآمد را در کنار علایق و نقاط قوت و ضعف خود در نظر

می‌گیرد و در نهایت رشته مدنظرش را انتخاب می‌کند.

(۲) احساسی - اجتنابی - وابسته - عقلانی

(۱) اجتنابی - احساسی - وابسته - عقلانی

(۴) احساسی - اجتنابی - تکانشی - منطقی

(۳) وابسته - احساسی - تکانشی - منطقی

۷۷- کدام گزینه در مورد «عوامل شکل‌دهنده به رفتار انسان»، درست است؟

(۱) عبارت «کوهنوردی در شرایط سخت برای کسب مقام ورزشی» با احتمال ماندگاری و تداوم رفتار بیشتری همراه است.

(۲) در عبارت «حسین برای کاهش استرس خود ورزش می‌کند ولی محمد ورزش می‌کند تا وزن خود را کاهش دهد.» به تفاوت در شدت

انگیزه اشاره می‌کند.

(۳) احتمال ماندگاری رفتاری کسی که از روی علاقه، رشته حقوق را انتخاب می‌کند، بیش از رفتار کسی است که دانشگاه فرهنگیان را صرفاً

به‌خاطر حقوق ماهیانه انتخاب کرده است.

(۴) زمانی که عوامل فرازیستی باعث به حرکت در آوردن رفتار می‌شود، شدت رفتار بیشتر از زمانی است که نیازهای زیستی موجب بروز رفتار شده‌اند.

۷۸- در کدام گزینه به عبارت صحیحی پیرامون مثال‌های ذکر شده اشاره شده است؟

الف) ویکتور فرانکل و همه افرادی که در حین جنگ جهانی دوم، در اردوگاه‌های کار اجباری دوام آوردند، هر یک عقیده بسیار محکم و راسخی برای ادامه حیات داشتند.

ب) آرام که از مغازه‌ای با هشتاد درصد تخفیف فصلی کاپشنی را به قیمت چهار میلیون خریده و از این تخفیف بسیار رضایت دارد، دو خیابان پایین‌تر همان کاپشن را به نصف قیمت و بدون تخفیف می‌بیند و به سرعت از ویتترین رو برمی‌گرداند و به خودش می‌گوید حتماً جنس لباس من بسیار بهتر است.

ج) آقای کریمی در ازدواج اول خود که به زور خانواده بود، هیچ انعطافی در زندگی مشترک به خرج نداد و به سرعت به علت عدم تفاهم از همسرش جدا شد، اما در ازدواج دوم خود با وجود اختلافات بسیار و مشکلات بیشتر چون همسرش را خودش انتخاب کرده، حس رضایت دارد.

د) نازنین به این دلیل که تا الان در همه روابط دوستانه خود طرد شده و رفتار درستی با او نداشته‌اند، ترجیح می‌دهد دیگر هیچ رابطه دوستانه‌ای با هیچ کس برقرار نکند.

۱) انتخاب هدف انسجام در رفتار را در پی دارد. / ناهماهنگی شناختی ناخوشایند و تنش‌زا است. / اسناد شکست به عوامل بیرونی انگیزه افراد را کاهش می‌دهد. / فرد پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌داند.

۲) اراده از عوامل نگرشی مؤثر بر رفتار افراد است. / اعتقاد قوی به چیزی که به آن شناخت داریم باور ما را شکل می‌دهد. / ادراک کنترل و کارایی کاذب مانع بروز رفتار است. / شکست به عوامل پایدار نسبت داده شده است.

۳) نظام باورهای هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به اهداف فردی و جمعی است. / فرد برای اینکه دچار ناهماهنگی شناختی نشود به توجیهاتی رو می‌آورد. / ما همواره دوست داریم همه چیز مطابق نظر و تحت اختیار ما باشد. / این اعتقاد در فرد ایجاد شده که رویدادها در کنترل او نیستند.

۴) حرکت در مسیر هدف باعث می‌شود فرد تحت تأثیر موانع زودگذر همچون خستگی قرار نگیرد / ادراک کنترل و کارایی این فرد مطابق با شواهد محیطی بوده است / بسیار از ناتوانی‌های ما به دلیل یادگیری است / شناخت ما همچون نظام قاعده‌مندی است که بین عناصر آن پیوند برقرار است.

۷۹- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده همخوانی بیشتری دارد؟

الف) با عوامل خطر ساز بیماری رابطه دارد.

ب) اثرات پر خوری بر وزن و سلامتی را کنترل می‌کند.

ج) بیماری جسمانی که یکی از عوامل ایجاد افسردگی است.

د) عامل روانی ایجاد سردردهای میگرنی

۱) سبک زندگی - روان‌شناسی سلامت - ضعف شنوایی - فشار روانی

۲) سبک زندگی - ورزش - بیماری ام اس - ترس از دست دادن دوست

۳) تغذیه - ورزش - ضعف شنوایی - ترس از دست دادن دوست

۴) تغذیه - روان‌شناسی سلامت - بیماری ام اس - فشار روانی

۸۰- به ترتیب در جایگاه‌های «الف»، «ب» و «ج» جدول، کدام مورد قرار می‌گیرد؟

شکل‌دهی به سبک زندگی افراد	«ب»	به معنای تلاش برای حذف یا تحمل فشار روانی است.
«ج»	تمرین آرام‌سازی خود	«الف»

۱) مقابله - روش مقابله سازگارانه بلندمدت - تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامت

۲) الگوهای رفتاری و شناختی - روش مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت - تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامت

۳) مقابله - روش مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت - تأثیر مستقیم مذهب بر سلامت

۴) الگوهای رفتاری و شناختی - روش مقابله سازگارانه بلندمدت - تأثیر مستقیم مذهب بر سلامت

جامع ۲ (ویژه کنکور اردیبهشت)

آزمون ۵ اردیبهشت - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ و إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾:

(۱) و چون قرآن قرائت شد همه بدان گوش دادند و سکوت کردند تا مورد رحمت قرار گیرند!

(۲) و هنگامی که قرآن خواندند آن را بشنوید و سکوت کنید شاید مورد رحمت قرار داده شوید!

(۳) و هرگاه قرآن خوانده شود به آن گوش فرا دهید و سکوت کنید امید است مورد رحمت قرار گیرید!

(۴) و هر زمان قرآن خوانده شد به آن گوش فرا دهید و خاموش باشید که خداوند شما را مورد رحمت قرار دهد!

۸۲- « هَذِهِ حَصَّةٌ سَتَتَكَلَّمُ الْمَعْلَمَةُ فِيهَا عَنْ وَاجِبَاتِنَا الْمَهْمَةَ أَمَامَ الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ مِنْهَا الْمَتَاحِفُ وَ الْهَوَاتِفِ الْعَامَّةِ وَ

المُستوصفات و دورات المياه ثم تستمع إلى اقتراحاتنا!»: آزمون وی ای پی

(۱) در این زنگ معلّم درباره وظایف مهم ما در برابر تأسیسات عمومی از جمله موزه‌ها و تلفن‌های عمومی و درمانگاه‌ها و

سرویس‌های بهداشتی سخن خواهد گفت آنگاه به پیشنهادهای ما گوش خواهد داد!

(۲) این زنگی است که معلّم برای ما از وظایف مهم در برابر تأسیسات عمومی و موزه‌ها و تلفن‌های عمومی و

بیمارستان‌ها و سرویس‌های بهداشتی صحبت خواهد کرد سپس به پیشنهادهایمان گوش خواهد داد!

(۳) معلّم در این زنگ درباره وظایف مهم ما در مقابل تأسیسات دولتی از جمله موزه‌ها و تلفن‌های عمومی و بیمارستان‌ها

و آب‌های بهداشتی صحبت خواهد کرد سپس پیشنهادهایمان را خواهد شنید!

(۴) این زنگی است که معلّم در آن درباره وظایف مهم ما در برابر تأسیسات عمومی از جمله موزه‌ها و تلفن‌های عمومی و

درمانگاه‌ها و سرویس‌های بهداشتی صحبت خواهد کرد آنگاه به پیشنهادهای ما گوش خواهد داد!

۸۳- « أَنَا أَعْلَمُ أَنَّكَ إِنْسَانٌ صَبَآرٌ وَ لَا تُحِبُّ كُلَّ مُعْجَبٍ بِنَفْسِهِ يَمْشِي فِي الْأَرْضِ مَرْحَأً وَ يَتَفَاخِرُ عَلَى الْآخِرِينَ! »:

(۱) من می‌دانم که تو انسان بسیار شکیبایی هستی و هر خودپسندی را که با ناز و غرور روی زمین راه می‌رود و بر

دیگران فخر می‌فروشد، دوست نداری!

(۲) من دانایم به این که تو انسانی بسیار صبور هستی و تمام متکبران را که با خودپسندی بر زمین راه می‌روند و بر

دیگران فخرفروشی می‌کنند، دوست نداری!

(۳) من می‌دانم تو انسان شکیبایی هستی و هر کسی را که نسبت به نفس خود مغرور است و شادمانه روی زمین راه

می‌رود و بر دیگران فخرفروشی می‌کند، دوست نداری!

(۴) من آگاهم که تو بسیار صبوری و هر خودپسند مغروری را که روی زمین با ناز و غرور راه می‌رود و بر دیگران فخر

می‌فروشد، به دوستی نمی‌گیری!

۸۴- « كَرَّرَ إِطْعَامَ الْمَسَاكِينِ وَ الْفُقَرَاءَ شَابًّا يُعِينُ الضَّعِيفَ عَلَى شِدَائِدِ الدَّهْرِ، فَوَجَدْنَا فِي الشَّابِّ صِفَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَ

جَالْسِنَاهُ!»:

- ۱) جوانی که غذا خوردن همراه بیچارگان و فقیران را تکرار کرد، ناتوان را در سختی‌های روزگار یاری کرده بود، پس ویژگی‌های افراد باایمان را در آن جوان پیدا کردیم و با او همنشینی کردیم!
- ۲) جوانی غذا خوردن همراه درماندگان و نیازمندان را تکرار کرد که به ناتوان در سختی‌های روزگار کمک می‌کرد، پس ویژگی‌های مؤمنان را در این جوان پیدا کردیم و همنشین او شدیم!
- ۳) جوانی که غذا دادن به بیچارگان و نیازمندان را تکرار کرد، به ناتوان در گرفتاری‌های روزگار کمک کرده بود، پس ویژگی‌های افراد باایمان را در این جوان یافتیم و از همنشینان او شدیم!
- ۴) جوانی خوراک دادن به درماندگان و نیازمندان را تکرار کرد که ناتوان را در گرفتاری‌های روزگار یاری می‌کرد، پس ویژگی‌های مؤمنان را در آن جوان یافتیم و با او همنشینی کردیم!

۸۵- « مَا مِنْ إِنْسَانٍ يَعْيشُ تَحْتَ هَذِهِ السَّمَاءِ إِلَّا وَ لَهُ قِصَّةٌ قَدْ مَلَأَ صَفْحَاتَهَا أَنْفَعُ الدُّرُوسِ وَ الْعِبَرِ!»:

- ۱) انسانی که زیر این آسمان زندگی می‌کند، قطعاً قصه‌ای دارد که سودمندترین درس‌ها و پندها صفحات آن را پُر کرده‌اند!
- ۲) هیچ انسانی نیست که در زیر این آسمان زندگی کند ولی داستانی نداشته باشد که صفحاتش از سودمندترین درس‌ها و عبرت‌ها پُر شده‌اند!
- ۳) هیچ انسانی نیست که زیر این آسمان زندگی کند مگر اینکه داستانی دارد که سودمندترین درس‌ها و عبرت‌ها، صفحاتش را پُر کرده‌اند!
- ۴) انسانی که در زیر این آسمان زندگی می‌کند، فقط قصه‌ای دارد که صفحاتش با درس‌ها و پندهای بسیار سودبخش پُر شده‌اند!

۸۶- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) إِنْ تُرِيدُوا إِلَّا يَنْفِضَ النَّاسُ مِنْ حَوْلِكُمْ فَلَا تَكُونُوا مُتَكَبِّرِينَ!: اگر می‌خواهید که مردم از اطرافتان پراکنده نشوند، پس خودبزرگ‌بین نباشید!
- ۲) رَاقِبْتُ مَزْرَعَتَكَ مُرَاقِبَةَ الْمَزَارِعِينَ الْمُجْتَهِدِينَ وَ مَا غَفَلْتُ عَنْهَا لِحِظَةً!: همراه کشاورزان کوشا از مزرعه تو مراقبت کردم و لحظه‌ای از آن غافل نشدم!
- ۳) اسْتَعْمَلْ رُكَّابَ السِّيَّارَةِ حَزَامَ الْأَمَانِ اسْتِعْمَالاً لِيُنْفِقُوا مِنَ الْخَطَرِ!: سرنشینان خودرو، از کمربند ایمنی قطعاً استفاده کردند تا از خطر نجات یابند!
- ۴) قَالَ خَبِيرُ الزَّرَاعَةِ مُتَعَجِّباً لِي: مَا أَقَلَّ أَفْرَاحَ طُيُورِ حَقْلِكَ!: کارشناس کشاورزی با تعجب به من گفت: چقدر جوجه‌های پرندگان کشتزارت کم است!

۸۷- عَيْن الصَّحِيح:

(۱) النَّدَامَةُ تُعَلِّمُنَا أَنَّ الْحَيَاةَ قَصِيرَةٌ وَ لَا تُعْطِي الْفُرْصَةَ لَنَا مَرَّتَيْنِ!: پشیمانی به ما یاد می‌دهد که زندگی کوتاه، فرصت‌ها را دو بار به ما نمی‌دهد!

(۲) تُعَدُّ إِيرانَ مِنْ أَكْبَرِ الدَّوَلِ الْمَصْدَرَةِ لِلنَّفْطِ وَ أَنْجَحَهَا فِي مَدِّ خَطْوِ الْأَنْبِيْبِ!: ایران از بزرگترین کشورهای صادر کننده نفت و موفق‌ترینشان در کشیدن خطوط لوله‌ها به‌شمار می‌آید!

(۳) حَسْبُكَ إِلَّا تَتَوَقَّفَ عَنِ الْمُحَاوَلَةِ، فَإِنَّ الْأَبْوَابَ سَتُفْتَحُ أَمَامَكَ!: کافی است که تلاشت متوقف نشود، بدون شک درها مقابل تو گشوده خواهند شد!

(۴) تَخْرَبُ بِيوْتٌ مِنْ بَيْنُونِهَا عَلَى الْكُذْبِ وَ الْخِدَاعِ، فَكُنْ صَادِقاً فِي حَيَاتِكَ!: کسانی که خانه‌هایشان را بر دروغ و فریب بنا کنند، آن‌ها را ویران می‌نمایند، پس در زندگی صادق باش!

۸۸- « دوست صمیمی تو همان کسی است که سخنش بر اساس دوری از هر بدی و دشمنی استوار باشد، زیرا از بدی

دشمنی درو خواهی کرد!»: عَيْن الصَّحِيح:

(۱) الصَّدِيقُ الْحَمِيمُ هُوَ الَّذِي يَكُونُ كَلَامُهُ قَائِماً عَلَى أَسَاسِ الْإِبْتِعَادِ عَنِ كُلِّ إِسَاءَةٍ وَ عِدْوَانٍ، لِأَنَّكَ سَوْفَ يَحْصُدُ الْعِدَاوَةَ مِنَ الشَّرِّ!

(۲) الصَّدِيقُ حَمِيمُكَ مَنْ كَانَ كَلَامُهُ عَلَى أَسَاسِ الْإِبْتِعَادِ عَنِ أَيِّ إِسَاءَةٍ وَ عِدْوَانٍ، لِأَنَّكَ سَوْفَ تَحْصُدُ مِنَ الشَّرِّ الْعِدْوَانَ!

(۳) صَدِيقُكَ الْحَمِيمُ هُوَ الَّذِي يَكُونُ كَلَامُهُ قَائِماً عَلَى أَسَاسِ الْإِبْتِعَادِ عَنِ أَيِّ إِسَاءَةٍ وَ عِدْوَانٍ، لِأَنَّكَ سَتَحْصُدُ الْعِدَاوَةَ مِنَ الْإِسَاءَةِ!

(۴) صَدِيقُكَ الْحَمِيمُ هُوَ مَنْ تَكُونُ أَقْوَالُهُ قَائِماً عَلَى أَسَاسِ الْإِبْتِعَادِ عَنِ كُلِّ عِدْوَانٍ وَ شَرِّ، لِأَنَّهُ سَتَحْصُدُ الْعِدَاوَةَ مِنَ الْإِسَاءَةِ!

۸۹- عَيْن ما لَا يُنَاسِبُ لِمَفْهُومِ الْآيَاتِ وَ الْعِبَارَاتِ:

(۱) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾: قیمتی گردی اگر فضل و هنر گیری از او!

(۲) مَنْ عَاشَ بِوَجْهِينِ مَاتَ خَاسِراً!: دور باش ای خواجه از اهل نفاق / در جهنم دان منافق را وثاق!

(۳) إِنَّ دُنْيَاكُمْ عِنْدِي لِأَهْوَنَ مِنْ وَرَقَةٍ فِي فَمِّ جَرَادَةٍ تَقْضُمُهَا!: مُلْكُ دُنْيَا هَمَّةٌ بِأَهْمَتِ سَعْدِي هِيَ اسْتَا!

(۴) ﴿وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾: گر تو نیکی کنی جزا یابی / در جهان جاودان، بقا یابی!

■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«الفضاء الإلكتروني» من الظواهر التي تجلبُ الباحثينَ لِطُلُوعِها حولَ آثارها على المجتمع الإنساني. فلنعلّم أنّ عددَ مُستخدمي الإنترنت اليومَ يتجاوزُ ثلاثة ملياراتٍ مستخدمٍ ولكن يُوَثِّرُ على أكثر من تسعينَ بالمئةٍ من سِكانِ الأرض؛ هذا يعني علينا أن نحاولَ أكثرَ لنرفعَ ثقافةَ مجتمعنا في طريقِ استخدامِ هذه التكنولوجيا الحديثة كما يلزمُ أن نعلّمَ صغارنا من الطّفولةِ حتّى يَستخدموها بأحسنِ وجهٍ في حياتهم.

الاستفادةُ من «الكتب الإلكترونية» إحدى طرقِ تحسينِ الاستخدامِ من الإنترنتِ و الفضاء الإلكتروني لأنها مجموعةٌ من العلوم المفيدة الواثقة تنفعنا أكثر من معلوماتٍ سطحيةٍ نواجهها عبر الإنترنت و يمكنُ لنا أيضاً مُطالعةَ هذه الكتبِ مثلَ الكتبِ المطبوعة!

٩٠- عيّن الصّحيح حولَ مستخدمي الإنترنت في العالم:

(١) يتأثّر أكثرُ النَّاسِ منه و إن لا يَستخدموه!

(٢) هم كثيرونَ جداً أكثرَ ممّن يتأثّرونَ منه في العالم!

(٣) هم يُطالعونَ لفهمِ آثاره على حياة النَّاسِ في المجتمعات!

(٤) أكثرهم يَستفيدونَ من الكتبِ الإلكترونيّةِ بدلَ معلوماتٍ سطحيّة!

٩١- عيّن الصّحيح:

(١) النَّاجحونَ يَستفيدونَ من الكتبِ الإلكترونيّةِ فقط!

(٢) الطّريقُ في الاستفادةِ من أيّ شيءٍ أهمُّ من كميّته!

(٣) لا شكّ في تأثيرِ الفضاء الإلكترونيّ على جميعِ النَّاسِ!

(٤) كلّ ما نرى في الإنترنتِ معلوماتٌ سطحيّةٌ لا قيمةَ لها في الواقع!

٩٢- عيّن الذي لم يُذكر في النَّصِّ حولَ «الكتب الإلكترونيّة»: أزمون وى اى بى

(١) إمكانُ المطالعة للنّاس! (٢) النّفعُ فيها للقارئينَ و المُستخدمينَ!

(٣) وثاقُها أكثرُ من أخواتها المطبوعة! (٤) دورُها في تحسينِ الاستخدامِ من الإنترنت!

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « يُطَالَعُوا - يُؤْتَرُ - أَحْسَنُ - الْإِسْتِخْدَامُ »:

- (١) يُطَالَعُوا: فعل مضارع - للجمع - مزيد ثلاثي، و له حرف زائد واحد فقط / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٢) يُؤْتَرُ: مضارع - للمفرد المذكر الغائب (= للغائب) - مزيد ثلاثي من باب تَفَعَّلَ - معلوم / فعل، و الجملة فعلية
- (٣) أَحْسَنُ: اسم تفضيل من مصدر مجرد ثلاثي - للمذكر - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ بأحسن: جارّ و مجرور

(٤) الْإِسْتِخْدَامُ: اسم - مصدر من باب استفعال؛ و له ثلاثة حروف زائدة - معرّف بأل / مضاف اليه و مجرور بالكسرة

٩٤- « سَكَّانٌ - نَعَلَمٌ - نَوَاجِهُ - الْمَطْبُوعَةُ »:

- (١) سَكَّانٌ: مذكر - اسم مبالغة (حروفه الأصليّة: س ك ن) - معرب / مجرور بحرف الجرّ بعلامة الكسرة
- (٢) نَعَلَمٌ: مضارع - للمتكلّم مع الغير - مزيد ثلاثي؛ مصدره «تعلّم» - معلوم / فعل و فاعل، مفعوله: صغار
- (٣) نَوَاجِهُ: مزيد ثلاثي من باب مفاعلة، مصدره «مواجهة» - متعدّد / فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «ها» المنّصل
- (٤) الْمَطْبُوعَةُ: مفرد مؤنّث - اسم مفعول، من مصدر مجرد ثلاثي - معرفة / صفة و مجرور بالتبعية من موصوفها

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) شُرْطِيّ إِدَارَةِ الْجَوَازَاتِ سَأَلَ الْمُسَافِرِ،
- (٢) عَن بَلَدِهِ وَ عَدَدِ الْمُرَافِقِينَ فِي هَذِهِ السَّفَرَةِ،
- (٣) فَأَجَابَ الْمُسَافِرُ سِتَّةً، وَالِدَايِ وَ أُخْتَايِ وَ أَخَوَايِ،
- (٤) وَ بَعْدَمَا فَتَشَّهَهُمْ سَمَحَ لَهُمْ بِالْدُخُولِ بِإِعْزَازٍ!

٩٦- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي اسْتِخْدَامِ الْمَعْدُودِ:

- (١) زار اولئك السائحون ثمانية أماكن في يومين اثنين!
- (٢) أُسْتُخْدِمَتْ إِثْنَتَا عَشْرَةَ نَاقَلَاتٍ لِنَقْلِ النَّفْطِ إِلَى مَصْفِيْنِ إِثْنَيْنِ!
- (٣) في سفرنا شاهدنا ثلاثة و عشرين أثراً من المعالم التاريخية لأربع محافظات!
- (٤) كان لقرية صغيرة شاهدناها خمسة و سبعون ساكناً يعيشون في أحد عشر بيتاً!

٩٧- عَيْنِ الْخَطَأِ: (عن التفضيل)

- (١) شهداؤنا يُرْزَقونَ عِنْدَ رَبِّهِمِ الْأَعْلَى!
 (٢) يُعْتَبَرُ اللَّبَنُ الْخَالِصُ مِنْ أَفْضَلِ الْمَوَادِّ الْغِذَائِيَّةِ!
 (٣) أُخْتِي الْكَبِيرَى تَتَعَلَّمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي الْجَامِعَةِ!
 (٤) اللَّعْبَةُ الصَّغِيرَةُ كَانَتْ سُفْلَى مِنَ الْكُرْسِيِّ فِي الْغُرْفَةِ!

٩٨- عَيْنِ «لَمْ» تُغَيِّرُ زَمَانَ الْفِعْلِ:

- (١) لَمْ تَأْكُلِينَ هَذَا الطَّعَامَ الْحَارَّ بِسُرْعَةٍ وَ أَنْتِ تَعْلَمِينَ أَنَّهُ يَضُرُّكَ!
 (٢) لَمْ يُحَقِّقِ التَّقَدَّمَ إِلَّا مَنْ يَسْعَى مُشْتاقاً لِبِنَاءِ مُسْتَقْبَلِ زَاهِرٍ!
 (٣) لَمْ تَحَدِّثِ الطَّالِبَ عِنْدَ تَدْرِيسِ الْمَعْلَمِ مَعَ زَمِيلٍ مِثْلِهِ!
 (٤) لَمْ لَا تَنْصُرِ مَظْلُوماً يَطْلُبُ مَسَاعِدَتَكَ!

٩٩- عَيْنِ مَا فِيهِ التَّأَكِيدُ أَكْثَرَ مِنَ الْبَاقِي:

- (١) إِنَّ هَدَفْنَا فِي الْحَيَاةِ لَيْسَ شَيْئاً إِلَّا تَحْقِيقَ أَهْدَافِ الْقُرْآنِ وَ السُّنَّةِ!
 (٢) إِنَّ الْمَعْلَمَ اجْتَهَدَ اجْتِهَاداً وَ اِمْتَحَنَ طَلَّابَهُ بِأَسْئَلَةٍ مَهْمَةٍ إِلَّا ثَلَاثَةَ مِنْهُمْ!
 (٣) قَلْتُ لِتِلْمَازَتِي الْكِرَامِ إِنَّكُمْ لَمْ تَتَقَدَّمُوا فِي دُرُوسِكُمْ تَقَدِّماً إِلَّا بَعْدَ جَهْدِكُمْ!
 (٤) إِنَّ الْعِلْمَ سِرَاجٌ يُضِيءُ الطَّرِيقَ وَ يُرْشِدُ الْإِنْسَانَ إِلَى أَحْسَنِ الطَّرِيقِ إِرْشَاداً!

١٠٠- مَيْزِ «سَمِيَّة» تَكُونُ مَنَادِي:

- (١) أَنْصُرِي سَمِيَّةَ يَا أُخْتِي فِي دُرُوسِهَا!
 (٢) سَمِيَّةَ لِمَاذَا تُجَالِسِينَ زَمِيلَةَ لَا هَدَفَ لَهَا؟!
 (٣) سَمِيَّةَ لَا تَتْرِكِي صَدِيقَتَهَا بِسَبَبِ عَيْبِ وَاحِدٍ فِيهَا!
 (٤) يَا أُمَّ سَمِيَّةَ هَلْ تَسْمَحِينَ لِابْنَتِكَ أَنْ تُشَارِكَ فِي الْمَرَامِيمِ؟!

۱۰۱- کدام گزینه درباره ارتباط «باستان‌شناسی و علم تاریخ» نادرست است؟

(۱) منابع مکتوب برای شناخت کامل دوره‌های تاریخی مخصوصاً اوایل آن کافی نیست.

(۲) کاوش‌های باستان‌شناسی به مورخان کمک می‌کنند که ابعاد مختلف زندگی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی دوره‌های تاریخی را بشناسند.

(۳) باستان‌شناسی نقش مهمی در مرمت و نگهداری میراث گران‌بها دارد.

(۴) مطالعه دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کاوش‌های علم تاریخ است.

۱۰۲- در یک موقعیت فرضی، مورخی می‌خواهد درباره «سال‌های ۵۰۹ تا ۲۶۴ قبل از میلاد» تحقیق کند. وی در مسیر پژوهش خود، احتمالاً با

کدام‌یک از حوادث زیر مواجه خواهد شد؟

(۱) تبدیل جمهوری رم به قدرتی بزرگ در مدیترانه با پیروزی بر حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی

(۲) شورش رومیان بر شاه شهر رم و تأسیس حکومت جمهوری رم

(۳) گسترش حکومت جمهوری رم با شکست رقیبان و تسلط بر سرتاسر شبه‌جزیره ایتالیا

(۴) لشکرکشی به سرزمین‌های شرق دریای مدیترانه در غرب آسیا و برانداختن بقایای حکومت سلوکیان

۱۰۳- با توجه به تصاویر داده‌شده که آثار به‌جای مانده از هنر ایران باستان هستند، کدام گزینه متن زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«تصویر «الف» ..... «ب»، مربوط به دوره‌ای است که .....»

(ب)

(الف)

(۱) همانند - هنرمندان آن، چنان پیشرفتی در فنون و مهارت‌های ساخت گنبد داشتند که منبع الهام هنرمندان دوره اسلامی و حتی معماران اروپایی شدند.

(۲) برخلاف - هنر موسیقی در آن، منزلت و امتیازات ویژه‌ای داشت و عناوینی نظیر خنیاگر و رامشگر از آن دوره باقی مانده است.

(۳) همانند - هنرمندان آن، در ابتدا دنباله‌روی دستاوردهای فرهنگی و هنری یونان بودند اما با گذشت زمان، نفوذ فرهنگ و هنر یونانی را کاهش دادند.

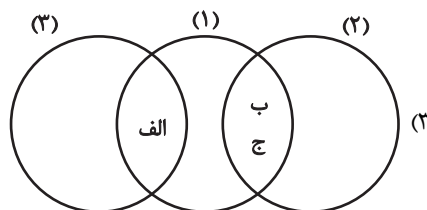
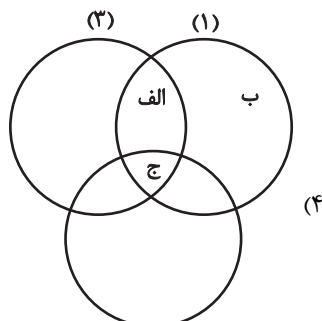
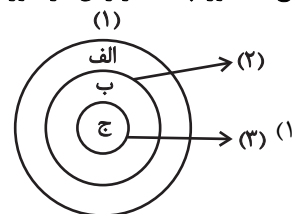
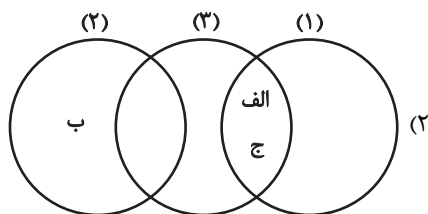
(۴) برخلاف - هنر بافندگی در آن رواج خوبی داشته است اما متأسفانه از پارچه‌ها و بافته‌های آن، به‌جز قالی پازیریک، چیزی باقی نمانده است.

۱۰۴- کدام شکل در مورد نقش و جایگاه زنان در تاریخ ایران در دوران ایلام (۱)، ساسانیان (۲) و مغول- تیموری (۳)، درست ترسیم شده است؟

الف) قدرت و نفوذ چشمگیر زنان

ب) موقعیت اجتماعی پایین زنان نسبت به مردان

ج) حضور چشمگیر زنان در امور اجتماعی و سیاسی

(۲)

۱۰۵- به ترتیب کدام گزینه در مقایسه نحوه به حکومت رسیدن منصور عباسی و مأمون عباسی و نحوه رفتار آن دو با ایرانیان درست است؟

(۱) هیچ کدام برای رسیدن به قدرت رقیب یا مدعی نداشته‌اند. - فقط منصور دستور به قتل حداقل یک ایرانی را داد.

(۲) فقط منصور برای رسیدن به قدرت دارای رقیب یا مدعی بود. - فقط مأمون دستور به قتل حداقل یک ایرانی را داد.

(۳) فقط مأمون برای رسیدن به قدرت دارای رقیب یا مدعی بود. - هیچ یک در هیچ زمانی دستور به قتل ایرانیان را ندادند.

(۴) هر دو برای رسیدن به قدرت، دارای رقیب یا مدعی بودند. - هر دو دستور به قتل حداقل یک ایرانی را داده‌اند.

۱۰۶- با عنایت به تاریخ سیاسی و اقتصادی عصر صفوی، موارد نادرست کدام‌اند؟

الف) اراضی خصوصی، بسیار ناچیز بود و همواره در معرض مصادره قرار داشت.

ب) شاه اسماعیل پس از جنگ چالدران، شیبک‌خان سرکرده ازبکان را کشت.

ج) جدا شدن قندهار از ایران در زمان شاه‌صفی و پس گرفتن این شهر در زمان شاه‌عباس دوم بود.

د) سپاه صفوی به کمک نیروی دریایی خود توانست در زمان شاه‌عباس اول پرتغالی‌ها را از جزایر ایرانی خلیج فارس بیرون کند.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «ب» (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «د»

۱۰۷- چند گزاره زیر در رابطه با شارلمانی صحت تاریخی دارد؟

الف) وی در قرن نهم میلادی درگذشت که پیش از درگیری پاپ و امپراتور مقدس روم بر سر اعطای حلقه اسقفی در قرن ۱۱ و ۱۲ میلادی بود.

ب) پادشاهی فرانک‌ها به‌عنوان دسته‌ای از ژرمن‌ها، در زمان او به اوج قدرت رسید و وی توانست با جنگ‌های پی‌درپی، بخش اعظم اروپای مرکزی و شرقی را تحت سلطه خود درآورد.

پ) او برخلاف پدر و نیای خود، با پاپ متحد شد اما پس از مرگ او، اسقف‌ها به سبب آشفتگی اوضاع مدعی حقوق سیاسی و قدرت دنیوی شدند.

ت) او تا سال ۸۰۰ میلادی جنگ‌های بسیاری همراه با خونریزی داشت اما به دلیل پشتیبانی از پاپ در برابر رقیبانش، لقب «امپراتور مقدس روم» را از پاپ دریافت کرد.

ث) شارلمانی، نهاد اداری دوران امپراتوری یونان باستان موسوم به کومس را برای اداره قلمروی خود احیا کرد.

ج) او سیستمی مشابه «چشم و گوش شاه» که داریوش بزرگ در زمان هخامنشی به کار بست، ایجاد کرد.

چ) شارلمانی علاقه و توجه خاصی به تعلیم و تربیت نشان داد و علمای مسیحی را از ایتالیا، انگلستان و ایرلند برای تدریس دعوت کرد.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) پنج

۱۰۸- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۱) و تاریخ (۲)، برای توضیح یا اثبات کدام یک از گزاره‌های زیر به منابع دست اول مکتوب استناد کرده‌اند؟

الف) در سده‌های نخستین هجری، مساجد، مهم‌ترین مراکز آموزشی بودند و در آنجا حلقه‌های بزرگ درسی تشکیل می‌شد.

ب) در دوران باستان تعلیم و تربیت به فرزندان خاندان شاهی و درباریان اختصاص داشت.

ج) علاقه‌مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت‌های سیاسی و نظامی خود و خودآگاهی رجال

ایرانی موجب رشد و شکوفایی تاریخ‌نگاری در این دوران شد.

د) در دوران صفوی، مدرسه‌ها توسط ثروتمندان خیر ساخته می‌شدند و زنان ثروتمند نیز بخش زیادی از ثروت خود را وقف می‌کردند.

(۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «د» و «ج»

(۳) «ب» و «الف» (۴) «ج» و «الف»

۱۰۹- با توجه به نقشه زیر و اطلاعات کتاب درسی تاریخ (۳)، کدام گزینه در ارتباط با قراردادهای و عهدنامه‌های منعقد شده در دوره قاجار نادرست

است؟

(۱) به موجب عهدنامه (۳)، انگلستان مناطقی را از ایران جدا کرد و ضمیمه خاک هندوستان کرد که خود بر آن فرمان می‌راند.

(۲) عهدنامه‌های (۱)، (۲) و (۴) همگی با روسیه منعقد شدند و از لحاظ ترتیب زمانی بین این سه عهدنامه، (۴) زودترین و (۲) دیرترین عهدنامه منعقد شده بود.

(۳) به موجب عهدنامه (۴) که بین ایران و روسیه منعقد شد، ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر (کاسپی) محروم شد.

(۴) به موجب عهدنامه (۱) که بین ایران و روسیه منعقد شد، ایران به پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت متعهد شد و به اتباع روسیه نیز حق مصونیت قضایی داد.

۱۱۰- کدام موارد در خصوص کشور آلمان در قرن نوزدهم میلادی و نقش آن در وقوع جنگ جهانی اول درست هستند؟

الف) گسترش مستعمرات موجب بالارفتن سطح تنش بین آلمان و همسایگان اروپایی‌اش شد.

ب) به ترتیب با روسیه بر سر شبه‌جزیره بالکان و با فرانسه بر سر ایالت‌های مرزی کشمکش و دشمنی داشت.

ج) امپراتوری آلمان با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاه‌ها و بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه اقتصاد تبدیل شد.

د) ویلهلم یکم فرمانروای پروس به کمک صدراعظم خود بیسمارک، ملقب به مرد آهنین ایالت پروس، سرزمین‌های آلمانی را متحد و امپراتوری آلمان را تأسیس کرد.

(۱) «ب» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۱۱- به ترتیب ترور حسنعلی منصور منتسب به کدام گروه است و مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ در پی کدام اتفاق قیام کردند؟

(۱) سازمان مجاهدین خلق - انتشار مقاله توهین آمیز علیه امام خمینی

(۲) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - انتشار مقاله توهین آمیز علیه امام خمینی

(۳) سازمان مجاهدین خلق - تبعید امام خمینی به ترکیه

(۴) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - تبعید امام خمینی به ترکیه

۱۱۲- با توجه به این نوشته انتقادی که «تاریخ‌نگار را هم لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند...»

می‌توان دریافت که نویسنده به‌طور مشخص، در یکی از مراحل شش‌گانه پژوهش تاریخی با دشواری مواجه شده است. پیرامون این مرحله،

کدام گزینه به درستی تدوین شده است؟

(۱) این مرحله، مؤخر از «تدوین پرسش‌های تحقیق» و مقدم بر «گردآوری و تنظیم اطلاعات» انجام می‌گیرد.

(۲) این مرحله، مؤخر از «گردآوری و تنظیم اطلاعات» و مقدم بر «گزارش یافته‌های پژوهش» انجام می‌گیرد.

(۳) این مرحله، مؤخر از «تحلیل و تفسیر اطلاعات» و مقدم بر «گزارش یافته‌های پژوهش» انجام می‌گیرد.

(۴) این مرحله، مؤخر از «انتخاب موضوع پژوهش» و مقدم بر «تدوین پرسش‌های تحقیق» انجام می‌گیرد.

۱۱۳- تقدم و تأخر زمانی نبردهای زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف) نبرد دندانقان

ب) تصرف نیشابور توسط طغرل

پ) نبرد آلمان با امپراتوری اتریش - مجارستان

ت) گوش مالی اعراب متجاوز

ث) اسارت والرینوس امپراتور روم

ج) اعلان جنگ اتریش به صربستان

(۲) الف - ث - ت - ب - ج - پ

(۱) ت - ث - الف - ب - پ - ج

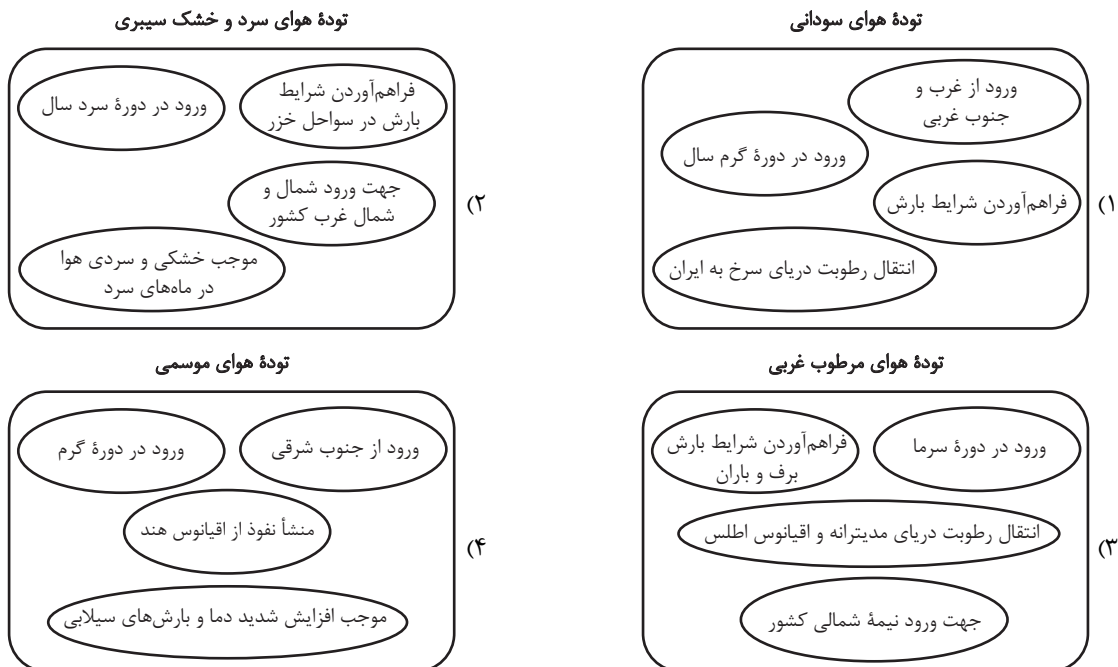
(۴) ت - ث - الف - ب - ج - پ

(۳) ث - ت - ب - الف - پ - ج

۱۱۴- کدام گزینه با توجه به ارتباط جغرافیا با سایر علوم درست است؟

- (۱) ژئومورفولوژی و سنجش از دور، هر دو مربوط به شاخه جغرافیای طبیعی هستند.
- (۲) جغرافیای آب‌ها و کارتوگرافی، هر دو مربوط به شاخه جغرافیای طبیعی هستند.
- (۳) جغرافیای روستایی و جغرافیای زیستی، هر دو مربوط به شاخه جغرافیای انسانی هستند.
- (۴) روش‌های کمی در جغرافیا و نقشه‌کشی، هر دو مربوط به شاخه فنون جغرافیایی هستند.

۱۱۵- کدام تصویر در خصوص توده‌های هوای ورودی به کشور به‌درستی نمایش داده شده است؟

۱۱۶- با توجه به متن زیر چند گزاره تحلیل درستی از آن ارائه می‌دهند؟

«با توجه به اطلاعات به دست آمده، کشور «A»، در سال ۲۰۱۵ میلادی، ۴۰۰۰۰۰۰۰ نفر جمعیت دارد. میزان مولید کشور «A» در همان سال، ۱۸۰۰۰۰۰۰ نفر و میزان مرگ و میر آن نیز در همان سال ۸۰۰۰۰۰۰ بوده است. در سال ۲۰۲۰ میلادی کشور «A» توانست میزان مولید خود را به ۲۵۰۰۰۰۰۰ نفر افزایش بدهد و میزان مرگ و میر خود را نیز به ۵۰۰۰۰۰۰۰ نفر کاهش بدهد و جمعیت خود را به ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ نفر برساند.»

الف) در طی ۵ سال، کشور «A» توانست از طریق گسترش بهداشت و واکسیناسیون، لوله کشی و بهبود آب آشامیدنی، رونق صادرات نفت و واردات مواد غذایی، میزان مرگ و میر خود را کاهش بدهد.

ب) اگر کشور «A» سیاست‌های مناسبی را برای کاهش مرگ و میر و افزایش جمعیت خود اتخاذ نمی‌کرد، ممکن بود در آینده با مشکلاتی اعم از کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی روبرو شود.

ج) رشد طبیعی جمعیت از سال ۲۰۱۵ تا سال ۲۰۲۰، ۲ برابر شده است و بر اساس نرخ رشد جمعیت در سال ۲۰۲۰، این کشور تقریباً بعد از ۱۷ سال شاهد دو برابر شدن جمعیت خود خواهد بود.

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) صفر

۱۱۷- با توجه به عبارت‌های زیر، هرم سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها در کدام گزینه به‌درستی نشان داده شده است؟ آزمون وی ای پی

الف) قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه در ایران که به‌طور مستقیم از منابع طبیعی استفاده می‌کنند.

ب) نوگرایی کمتر و تغییرات اجتماعی کندتر است.

ج) سکونتگاهی که مردم در آن بیشتر به فعالیت اقتصادی نوع دوم و سوم اشتغال دارند.

۱۱۸- کدام گزینه با توجه به موارد زیر نا درست است؟

الف) ناحیه بیابانی

ب) ناحیه کوهستانی

ج) ناحیه ساحلی

۱) قابلیت گردشگری بین همه موارد مشترک است اما قابلیت تولید انرژی فقط در «الف» و «ج» مشترک است.

۲) کشت گیاهان مقاوم با محیط برای حفاظت از ناحیه، در «الف» و «ج» مشترک است.

۳) مناسب بودن برای تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا، در «الف» و «ب» مشترک است.

۴) به‌ترتیب از نظر تعداد جمعیت ساکن در نواحی مذکور، «ج» بیشتر از همه و سپس «ب» و در نهایت «الف» می‌باشد.

۱۱۹- با جست‌وجو در اینترنت، می‌فهمیم که شهر قزوین در طول جغرافیایی 50° درجه شرقی قرار دارد و طول جغرافیایی شهر مشهد نیز حدوداً

60° درجه شرقی است. بر این اساس، می‌توان گفت:

۱) اگر اذان مغرب در قزوین $18:35$ باشد، اذان مغرب در مشهد $17:50$ است.

۲) اگر اذان مغرب در قزوین $18:32$ باشد، اذان مغرب در مشهد $17:52$ است.

۳) اگر اذان مغرب در قزوین $17:52$ باشد، اذان مغرب در مشهد $18:32$ است.

۴) اگر اذان مغرب در قزوین $17:50$ باشد، اذان مغرب در مشهد $18:35$ است.

۱۲۰- شکل زیر با کدام گزینه درباره انواع مرزها از نظر پیدایش و شکل‌گیری مرتبط است؟

۱) مورد قبول دو کشور همسایه قرار نگرفته است.

۲) با استفاده از مختصات جغرافیایی تعیین می‌شوند.

۳) از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند.

۴) با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.

۱۲۱- با توجه به موارد زیر در خصوص شکل کشورها، کدام گزینه درست است؟

الف) کشورهای چند تکه

ب) کشورهای دنباله‌دار

ج) کشورهای طویل

۱) کشور اندونزی با «الف» و کشورهای نروژ و تایلند با «ج» مطابقت دارند.

۲) کشور شیلی با «ج» و کشور اندونزی با «ب» مطابقت دارد.

۳) کشور اندونزی با «الف» و کشور نروژ با «ب» مطابقت دارد.

۴) کشور تایلند با «ب» و کشور شیلی با «ج» مطابقت دارد.

۱۲۲- با توجه به انواع فعالیت‌های اقتصادی، کدام گزینه درست است؟

الف) تولید محصولات زراعی به دلیل تنوع آب و هوایی در ایران

ب) امکان کشت انواع میوه‌های نیمه گرمسیری و گرمسیری

ج) کمک به ترسیم سایر بخش‌های اقتصادی

د) زیربناهای توسعه اقتصادی

۱) «الف» و «ج»: نوع دوم - «ب» و «د»: نوع اول

۲) «الف» و «ب»: نوع اول - «ج» و «د»: نوع سوم

۱۲۳- در ارتباط با انواع شیوه‌های حمل و نقل کدام‌یک از موارد زیر درست است؟

الف) ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها راه حلی برای مشکلات ترافیکی و افزایش سرعت خودروها بود.

ب) تعداد بزرگراه‌ها و آزادراه‌های کشور نسبت به یک دهه قبل به ترتیب دو و سه برابر شده است.

ج) هزینه‌های احداث ترمینال در حمل و نقل ریلی از هزینه‌های احداث ترمینال در حمل و نقل جاده‌ای بیشتر است.

د) هزینه‌های حمل قطار در مسافت‌های طولانی بیشتر از جاده است.

۱) موارد «د» و «ج» برخلاف موارد «الف» و «ب» درست‌اند.

۲) موارد «د» و «ب» برخلاف موارد «الف» و «ج» درست‌اند.

۱۲۴- با نگاهی به نظریه «مرکز - پیرامون»، کدام گزینه تحلیل درستی بر «شرکت‌های چندملیتی» ارائه می‌نماید؟

الف) شعبه اصلی شرکت

ب) طراحی و فناوری علمی تولید

ج) مزیت نسبی در نظام مالیاتی

۱) برای شرکت‌های چندملیتی، «الف» و «ب» به ترتیب، در کشورهای مرکز و پیرامون هستند.

۲) برای شرکت‌های چندملیتی، «الف» و «ج» به ترتیب، در کشورهای مرکز و پیرامون هستند.

۳) برای شرکت‌های چندملیتی، «الف» و «ج» به طور مشترک، در کشورهای مرکز هستند.

۴) برای شرکت‌های چندملیتی، «ب» و «ج» به طور مشترک، در کشورهای مرکز هستند.

۱۲۵- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر، مربوط به کدام‌یک از روش‌های مدیریت پیش از وقوع سیل است؟

الف) ایجاد کانال‌های انحرافی و اصلاح بستر رودخانه‌ها

ب) نصب دستگاه‌های هشداردهنده سیل در مناطق سیل خیز

ج) احداث سدهای ذخیره‌ای و سدهای تنظیمی

د) تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها و اجرای روش‌های آبخیزداری

۱) غیرسازه‌ای - سازه‌ای - غیرسازه‌ای - سازه‌ای

۲) سازه‌ای - غیرسازه‌ای - سازه‌ای - غیرسازه‌ای

۱۲۶- در کدام عبارت احتمال برداشت معانی مختلف وجود ندارد؟

- (۱) مرگش به خاطر گازگرفتگی بود.
 (۲) تا سیر نخوری بیرون نمی‌روی.
 (۳) خونت خیلی ارزشمنده.
 (۴) جلو میدان می‌بینمت.

۱۲۷- به ترتیب صحیح و یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (الف) بین دو مفهوم «صدای آن پرنده» و «طعم این غذا» هیچ نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار نیست.
 (ب) مفهومی که ترکیب یک نسبت فامیلی و یک اسم خاص است، مفهومی کلی است.
 (ج) مفهومی که به هیچ وجه نمی‌تواند بیش از یک مصداق واقعی یا فرضی داشته باشد مفهومی جزئی است.
 (د) مفهومی که واجب‌المصداق است با مفهوم «الله» رابطه تساوی دارد.

(۱) غ - غ - غ - ص   (۲) ص - غ - غ - ص   (۳) ص - غ - ص - غ   (۴) غ - ص - ص - غ

۱۲۸- کدام یک از جملات زیر نمونه‌ای نادرست از عکس مستوی است؟

- (۱) اگر «هیچ پرنده‌ای پستاندار نیست»، پس «هیچ پستانداری پرنده نیست».
 (۲) اگر «هر انسان فانی است»، پس «بعضی فانی‌ها انسان هستند».
 (۳) اگر «بعضی شاعران نویسنده هستند»، پس «بعضی نویسندگان شاعر هستند».
 (۴) اگر «بعضی از دانش‌آموزان ورزشکار نیستند»، پس «بعضی از ورزشکاران دانش‌آموز نیستند».

۱۲۹- هنگامی که عکس مستوی قضیه‌ای را می‌سازیم:

- (۱) کمیت و کیفیت ثابت مانده و جای موضوع و محمول تغییر می‌کند.
 (۲) جای موضوع و محمول تغییر کرده و صدق و کذب تابع اصل می‌ماند.
 (۳) جای موضوع و محمول تغییر می‌کند، اما کیفیت و صدق باید همواره ثابت باشند.
 (۴) موضوع قضیه عوض می‌شود، اما کمیت و کیفیت باید همواره ثابت باشند.

۱۳۰- اگر تقابل صادق قضیه کاذب «بعضی الف ب نیست» مقدمه اول یک قیاس باشد و قضیه صادق «هر الف ج است» مقدمه دوم باشد، صدق

کدام قضیه را می‌توان نتیجه گرفت؟

- (۱) هر الف ج است.
 (۲) هیچ ب ج نیست.
 (۳) بعضی ب ج است.
 (۴) هیچ ج ب نیست.

۱۳۱- برای تبدیل قیاس اقترانی شکل اول به شکل چهارم، ..... .

- (۱) کافی است علامت موضوع و محمول نتیجه را عوض کنیم و دو مقدمه را با هم جابه‌جا کنیم.
- (۲) باید مقدمات را ثابت نگه داریم و علامت موضوع و محمول را در نتیجه تغییر دهیم.
- (۳) باید جای مقدمه‌ها را عوض کنیم و نتیجه را ثابت نگه داریم.
- (۴) علاوه بر جابه‌جا کردن مقدمات، باید جای موضوع و محمول را در نتیجه عوض کرد.

۱۳۲- در کدام مورد مغالطه «مسموم کردن چاه» به کار رفته است؟

- (۱) به کارمندانی که با ما همکاری کنند و از اعتراض خود نسبت به اخراج این کارمند دست بردارند، یک ماه مرخصی با حقوق تعلق می‌گیرد.
- (۲) فکر نمی‌کنم کسی تا این اندازه بی‌سواد باشد که نتواند تشخیص دهد این نقاشی من چقدر متأثر از فلسفه پست‌مدرن است.
- (۳) نود درصد شرکت‌کنندگان در مؤسسه ما در دانشگاه‌های دولتی (و آزاد و پیام‌نور) پذیرفته شده‌اند.
- (۴) از شخص محقق، دانشمند و فرهیخته‌ای چون شما بسیار بعید است که با این طرح مخالفت کند.

۱۳۳- در مورد فواید تفکر فلسفی، کدام گزاره صحیح است؟

- (۱) فیلسوف واقعی در راستای استقلال در اندیشه، هیچ سخنی را نمی‌پذیرد و تابع افراد و اشخاص نیست.
- (۲) افراد متفکر در جوامع، افکار باطل را نقد می‌کنند و مردمی که آنها را پذیرفته‌اند، از این ارزیابی استقبال می‌کنند.
- (۳) شرط تأثیرگذاری تلاش اندیشمندان برای باطل نشان دادن افکار و عقاید نادرست، استقامت و حق‌طلبی در عین دلسوزی آنان است.
- (۴) هرگاه افراد جامعه عقایدی را پذیرفته باشند که بر اثر مرور زمان به صورت عادت درآمد باشد، وظیفه فیلسوف حقیقی، نادرست معرفی کردن آن عقاید است.

۱۳۴- فردی برای اثبات رؤیت خدا با چشم چنین استدلالی را بیان می‌کند: «خدا نور است، نور با چشم قابل دیدن است. پس خدا با چشم قابل

دیدن است.» یکی از مخاطبان او درباره این استدلال می‌اندیشد تا اگر به درستی‌اش پی برد، آن را بپذیرد و اگر به نادرستی‌اش پی برد، آن را رد کند. در این متن به ترتیب به کدام یک از فواید تفکر فلسفی اشاره شده است؟

- (۱) دوری از مغالطه - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۲) دوری از مغالطه - استقلال در اندیشه
- (۳) دوری از مغالطه - دوری از مغالطه
- (۴) استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه

۱۳۵- پاسخ ملتوس به این سؤال سقراط که گفت: «آیا تو معتقدی که من خداپرست نیستم؟» چه بود؟ و استدلال سقراط مبنی بر ایمان به خدا

همانند کدام استدلال است؟

(۱) بله، تو منکر خدا هستی. - این آهن حجمش افزایش یافته است. هر آهنی که حجمش افزایش یافته است درجه حرارتش بالا رفته است؛ پس این آهن درجه حرارتش بالا رفته است.

(۲) بله، تو منکر خدایان هستی. - این آهن حجمش افزایش یافته است. هر آهنی که حجمش افزایش یافته است درجه حرارتش بالا رفته است؛ پس این آهن درجه حرارتش بالا رفته است.

(۳) بله، تو منکر خدا هستی. - این آهن حرارتش بالا رفته است. هر آهنی که حرارتش بالا رود حجم آن افزوده شده است؛ پس این آهن حجمش افزوده شده است.

(۴) بله، تو منکر خدایان هستی. - این آهن حرارتش بالا رفته است. هر آهنی که حرارتش بالا رود حجم آن افزوده شده است؛ پس این آهن حجمش افزوده شده است.

۱۳۶- کدام گزینه پیرامون ابزارهای شناخت درست است؟

(۱) برخلاف حس، عقل هرگز دچار خطا نمی‌شود و شناخت را دچار خدشه نمی‌کند.

(۲) عقل برخلاف حواس پنج‌گانه می‌تواند ما را به شناختی بی‌واسطه از امور راهنمایی کند.

(۳) تفاوت اصلی وحی و قلب در بی‌واسطه بودن شناخت و حیانی نسبت به معرفت شهودی است.

(۴) وحی، برخلاف قلب، هرگز دچار خطا نمی‌شود و شناختی فارغ از دخل و تصرف پیامبر به دست می‌دهد.

۱۳۷- کدام گزینه زیر درباره فلسفه دوران جدید اروپا از همه موارد صحیح‌تر است؟

(۱) گروهی که تنها تجربه را قبول داشتند و آن را اساس کسب معرفت می‌دانستند تجربه‌گرا بودند.

(۲) فیلسوفان گذشته چون دنباله‌رو ارسطو بودند و بر استدلال عقلی تکیه داشتند باعث شدند علوم تجربی در خرافات محصور بماند.

(۳) کانت فیلسوف عقل‌گرای قرن ۱۸ میلادی است که دیدگاهی جدید درباره ابزارهای معرفت و اعتبار آنها عرضه کرد.

(۴) دکارت معتقد بود عقل انسان به‌طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که از تجربه به دست نیامده‌اند.

۱۳۸- کدام مورد می‌تواند به ترتیب یک وجه اشتراک و یک وجه اختلاف نظریه اخلاق افلاطون با ارسطو را بیان کرده باشد؟

- (۱) فعل اخلاقی با معیار در جهت سعادت بودن تعریف نمی‌شود. - انسان می‌تواند با شهود قلبی فضایل را درک کند ولی بدون هدایت عقل به سعادت نمی‌رسد.
- (۲) رعایت حد وسط در شهوت و غضب شرط کافی برای فضیلت آنهاست. - عقل از آن جهت که خیر و شر اخلاقی را می‌فهمد، عقل عملی نامیده می‌شود.
- (۳) بدون عدالت و اعتدال بین قوا و در هر قوه نمی‌توان به سعادت رسید. - عقل همواره دارای فضیلت حکمت است ولی دیگر قوا باید به فضیلت برسند.
- (۴) عقول افراد گاهی در تشخیص فضایل اشتباه می‌کنند مگر اینکه به اندازه کافی رشد کنند. - قوای وجودی انسان در معرض افراط و تفریط هستند.

۱۳۹- بر طبق نظریه «مغایرت وجود و ماهیت» کدام عبارت را نمی‌شود پذیرفت؟

- (۱) در خارج از ذهن مفاهیم «وجود» و «ماهیت» هیچ تفکیکی از یکدیگر ندارند.
- (۲) «انسان حیوان ناطق است» حمل ذاتیات بر ذات است و همین امر باعث تفاوت آن با حمل «انسان موجود است» می‌باشد.
- (۳) همیشه حمل وجود بر ماهیت نیازمند دلیل است و نام چنین حملی شایع صنایع است.
- (۴) وجود و ماهیت همانند آب که ترکیب هیدروژن و اکسیژن است اجزای تشکیل‌دهنده موجودات هستند.

۱۴۰- کدام موارد به ترتیب، نمونه‌هایی از معنای اول و دوم اتفاق هستند؟

- (۱) باریدن باران بدون پیدایش ابر - محقق نشدن ساخت ساختمان در عین فراهم کردن امکانات کافی
- (۲) گرم شدن غذا در یخچال - روشن نشدن لامپ با وجود تمام عوامل لازم
- (۳) رشد گیاه با وجود تمامی عوامل رشد و نبود هیچ مانعی - آب‌پز شدن تخم‌مرغ در یخچال
- (۴) انتظار آماده شدن غذا تنها با وجود چاقو و آشپز - توقع رشد کردن نمره فلسفه در امتحان با انجام تمرینات ورزشی

۱۴۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دکارت اعتقاد داشت که من تصویری از یک موجود نامتناهی دارم و این تصور از من متناهی نیست پس این تصور را موجودی نامتناهی ایجاد کرده است.
- (۲) کانت ضرورت وجود خدا را منوط به وجود وجدان اخلاقی دانست.
- (۳) هیوم بر این باور بود که مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است که فقط توانایی اثبات خدایی نامتناهی را دارد.
- (۴) جیمز معتقد است که دلیل وجود خدا نهفته در تجربه‌های شخصی و درونی ما است.

۱۴۲- کدام مورد در مقایسه برهان اثبات وجود خدای فارابی و دیگر براهین درست است؟

- ۱) تنها تفاوت بین برهان‌های فارابی و ابن‌سینا این بود که فارابی از امتناع تسلسل علل نامتناهی بهره برد، ولی ابن‌سینا با فرض نامحدود بودن موجودات جهان نیز خدا را اثبات کرد.
- ۲) ملاصدرا نیز مانند فارابی به نیازمندی موجودات توجه کرد، ولی بر خلاف او همه موجودات را مستقیماً به خداوند محتاج می‌دانست، نه به واسطه سلسله‌ای از علل.
- ۳) برهان فارابی بیشترین شباهت را به برهان حرکت ارسطو داشت و تنها تفاوتش این بود که به جای ذاتی نبودن حرکت، به ذاتی نبودن برخی وجودها توجه کرد.
- ۴) یک شباهت برهان فارابی و برهان درجات کمال این است که «وجود» ریشه هر کمالی است و بدون یک کامل‌ترین موجود که معلول نباشد، امکان تحقق ندارد.

۱۴۳- کدام یک از جملات زیر نمی‌تواند گفته هراکلیتوس باشد؟

- ۱) همه چیز مطابق با لوگوس پدید می‌آید.
- ۲) لوگوس ظهور و تجلی جهان و اشیا و موجودات است.
- ۳) هستی مطابق و به فرمان لوگوس جریان دارد.
- ۴) کلمه و سخن پرتو عقل متعالی و برتر است.

۱۴۴- کدام گزاره با آرای فیلسوفان مسلمان درباره عقل به‌عنوان موجود متعالی منافات دارد؟

- ۱) عقل فعال عامل فیض‌رسانی به عقل آدمیان است.
- ۲) عالم عقول، بدون واسطه به خدا و مخلوقات علم دارد.
- ۳) نخستین صادره خداوند عقل اول است که عقول دیگر به ترتیب از آن به وجود می‌آیند.
- ۴) عقل انسان پرتویی از عقل اول است که بر اثر تربیت به درک عالم عقول نائل می‌شود.

۱۴۵- حکمت متعالیه چگونه برهان اثبات وجود خدای ابن‌سینا را ارتقا بخشید؟

- ۱) با تجمیع دو عبارت «مراتب داشتن وجود» و «وحدت داشتن وجود» در اصل وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت.
- ۲) با هویت‌بخشی یکسان به مفاهیم «نور» و «وجود» و دادن هویت فلسفی به مباحث دینی
- ۳) با بیان وحدت وجود، نشان داد که نباید موجودات را جدا از خدا تحلیل کرد بلکه باید وجودشان را عین اتصال به خدا دانست.
- ۴) با بیان اصالت وجود و تأکید بر ضعف وجودی موجودات در بحث ملاک نیاز معلول به علت.

۱۴۶- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، اگر عملکرد اقتصادی سالیانه این «بنگاه اقتصادی» برابر با ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود باشد، آنگاه درآمد

سالیانه این بنگاه کدام است؟

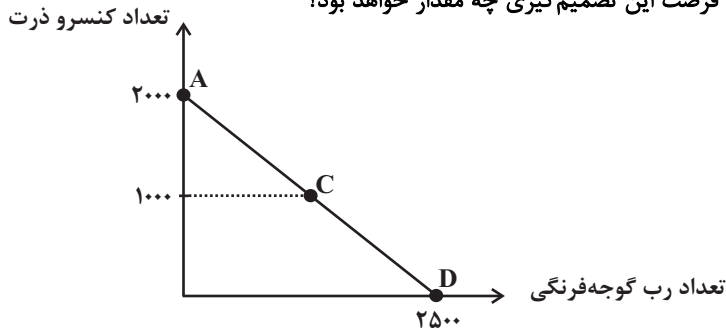
۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی به ارزش	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان
۵	تعداد کارمندان	۱۵ نفر

(۱) ۲,۵۲۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال (۲) ۲,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۲,۶۴۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال (۴) ۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱۴۷- فردی می‌خواهد بودجه خود را به خرید کنسرو ذرت و رب گوجه‌فرنگی اختصاص دهد.

الف) اگر قیمت هر قوطی کنسرو ذرت ۲۰۰۰ تومان باشد با توجه به نمودار خط بودجه، قیمت هر قوطی رب گوجه‌فرنگی چقدر است؟

ب) اگر این فرد بخواهد از نقطه D به نقطه C حرکت کند، هزینه فرصت این تصمیم‌گیری چه مقدار خواهد بود؟

(۱) الف) ۴۰۰۰ تومان ب) ۱۰۰۰ کیلو

(۲) الف) ۱۶۰۰ تومان ب) ۱۲۵۰ کیلو

(۳) الف) ۴۰۰۰ تومان ب) ۱۲۵۰ کیلو

(۴) الف) ۱۶۰۰ تومان ب) ۱۰۰۰ کیلو

۱۴۸- چرا در فضای جهانی «اقتصاد تک‌محصولی» اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است و چرا کشورها ناگزیرند میان بهره‌برداری از مزیت‌های موجود از

سوئی و خلق مزیت‌های جدید، دست به انتخاب بهینه بزنند؟

(۱) زیرا در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری در مقابل تکانه‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد. - برای تعامل قدرتمند با دیگران

(۲) زیرا باعث سلب استقلال سیاسی و اقتصادی می‌شود و کشور را به وابستگی مطلق به قدرت‌های جهانی می‌کشد. - جهت رسیدن به استقلال اقتصادی

(۳) زیرا در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری در مقابل تکانه‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد. - جهت رسیدن به استقلال اقتصادی

(۴) زیرا باعث سلب استقلال سیاسی و اقتصادی می‌شود و کشور را به وابستگی مطلق به قدرت‌های جهانی می‌کشد. - برای تعامل قدرتمند با دیگران

۱۴۹- اگر جمعیت بالای ۱۵ سال یک کشور ۳۱,۲۰۰,۰۰۰ نفر باشد و نیمی از این جمعیت بالای ۱۵ سال، افرادی مانند دانشجو، خانه‌دار و دانش‌آموز بوده

که تمایلی به کار کردن ندارند و جمعیت افرادی که شاغل هستند ۱۳,۲۶۰,۰۰۰ نفر باشد، نرخ بیکاری این کشور چند درصد است؟

۲۵ (۴)

۵ (۳)

۱۵ (۲)

۱۰ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۵۰- کدام مورد از مزایای کسب و کار شخصی نیست و کدام گزینه در مورد معایب ایجاد شرکت سهامی، نادرست است؟

(۱) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری - قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

(۲) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی - مشکل تأمین مالی

(۳) منافع مالیاتی - بار سنگین مسئولیت

(۴) تخصص‌گرایی بیشتر - تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام

۱۵۱- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

مراحل خرید مقایسه‌ای		ارزیابی
مرحله	توضیحات	
د	شامل بیان اینکه واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید.	- فهرست گزینه‌ها
هـ	شامل مواردی که می‌تواند مشکل را رفع و یا مسئله را حل کند.	- تعریف مسئله
پ	معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است.	- تصمیم‌گیری
الف	شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف	- تعیین معیارها
ج	انتخاب گزینه نهایی	

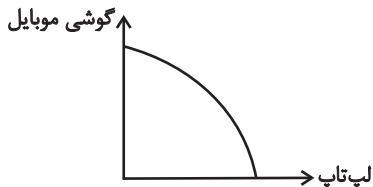
(۲) الف - هـ - ج - ب - د

(۱) ب - د - هـ - الف - ج

(۴) ب - د - ج - هـ - الف

(۳) الف - هـ - د - ج - ب

۱۵۲- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که تنها دو کالای گوشی موبایل و لپ‌تاپ را تولید می‌کند، مشخص کنید هر یک از شرایط زیر چه تغییری در نمودار ایجاد می‌کند؟

(الف) افزایش کارگران خط تولید لپ‌تاپ

(ب) مُد شدن گوشی موبایل و افزایش تقاضای آن

(پ) بیکاری کارگران هر دو کالا به دلیل رکود اقتصادی در جامعه

(۱) جابه‌جایی در طول منحنی به سمت راست و پایین - انتقال منحنی مرز امکانات - جابه‌جایی در طول منحنی به سمت بالا

(۲) انتقال منحنی مرز امکانات - جابه‌جایی در طول منحنی به سمت چپ و بالا - بدون تغییر ماندن منحنی

(۳) جابه‌جایی در طول منحنی به سمت چپ و بالا - بدون تغییر ماندن مرز امکانات به دلیل مُد شدن کالا و نیاز غیر واقعی - انتقال منحنی به درون مرز امکانات

(۴) انتقال منحنی مرز امکانات - تولید در خارج از مرز امکانات - از بین رفتن منحنی و تولید یک کالا به دلیل رکود

۱۵۳- جدول زیر، سطح عمومی قیمت‌ها در سه کشور «الف، ب، ج» را نشان می‌دهد. اگر درصد تغییر (CPI) برای هر سه کشور یکسان باشد، پاسخ

پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

الف) سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال، در کشور «ج» کدام است؟

ب) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال، در کشور «الف» چقدر است؟

کشور	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال	سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال
«الف»	۲۹۰,۵۰۰	؟
«ب»	۳۷۰,۰۰۰	۴۶۲,۵۰۰
«ج»	؟	۹۶,۰۰۰

(۲) الف (۷۸,۶۰۰ ب) ۳۳۶,۱۲۵

(۱) الف (۷۶,۸۰۰ ب) ۳۶۳,۱۲۵

(۴) الف (۷۸,۶۰۰ ب) ۳۶۳,۱۲۵

(۳) الف (۷۶,۸۰۰ ب) ۳۳۶,۱۲۵

۱۵۴- مراحل تولید رب گوجه‌فرنگی به شرح زیر است:

«کشاورز بوته‌های گوجه‌فرنگی را پرورش داده و به قیمت هر کیلو ۵۰۰۰ تومان به میدان میوه و تره‌بار می‌فروشد. میدان میوه و تره‌بار آن‌ها را به قیمت هر

کیلو ۷۰۰۰ تومان به کارخانه تولید رب گوجه‌فرنگی می‌فروشد. کارخانه، پس از تبدیل گوجه‌ها به رب، آن‌ها را به قیمت هر قوطی ۳۰۰۰۰ تومان به

فروشگاه‌ها ارسال می‌کند و خانوارها می‌توانند با قیمت ۳۲۰۰۰ تومان هر قوطی رب گوجه‌فرنگی را از فروشگاه‌ها خریداری کنند.»

با توجه به مراحل فوق و در نظر گرفتن نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۹ درصد:

الف) ارزش افزوده مرحله دوم و چهارم به ترتیب چند تومان است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم چند تومان است؟

ج) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چند تومان است؟

د) قیمت فروش با احتساب مالیات بر ارزش افزوده در مرحله اول چند تومان است؟

(۲) الف (۲۰۰۰-۲۰۰۰ ب) ۲۰۷۰ ج) ۲۸۸۰ د) ۵۴۵۰

(۱) الف (۲۳۰۰۰-۳۰۰۰ ب) ۲۷۰۰ ج) ۲۸۸۰ د) ۵۴۵۰

(۴) الف (۲۳۰۰۰-۳۰۰۰ ب) ۲۰۷۰ ج) ۲۰۸۰ د) ۵۵۴۰

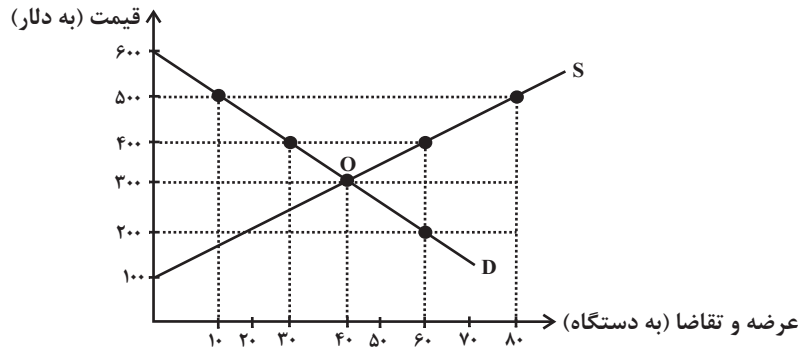
(۳) الف (۲۰۰۰-۲۰۰۰ ب) ۲۷۰۰ ج) ۲۰۸۰ د) ۵۵۴۰

۱۵۵- منحنی‌های عرضه و تقاضای گوشتی هوشمند در یک جامعه فرضی، در دستگاه محورهای مختصات زیر نمایش داده شده است، آنگاه:

الف) حداکثر درآمد تولیدکنندگان در قیمت ۱۰۰ دلار کدام است؟

ب) در قیمت ۵۰۰ دلار کدام عامل، بازار را به حالت تعادل می‌رساند؟

ج) در کدام قیمت، مازاد عرضه برابر با ۳۰ دستگاه گوشتی هوشمند است؟

۱) الف) صفر دلار ب) کاهش قیمت به میزان ۲۰۰ دلار ج) ۴۰۰ دلار

۲) الف) صفر دلار ب) افزایش قیمت به میزان ۱۰۰ دلار ج) ۵۰۰ دلار

۳) الف) ۵۴,۰۰۰ دلار ب) کاهش قیمت به میزان ۲۰۰ دلار ج) ۴۰۰ دلار

۴) الف) ۵۴,۰۰۰ دلار ب) افزایش قیمت به میزان ۱۰۰ دلار ج) ۵۰۰ دلار

۱۵۶- موارد کدام گزینه در ارتباط با «خرید سهام» درست است؟

الف) در بازار سرمایه، تولیدکننده مستقیماً سرمایه مورد نیاز خود را از مردم تهیه می‌کند.

ب) سود سرمایه‌گذاری در سهام همواره از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک بیشتر است.

ج) سود حاصل از سرمایه‌گذاری در سهام قطعی نیست و پس از انقضای مدت سررسید اوراق سهام، علاوه بر اصل پول، سود آن را هم می‌گیریم.

د) با خرید و فروش سهام در بازار سرمایه فعالیت می‌کنیم و سهام بدون محدودیت قابل خرید و فروش است.

ه) با افزایش تقاضا برای خرید سهام یک شرکت، قیمت سهام آن شرکت افزایش می‌یابد.

۱) الف - ج - د   ۲) ب - د - ه   ۳) الف - ه   ۴) ب - ج

۱۵۷- جدول زیر بیانگر میزان پول در گردش در یک جامعه فرضی است. کدام گزینه بیان مناسبی در رابطه با این جدول می‌باشد؟

ارزش پولی اسکناس‌ها	۳۰۰ واحد پولی
ارزش پولی مسکوکات در دست مردم	$\frac{۲}{۶}$ موجودی اسکناس‌ها
مجموع حساب‌های پس‌انداز و جاری	۱۲۰۰ واحد پولی
مجموع سپرده‌های دیداری	۱۵۰ واحد پولی
چک‌پول‌ها	۲ برابر ارزش مسکوکات
ارزش پولی املاک	۵۰۰۰ واحد پولی

۱) ارزش پولی املاک به دلیل نقد نبودن، شبه پول محسوب می‌شود.

۲) حجم پول در این جامعه برابر ۶۰۰ واحد پولی است.

۳) مجموع نقدپنگی در این کشور، از ارزش پولی املاک کم‌تر است.

۴) میزان شبه پول برابر با ۱۳۵۰ واحد پولی است.

۱۵۸- در کدام گزینه به ترتیب به مزایا و معایب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت اشاره شده است؟

(۱) این سپرده‌ها سود بالاتری دریافت می‌کنند. - پول به راحتی در دسترس نیست و باید تا پایان دوره مشخص شده آن را در حساب حفظ کرد. برداشت پول مشمول جریمه از دست رفتن بخشی از سود می‌شود.

(۲) این حساب‌ها نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند. - نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها کاهش یابد.

(۳) پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید. - نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها کاهش یابد.

(۴) اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند. - معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

۱۵۹- سه کشور ژاپن، کره جنوبی و استرالیا هر سه توانایی تولید رایانه و خودرو را دارند، کدام رابطه تجاری بین این سه کشور توجیه اقتصادی دارد؟ و چرا؟ (هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند.)

کشورها	هزینه تولید یک دستگاه رایانه	هزینه تولید یک دستگاه خودرو
ژاپن	۲۰ دلار	۱۰۰ دلار
کره جنوبی	۸۰ دلار	۲۰ دلار
استرالیا	۷۰ دلار	۴۰ دلار

(۱) ژاپن باید به تولید رایانه بپردازد و خودرو را از کره وارد کند؛ زیرا ژاپن در تولید رایانه «مزیت مطلق» دارد. - کره جنوبی باید به تولید خودرو بپردازد و رایانه را از ژاپن وارد کند؛ زیرا کره جنوبی در تولید خودرو «مزیت مطلق» دارد. - استرالیا باید به تولید خودرو بپردازد و رایانه را از ژاپن وارد کند؛ زیرا استرالیا در تولید خودرو «مزیت نسبی» دارد.

(۲) ژاپن باید به تولید رایانه بپردازد؛ زیرا در تولید آن «مزیت نسبی» دارد و خودرو را از استرالیا وارد کند. - کره جنوبی باید به تولید خودرو بپردازد و رایانه را از ژاپن وارد کند؛ زیرا در تولید خودرو «مزیت نسبی» دارد. - استرالیا باید به تولید رایانه بپردازد و خودرو را از کره جنوبی وارد کند؛ زیرا استرالیا در تولید رایانه «مزیت مطلق» دارد.

(۳) ژاپن باید منابع خود را به تولید رایانه و خودرو اختصاص دهد و صادر کند؛ زیرا در تولید هر دو مزیت مطلق دارد. - کره جنوبی باید به تولید رایانه بپردازد و خودرو را از ژاپن وارد کند؛ زیرا در تولید رایانه «مزیت مطلق» دارد. - استرالیا باید به تولید رایانه بپردازد و خودرو را از ژاپن وارد کند؛ زیرا استرالیا در تولید رایانه «مزیت نسبی» دارد.

(۴) ژاپن باید به تولید رایانه بپردازد و خودرو را از استرالیا وارد کند؛ زیرا ژاپن در تولید رایانه «مزیت مطلق» دارد. - کره جنوبی باید به تولید خودرو بپردازد؛ زیرا در تولید آن «مزیت نسبی» دارد و رایانه را نیز از ژاپن وارد کند. - استرالیا باید به تولید خودرو بپردازد و رایانه را از ژاپن وارد کند؛ زیرا استرالیا در تولید خودرو «مزیت نسبی» دارد.

۱۶۰- جاهای خالی را به درستی کامل کنید؟

الف) همواره افراد به هنگام شرایط ... به خرید طلا روی می‌آورند ولی خرید طلا منجمد کردن سرمایه است؛ زیرا ...

ب) پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه ... است و بیمه روشی است برای ... که در آن ... امکان جبران خسارت ... را فراهم می‌نماید.

(۱) الف) تورمی - سرمایه‌های کشور، صرف ایجاد کارخانه‌ها و شرکت‌های جدید یا توسعه ظرفیت آن‌ها نمی‌شود. ب) خطرپذیری - انتقال خطرپذیری - بیمه‌گر - بیمه‌گذار

(۲) الف) رکود - با کاهش ارزش طلا از میزان سرمایه‌های کشور کاسته می‌شود. ب) جلوگیری از بروز خسارت - خطرپذیری - بیمه‌گذار - بیمه‌گر

(۳) الف) رکود - سرمایه‌های کشور، صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد نمی‌شود. ب) خطرپذیری - انتقال خطرپذیری - بیمه‌گر - بیمه‌گذار

(۴) الف) تورمی - سرمایه‌های کشور، صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد نمی‌شود. ب) جلوگیری از بروز خسارت - خطرپذیری - بیمه‌گذار - بیمه‌گر

دفترچه سؤال [?]

فرهنگیان

(رشته انسانی و معارف اسلامی)

۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴

تعداد سوالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۷۰ - ۲۵۱	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۹۰ - ۲۷۱	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	محسن بیاتی، یاسین ساعدی، فردین سماقی، عباس سیدشبهستری، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجانزاده اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدلی، حامد کریمی، حسین شمس مهرآبادی، مهدی ونکی فراهانی، حسین تورانیان

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سجاد حقیقی‌پور
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجانزاده اصفهانی	حمید لنجانزاده اصفهانی	فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه

مدیران گروه	الهام محمدی، حمید لنجانزاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک، معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۲۰ دقیقه

تعلیم و تربیت اسلامی

دین و زندگی ۱

آهنگ سفر، اعتماد بر او،

دوستی با خدا، یاری از نماز و روزه،

فضیلت آراستگی، زیبایی پوشیدگی

درس ۹ تا ۱۴

صفحه ۹۶ تا ۱۵۸

دین و زندگی ۲

عزت نفس، زمینه‌های پیوند

پیوند مقدس

درس ۱۶ تا ۱۸

صفحه ۱۹۶ تا ۲۳۰

مهارت معلمی

فصل اول: ارزش و امتیاز کار معلمی

فصل دوم: صفات معلم

فصل سوم: وظایف معلم

صفحه ۱۵ تا ۱۱۶

۲۵۱- از دیدگاه امام صادق (ع) کدام امر نشانه سستی و ضعف دینداری انسان است؟

(۱) آراستن خود برای جلب توجه دیگران

(۲) عرضه نابه‌جای زیبایی

(۳) افراط در آراستگی و زیبایی

(۴) پوشیدن لباس نازک و بدن‌نما

۲۵۲- کدام موارد زیر به‌درستی بیان شده است؟

(الف) نقطه مشترک دو آیین مسیحیت و یهود درباره حجاب، پوشاندن موی سر هنگام ورود به جامعه است.

(ب) زنان باید پوشش خود را به گونه ای تنظیم کنند که علاوه بر موی سر، گردن و صورت خود را بپوشانند.

(ج) ادعای خانه‌نشین کردن زنان با نگاه قرآن و سیره پیشوایان دین سازگار است.

(د) زنان ایرانی قبل از اسلام که عموماً پیرو آیین زرتشت بودند، با پوشش کامل در محل‌های عمومی رفت‌وآمد می‌کردند.

(۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) الف، د (۴) ج، د

۲۵۳- با دقت در آیه شریفه «و عسی أن تکرهوا شیئاً و هو خیر لکم و عسی أن تحبوا شیئاً و هو شر لکم» کدام مفهوم مستفاد می‌گردد؟

(۱) انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه‌گاه خود ببیند.

(۲) خداوند همواره خیر و خوبی بنده‌اش را می‌خواهد اما این خود ما هستیم که راه شقاوت را برمی‌گزینیم.

(۳) خداوند آینده‌ای را می‌بیند که ما نمی‌بینیم و به مصلحت‌هایی توجه دارد که ما درک نمی‌کنیم.

(۴) خداوند هم خوبی‌ها و هم بدی‌ها را در مسیر زندگی هر شخص قرار می‌دهد تا فرد با اختیار خود راه سعادت را برگزیند.

۲۵۴- از حدیث شریف «ما احب الله من عساه» کدام مفهوم دریافت می‌شود؟

(۱) اگر قلب انسان با خدا باشد، کافی است چون خداوند به باطن افراد توجه می‌کند.

(۲) وقتی محبت خداوند در دلی خانه کرد، در آن محبت غیر خدا رنگی نخواهد داشت.

(۳) اگر محبت خدا در دل انسان قرار بگیرد، باید از دستوراتش پیروی کند.

(۴) عاشقان خدا، زندگی را در محبت با او سپری می‌کنند و با شرک مبارزه می‌کنند.

۲۵۵- علاوه بر کمک به عدم کاهش حضور زنان در جامعه، حکم حجاب چه فایده دیگری دارد؟

(۱) حضور مطمئن و همراه با امنیت زنان در جامعه و ایمن بودن از نگاه ناهلان

(۲) توجه به شخصیت، کرامت ذاتی و استعداد های زنان

(۳) بالابردن سلامتی اخلاقی جامعه

(۴) حفظ حرمت و حریم زنان و افزایش آرامش روانی آنان

۲۵۶- وفاکردن خداوند به پیمان خود، معلول چیست و چرا یکی از بهترین زمان‌های محاسبه برنامه سالانه خود، شب‌های قدر ماه مبارک رمضان است؟

(۱) به پیمانی که با خداوند بسته‌ایم، وفا کنیم. - تا به اعمال ناپسند خود در گذشته پی ببریم.

(۲) سوگند و پیمان‌های خود را به بهای اندک نفروشیم. - تا به اعمال ناپسند خود در گذشته پی ببریم.

(۳) سوگند و پیمان‌های خود را به بهای اندک نفروشیم. - تا بتوانیم تصمیم‌های بهتری برای آینده بگیریم.

(۴) به پیمانی که با خداوند بسته‌ایم، وفا کنیم. - تا بتوانیم تصمیم‌های بهتری برای آینده بگیریم.

۲۵۷- شرط پذیرفته شدن نماز از دیدگاه امام صادق (ع) با کدام یک از آیات زیر متناسب است؟

- (۱) «الذین هم فی صلاتهم ساهون»
- (۲) «و لذكر الله اكبر و الله يعلم ما تصنعون»
- (۳) «غير المغضوب عليهم و لا الضالین»
- (۴) «إن الصلاة تنهى عن الفحشاء و المنكر»

۲۵۸- به تعبیر قرآن کریم، زن و مرد اگر درک متقابل از نیازهای همدیگر داشته باشند، چه نتیجه‌ای در پی دارد؟

- (۱) با آرامش در کنار همدیگر زندگی می‌کنند.
- (۲) لباس یکدیگر می‌شوند و کاستی‌ها و نقص‌های یکدیگر را می‌پوشانند.
- (۳) از همدیگر در محیط خانه بیگانه نمی‌شوند.
- (۴) می‌توانند فرزندان صالح تربیت کنند.

۲۵۹- تعبیر پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) که می‌فرماید: «چنین کسی به آسمان نزدیک تر است» درباره چه کسانی است و علت آن کدام است؟

- (۱) جوانان - زیرا گرایش به خوبی در آنان قوی‌تر است و می‌توانند در برابر تمایلات منفی، عزت نفس خویش را تقویت کنند.
- (۲) مؤمنان - زیرا گرایش به خوبی در آنان قوی‌تر است و می‌توانند در برابر تمایلات منفی، عزت نفس خویش را تقویت کنند.
- (۳) مؤمنان - زیرا خداوند به انسان کرامت بخشیده است و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است.
- (۴) جوانان - زیرا خداوند به انسان کرامت بخشیده است و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است.

۲۶۰- انسان چه زمانی شایستگی این را دارد که مخاطب خداوند قرار گیرد و جمله «عمل هر کسی عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان و

تمام آن در جهان دیگر ظاهر می‌شود» بیانگر چه موضوعی است؟

- (۱) زمانی که تشکیل خانواده می‌دهد. - نظام هستی بر حکمت استوار است.
- (۲) زمانی که تشکیل خانواده می‌دهد. - نظام هستی بر عدالت استوار است.
- (۳) زمانی که وارد مرحله مسئولیت‌پذیری شود. - نظام هستی بر حکمت استوار است.
- (۴) زمانی که وارد مرحله مسئولیت‌پذیری شود. - نظام هستی بر عدالت استوار است.

۲۶۱- به چه علتی پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج، تشویق و ترغیب می‌کنند؟

- (۱) تا فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد نشود و تشکیل خانواده به تأخیر نیفتد.
- (۲) تا به خاطر پندارهای باطل، فرزندان به گناه کشیده نشوند و جامعه گرفتار آسیب نشود.
- (۳) تا خداوند اخلاقیان را نیکو گرداند و رزق و روزی آن‌ها را توسعه دهد.
- (۴) تا فشارهای روحی و روانی، روابط نامشروع و آسیب‌ها در اجتماع گسترش نیابد.

۲۶۲- برای این‌که ازدواجی موفق داشته باشیم که به جدایی منجر نشود، لازم است در تشکیل خانواده، ابتدا به کدام یک از اهداف ازدواج توجه کنیم و

کدام هدف را در مرتبه برتر قرار دهیم؟

- (۱) هر چهار هدف - رشد اخلاقی و معنوی
- (۲) هر چهار هدف - رشد و پرورش فرزندان
- (۳) انس روحی با همسر - رشد و پرورش فرزندان
- (۴) انس روحی با همسر - رشد اخلاقی و معنوی

۲۶۳- در راستای جلوگیری از گرفتار شدن افراد به هیجانان و طغیان‌های غیر اخلاقی و ممانعت از گرفتار شدن جامعه به بحران‌های اجتماعی، دین اسلام

چه برنامه‌ای دارد؟

- (۱) دعوت به الگو قراردادن روشن پیشوایان دین و توجه به راهنمایی‌های آنان
- (۲) ارائه راه‌حل‌های حکیمانه برای شرایط گوناگون با واقع‌بینی
- (۳) کاستن از توقعات و نادیده گرفتن برخی موانع خودساخته
- (۴) پیشنهاد راه‌حل‌های مناسب و متناسب با فرهنگ اسلامی

۲۶۴- رسیدن به جایگاه والای «فَلنَجِيئَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً» مستلزم چیست و حیات فکری، عقلی و معنوی انسان در گرو چیست؟

- ۱) «من عمل صالحاً من ذكر أو أنثى و هو مؤمن» - «استجیبوا لله و للرسول»
- ۲) «من عمل صالحاً من ذكر أو أنثى و هو مؤمن» - «من آمن و عمل صالحاً»
- ۳) «استجیبوا لله و للرسول اذا دعاكم» - «من آمن و عمل صالحاً»
- ۴) «استجیبوا لله و للرسول اذا دعاكم» - «استجیبوا لله و للرسول»

۲۶۵- کدام مورد به سخن اهل بهشت در جنت اشاره دارد و پاسخ خداوند به افرادی که از رسولش درباره زمان برپایی قیامت می پرسیدند، چگونه بود؟

- ۱) «و سلام علی المرسلین» - «قل إن أدري أقرب ما توعدون ام يجعل له ربی امداً»
- ۲) «و سلام علی المرسلین» - «و لن ترضى عنك اليهود و لا النصارى حتى تتبع ملتهم»
- ۳) «آلاً قیلاً سلاماً سلاماً» - «و لن ترضى عنك اليهود و لا النصارى حتى تتبع ملتهم»
- ۴) «آلاً قیلاً سلاماً سلاماً» - «قل إن أدري أقرب ما توعدون ام يجعل له ربی امداً»

۲۶۶- پیامبر (ص) بهای آزادی اسرای جنگ را چه چیزی قرار دادند و کدام حدیث بر مفهوم «علم حقیقی، نگاه انسان را توحیدی می کند»، تأکید می کند؟

- ۱) آموزش خواندن و نوشتن به ده نفر از مسلمانان - «الهی انطقنی بالهدی و الهمنی التقوی»
- ۲) آموزش خواندن و نوشتن به ده نفر از مسلمانان - «ثمره العلم العبادة»
- ۳) آزادکردن خویش از غل و زنجیر افکار جاهلی - «ثمره العلم العبادة»
- ۴) آزادکردن خویش از غل و زنجیر افکار جاهلی - «الهی انطقنی بالهدی و الهمنی التقوی»

۲۶۷- آشنایی با مقاومت و صبر دیگران، چه دستاوردی برای انسان خواهد داشت و مورد استیها قراردادن تمامی انبیا (ع) از سوی برخی مردم در کدام عبارت قرآنی متجلی است؟

- ۱) مایه تسلی و دلداری اوست. - «... فصبروا علی ما کذبوا و اذوا...»
- ۲) سبب انگیزه گرفتن و الگو قرار دادن آنان می شود. - «... فصبروا علی ما کذبوا و اذوا...»
- ۳) سبب انگیزه گرفتن و الگو قرار دادن آنان می شود. - «إلّا كانوا به یستهزئون»
- ۴) مایه تسلی و دلداری اوست. - «إلّا كانوا به یستهزئون»

۲۶۸- وقتی خداوند متعال به حضرت موسی (ع) فرمود که تو از طرف من مأمور ارشاد و هدایت مردم هستی، اولین دعای این پیامبر (ع) چه بود؟

- ۱) «ربّ اشرح لی صدری»
- ۲) «واحلل عقدة من لسانی»
- ۳) «ربّ زدنی علماً»
- ۴) «اللهم انی اعودُ من الکسل»

۲۶۹- متصف بودن معلم به کدام وظیفه از دقت در این دعای مکارم الاخلاق که می فرماید «اللهم وفقنی لطاعة من سددنی و متابع من ار شدنی» قا بل برداشت است؟

- ۱) امیدواری و امیدبخشی
- ۲) انتقادپذیری
- ۳) جبران ضعفها
- ۴) احترام به همکاران

۲۷۰- دستور خداوند به پیامبرش (ص) پیرامون صبر در کدام آیه شریفه آمده است و این که عده ای تن به کار نمی دهند و زیر بار مسسولیت نمی روند و

- پیشرفت های کشور خود را نمی بینند، نشان از فقدان کدام صفت است که معلم باید به آن متصف باشد؟
- ۱) «و لربک فاصبر» - واقع گرا بودن
  - ۲) «و لربک فاصبر» - صبور بودن
  - ۳) «و أمر اهلك بالصلاة و اصطر علیها» - صبور بودن
  - ۴) «و أمر اهلك بالصلاة و اصطر علیها» - واقع گرا بودن

۴۰ دقیقه

هوش و استعداد معلّمی

پس از مطالعه متن زیر که از زبان یک موسیقی‌دان بیان شده و چهار کلمه از آن حذف شده است، به پرسش‌های ۲۷۱ و ۲۷۲ پاسخ دهید.

«موسیقی برای من بسیار جذاب است و . . . . . مهمی در زندگی من داشته است. موسیقی برای من مانند اکسیژن است که با آن نفس می‌کشم. من را خوشحال می‌کند و سلامتی‌ام را حفظ می‌کند. این جمله که زندگی را نمی‌توان بدون موسیقی تصور کرد واقعیت دارد. زندگی بدون موسیقی مانند زمین بدون ماه و خورشید است. از کودکی تا جوانی خیلی ساکت بودم، بدون آن که هیچ شادی و خوشی داشته باشم. همیشه دوست داشتم مشغول مطالعه باشم، یا تنها زندگی کنم. یک روز که خیلی خسته بودم، پدرم متوجه . . . . . من شد و پس از آن، به من کمک کرد تا در مدرسه موسیقی پذیرفته شوم و هر . . . . . یک ساعت موسیقی یاد بگیرم. پدرم، . . . . . زندگی من را کاملاً تغییر داد.»

۲۷۱- چهار کلمه حذف شده متن بدون ترتیب و بدون نقطه، آمده‌اند. مجموع نقطه‌های آن کلمات کدام است؟

سر - افعال - نفس - رور

۹ (۱) ۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴)

۲۷۲- کدام گزاره را می‌توان به‌درستی از متن برداشت کرد؟

- ۱) نویسنده معتقد است کسانی که بدون موسیقی زندگی می‌کنند و از لذات آن محرومند، تصوّرات محدودی دارند.
- ۲) نویسنده اعتقاد دارد حتی یک ساعت یادگیری موسیقی در روز، کمک بسیار زیادی به تغییر زندگی همه افراد خواهد کرد.
- ۳) نویسنده، موسیقی را نعمتی می‌داند که به کمک پدرش به زندگی‌اش بخشیده شده و او را از غم نجات داده است.
- ۴) نویسنده تنهایی و غم را لازم و ملزوم می‌داند و اعتقاد دارد بدون رها شدن از تنهایی، نمی‌توان غم را فراموش کرد.

۲۷۳- از گزینه‌های زیر، سه تا از جهتی به هم شبیه و یکی نامربوط است، گزینه نامربوط کدام است؟

۱) عقاب (۱) ۲) کرکس (۲) ۳) خفاش (۳) ۴) هدهد (۴)

۲۷۴- با دو کلمه «حسین» و «زیبا»، عدد جایگزین علامت سؤال الگوی زیر را تعیین کنید.

۱, ۲, ۳۲, ۱۳, ۲, ۳۲, ۱۵, ۸

۳ (۱) ۱۴ (۲) ۲۳ (۳) ۲۹ (۴)

۲۷۵- در یک دستگاه ارزش‌دهی به کلمات، ابتدا ارزش هر حرف را از رابطه‌های زیر به‌دست می‌آوریم و سپس ارزش همه حروف آن کلمه را با هم جمع می‌کنیم.

«گرانش» حرف، برابر با عدد جایگاه آن حرف در ترتیب برعکس الفبا است، مثلاً «ز» گرانش «۲۰» دارد. «جنبش» حرف، برابر با تعداد نقاط آن حرف در کلمه، ضرب در عدد گرانش آن است. مثلاً «ز» در «زن»، جنبش $20 \times 1 = 20$ دارد. «ارزش» حرف، برابر با حاصل جمع گرانش آن حرف و جنبش آن حرف است.

عدد ارزش کدام کلمه از نظر زوج و فرد بودن، با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) سعدی (۱) ۲) حافظ (۲) ۳) نظامی (۳) ۴) خیام (۴)

۲۷۶- حسین یک نابغه تحسین‌شده در ریاضیات است و کاوشی بزرگ در زمینه کدگذاری داشته است. پدر او کارخانه کاشی‌سازی و مادر او در زمینه تولید داروهای مارگزیدگی تحقیقات جالبی دارد. حسین به هر حرف الفبا، عددی از ۱ تا ۱۰۰۰ داده است، به شکلی که مجموع حروف یک کلمه یا بخش، رمز آن را می‌سازد. اگر رمز کلمه‌ها و بخش‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، به ترتیب ۲۷۳، ۳۱۳، ۲۴۵، ۲۲۰، ۵۳۰ و ۴۷۰ باشد، رمز کلمه‌ها و بخش‌های عبارت «کشتی ماتادور» کدام است؟

۷۵۰ (۱) ۸۱۵ (۲) ۸۵۵ (۳) ۹۱۰ (۴)

۲۷۷- سه شخص از سه قوم «فارس، ترک، کرد» با نام‌های خانوادگی «فارس، ترک، کرد» در یک اتاق با هم صحبت می‌کردند، یکی از آن‌ها به دو تن دیگر گفت: «منی‌دانم چرا نام خانوادگی هیچ‌یک از ما، با نژاد قومی که داریم، یکسان نیست.» در پاسخ، شخصی که نژاد ترک داشت گفت: «راست می‌گویی آقای کُرد! من هم همین سؤال را دارم!» اکنون که نژاد آقای کرد مشخص شده است، کدام گزینه ترتیب درست استدلال را نشان می‌دهد؟

(الف) از صحبت شخص اول چنین برمی‌آید که او از نژاد کُرد نیست.

(ب) از صحبت شخص دوم معلوم است که نام خانوادگی شخص اول، «کُرد» است.

(ج) پس نژاد آقای کُرد، یا فارس است و یا ترک.

(د) یعنی آقای کُرد از نژاد تُرک نیست.

(ه) شخص دوم از نژاد تُرک است.

(و) پس آقای «کُرد» از نژاد «فارس» است.

(۱) الف، ب، ج، ه، د، و (۲) ب، الف، ج، د، ه و (۳) الف، ب، ج، د، ه و (۴) ب، الف، ج، ه، د، و

۲۷۸- سارا در جشن تولد خود، فقط مینا، مریم، نیلوفر، زهرا و فاطمه را دعوت کرده بود. اگر این مهمانان به ترتیب با یک، دو، سه، چهار و پنج نفر در جمع دست داده باشند، سارا با چه کسانی دست داده است؟

(۱) فاطمه، زهرا، مریم (۲) نیلوفر، فاطمه، زهرا (۳) فاطمه، زهرا، مریم، مینا (۴) فاطمه، زهرا

۲۷۹- در یک بازی رایانه‌ای، شخصی به پلیس گزارش می‌دهد بمبی در مرکز شهر کار گذاشته که تا شصت دقیقه دیگر منفجر می‌شود، او نیز هر ده دقیقه با پلیس تماس خواهد گرفت و رنگ تنها سیمی را که باید برای خنثی کردن بمب، بریده شود، خواهد گفت، اما او همیشه راست نمی‌گوید. در زمان‌هایی که عقربه دقیقه‌شمار ساعت، عددهای ۴ و ۶ را نشان می‌دهد، او قطعاً راست می‌گوید و در زمانی که این عقربه عدد ۱۰ را نشان می‌دهد، او قطعاً دروغ می‌گوید. اگر این شخص بلافاصله با گفتن «قرمز» ارتباط را قطع کند و در تماس‌های بعدی به ترتیب رنگ‌های «زرد، سبز، سبز، زرد، زرد» را نام ببرد، پلیس در لحظه پایانی باید کدام سیم را ببرد؟

(۱) قرمز (۲) زرد (۳) سبز (۴) اطلاعات مسئله کافی نیست.

۲۸۰- آقای شهریار می‌خواهد مسئولیت سالن مطالعه مدرسه را روزهای شنبه تا چهارشنبه بین ۵ نفر، حسین، رامان، پارسا، امیر و محمد به‌طوری بسپارد که در هر روز فقط یک نفر در سالن مسئولیت داشته باشد، هر کدام از این ۵ نفر، شرایطی برای حضور دارد که آقای شهریار حتماً می‌خواهد آن‌ها را رعایت کند و مسئول سالن در هر روز شخصی متفاوت باشد.

حسین: فقط شنبه‌ها، سه‌شنبه‌ها و چهارشنبه‌ها برای من مناسب است.

رامان: فقط روزهای شنبه، یکشنبه و دوشنبه می‌توانم در سالن باشم.

پارسا: به‌جز دوشنبه‌ها و چهارشنبه‌ها، من هر روز می‌توانم در سالن باشم.

امیر: من فقط یکشنبه‌ها و دوشنبه‌ها فرصت حضور دارم.

محمد: من به‌جز دوشنبه‌ها وقت ندارم.

بر این اساس، در برنامه آقای شهریار . . .

(۱) پارسا شنبه‌ها به سالن می‌رود. (۲) در سالن، مسئول روزهای سه‌شنبه حسین است.

(۳) روزهای یکشنبه امیر در سالن است. (۴) رامان دوشنبه‌ها در سالن حضور خواهد داشت.

۲۸۱- پشنگ، چنگیز و اسکندر تصمیم گرفته بودند با هم به گردش بروند و قرار بود هر کدام مقداری خوراکی با خود بیاورند اما پشنگ سه‌م خوراکی خود را فراموش کرد و قرار شد هر سه نفر، با همان هفت لقمه کوچکی که چنگیز با خود آورده بود، و با همان دو نوشابه اسکندر، خود را سیر کنند و پشنگ پس از پایان غذا خوردن، هزینه خوراکی‌ها را به چنگیز و اسکندر بپردازد. هر سه تن به یک اندازه از خوراکی‌ها خوردند و پشنگ ۱۱ سکه نقره به چنگیز و اسکندر داد تا بین خود تقسیم کنند. اگر قیمت هر نوشابه با قیمت دو لقمه کوچک برابر بوده باشد، چنگیز و اسکندر باید آن سکه‌ها را چگونه بین خود تقسیم کنند؟

(۱) چنگیز هفت سکه بردارد، دو سکه را به اسکندر بدهد و دو سکه باقی‌مانده را به پشنگ برگرداند.

(۲) چون چنگیز و اسکندر به یک اندازه خوراکی خورده‌اند، باید هر کدام پنج سکه بردارند و یک سکه را به پشنگ برگردانند.

(۳) چنگیز هفت سکه بردارد، چهار سکه را هم به اسکندر بدهد.

(۴) چنگیز ده سکه بردارد، اسکندر هم یک سکه.

۲۸۲- عددی سه رقمی و غیرمضرب ده داریم که یکان آن ثلث دهگان آن و صدگان آن ۵ واحد بیشتر از عدد دهگان است. حاصل ضرب ارقام عدد دو برابر این عدد کدام است؟

- (۱) ۸۱ (۲) ۷۲ (۳) ۲۴ (۴) ۱۴

۲۸۳- می‌دانیم ۶/۲ یعنی روز دوم از ماه شهریور، اما اگر شخصی عادت داشته باشد عدد مربوط به روز و ماه را در تاریخ، برعکس بنویسد، روز دوم شهریور را ۲/۶ می‌نویسد که به بدفهمی منجر می‌شود، چرا که این تاریخ، روز ششم اردیبهشت را نشان می‌دهد. در چند روز از شش ماهه نخست سال ما، این اشتباه به بدفهمی منجر نمی‌شود؟

- (۱) ۱۱۴ (۲) ۱۲۰ (۳) ۱۲۶ (۴) ۱۳۲

۲۸۴- در دنباله زیر، اختلاف دو عدد جایگزین علامت سؤال چند است؟

۶، ۱۲، ؟، ۴۲، ۲۴، ۴۸، ۸۴، ؟، ...

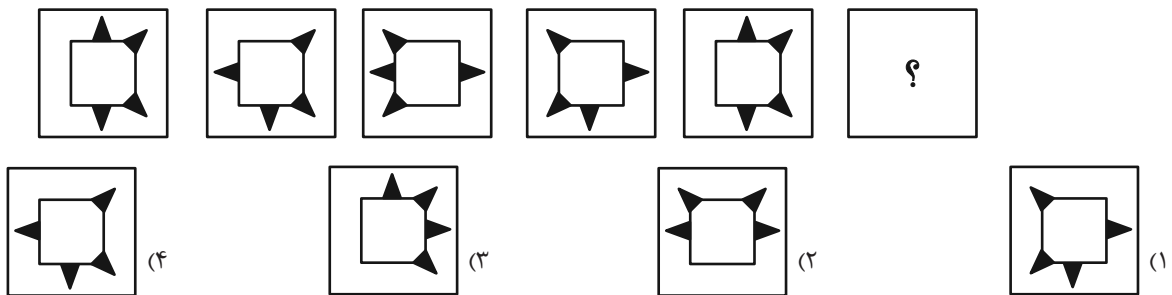
- (۱) ۱۴۴ (۲) ۱۴۷ (۳) ۱۸۹ (۴) ۱۹۲

۲۸۵- عددهای جایگزین علامت‌های سؤال در الگوی عددی زیر کدام‌اند؟

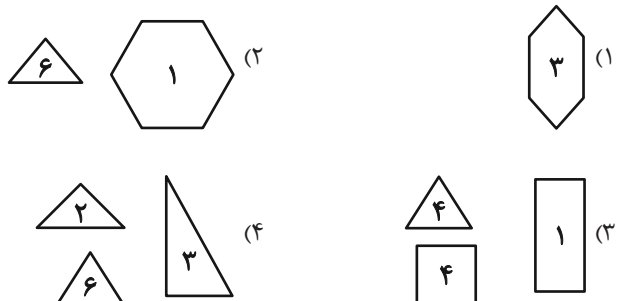
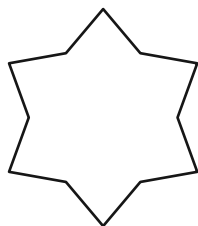
۲۸	۳۸	?	۳۳
۱۳	۲۵	۱۹	۳۱
?	۱۶	۳۷	۳۰
۲	۲۹	۲۰	۱۱

- (۱) ۲۳ و ۴۳
(۲) ۲۴ و ۴۵
(۳) ۲۴ و ۴۳
(۴) ۲۳ و ۴۵

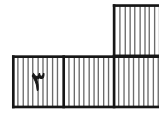
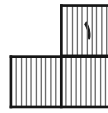
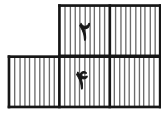
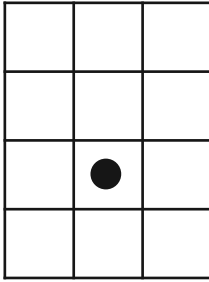
۲۸۶- کدام گزینه به جای علامت سؤال الگوی تصویری زیر مناسب است؟

۲۸۷- با کاشی‌های کدام گزینه می‌توان شکل زیر را پر کرد، به طوری که هیچ کاشی اضافه نیاید؟ عدد نوشته شده روی هر کاشی تعداد مجموع از آن نوع کاشی را نشان می‌دهد. همچنین کاشی‌ها را می‌توانید به دلخواه خود بچرخانید یا آن‌ها را پشت و رو کنید.

۲۸۸- با سه کاشی زیر و احتمالاً چرخاندن و پشت و رو کردن آن‌ها، می‌توان شکل سمت چپ را به‌طور کامل پوشاند. در چنین پوشاندنی دایره رنگی با کدام شماره(ها) ممکن است پوشانده شود؟

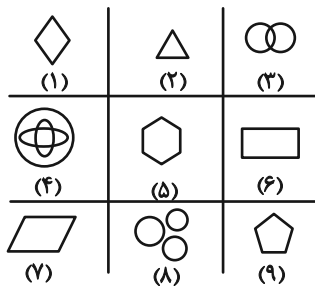
(۱) فقط ۱

(۲) ۱ و ۲

(۳) ۱، ۲ و ۳

(۴) ۱، ۲ و ۴

۲۸۹- کدام گزینه دسته‌بندی بهتری را برای شکل‌های جدول زیر ارائه می‌دهد؟

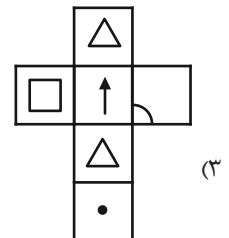
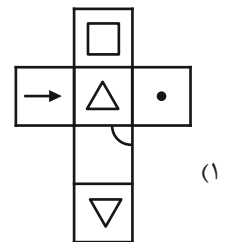
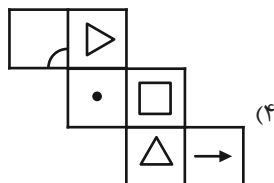
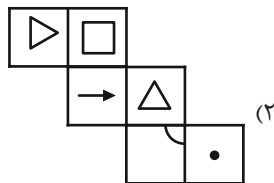
(۱) {۱, ۶, ۷}, {۲, ۵, ۹}, {۳, ۴, ۸}

(۲) {۱, ۲, ۶}, {۳, ۴, ۸}, {۵, ۷, ۹}

(۳) {۱, ۶, ۸}, {۲, ۴, ۷}, {۳, ۵, ۹}

(۴) {۱, ۷, ۸}, {۲, ۴, ۶}, {۳, ۵, ۹}

۲۹۰- گسترده چهار مکعب در شکل‌های زیر آمده است و می‌دانیم یکی از آن‌ها با بقیه متفاوت است. گزینه متفاوت کدام است؟

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴

(جامع ۲ – ویژه کنکور اردیبهشت)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمد ابراهیم توننده جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن زاده فرد، رضا خانابائی، میثم خشنودی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، الهام محمدی، مهرزاد مشایخی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	فاطمه بیات، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، حسین سهرابی، عادلہ علیرضایی مقدم، محمد عرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، امیر رضائی رنجبر، امیر حسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، حسین سهرابی، تابان صیقلی، حبیبه محبی، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشניה، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سیاهی، حمید سودیان، محمد کریمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	نسرین جعفری، مائده حسنی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد ابراهیم توننده جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، آروین حسینی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، حسین سهرابی، سینا غلامی	محمد صدرا پنجه پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیر محمد قلعه گاهی، ایمان کلاته عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی، سینا غلامی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «ا»

(فرشید کریمی)

ابتدا مخارج مشترک می گیریم:

$$\frac{x^2 + x - 2 - x^2 - x}{x^2 - 1} = \frac{8x^2 - 5x^3 + 5x}{8x(x^2 - 1)}$$

با شرط $x \neq \pm 1$ داریم:

$$-2 = \frac{x(8x - 5x^2 + 5)}{8x}$$

با فرض $x \neq 0$ داریم:

$$\xrightarrow{\text{طرفین وسطین کردن}} -16 = -5x^2 + 8x + 5$$

$$\Rightarrow 5x^2 - 8x - 21 = 0 \Rightarrow \Delta = 64 + 4(5)(21) = 484$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{484} = 22 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{8+22}{10} = 3 \\ x_2 = \frac{8-22}{10} = -1/4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 = 1/4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه ۳۳ تا ۳۸)

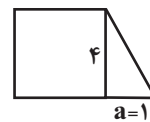
۲- گزینه «ب»

(مهمبر ابراهیم توزنده جانی)

$$\text{مساحت مربع} = (4)^2 = 16$$

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{4 \times a}{2} = 2a \quad \text{قاعده مثلث را} \quad \text{قاعده} \times \text{ارتفاع} = \text{مساحت مثلث}$$

$$16 - 2(2a) = 10 \Rightarrow 6 = 4a \Rightarrow a = 1$$

$$\text{مساحت ذوزنقه} = \text{مساحت مثلث} + \text{مساحت مربع} = 16 + \frac{1 \times 4}{2} = 18$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۱۳ تا ۱۵)

۳- گزینه «ا»

(مهمر بعیرایی)

$$x^2 - 10x + 21 = 0 \Rightarrow (x-3)(x-7) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = 3 \\ x_2 = 7 \end{cases}$$

$$\text{بنابراین } a_1 = 3 \text{ و } a_2 = 7 \text{ در نتیجه: } d = \frac{7-3}{2} = 2$$

$$S_{10} = \frac{10}{2}(2 \times 3 + 9 \times 2) = 5 \times 24 = 120$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۳)، حل معادله درجه دو، الگوهای قطعی، صفحه های ۱۹ تا ۲۲ و ۶۸ تا ۷۲)

۴- گزینه «ب»

(رضا قانباربانی)

مقدار دو تابع در نقطه $x=1$ با هم برابرند، پس $f(1) = g(1)$

$$-2a(1) + 2b = c(1) - 2b \Rightarrow -2a + 2b = c - 2b$$

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = g\left(\frac{1}{2}\right) \Rightarrow -2\left(\frac{1}{2}\right)a + 2b = \frac{1}{2}c - 2b$$

$$\Rightarrow -a + 2b = \frac{1}{2}c - 2b$$

$$\xrightarrow{\text{تفریق می کنیم}} \begin{cases} -2a + 2b = c - 2b \\ -a + 2b = \frac{1}{2}c - 2b \end{cases}$$

$$fa + 0 = \frac{1}{2}c + 0$$

$$\Rightarrow 2a = \frac{1}{2}c \Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{4}{1} \Rightarrow \frac{c}{a} = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۶ تا ۶۲)

۵- گزینه «ا»

(شمیم پهلوان شریف)

می دانیم عدد صحیح می تواند از داخل جزء صحیح خارج شود، یعنی:

$$n \in \mathbb{Z} \Rightarrow [x+n] = [x] + n$$

پس $[x+3] = [x] + 3$ است. بنابراین تابع $f(x)$ به صورت زیر است:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{4 \text{ sign}(x)}{[\sqrt{3}] + |2x|}, & [x] + 3 > 3 \\ |2x - 5| + 4, & [x] + 3 = 3 \\ |2x - 1| \text{ sign}(-x), & [x] + 3 < 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} \frac{4 \text{ sign}(x)}{[\sqrt{3}] + |2x|}, & [x] > 0 \\ |2x - 5| + 4, & [x] = 0 \\ |2x - 1| \text{ sign}(-x), & [x] < 0 \end{cases}$$

حالا به محاسبه مقادیر $f\left(\frac{3}{4}\right)$ و $f\left(-\frac{5}{4}\right)$ و $f\left(\frac{1}{4}\right)$ می پردازیم:

$$\left[\frac{1}{4}\right] = 0 \xrightarrow{\text{از ضابطه وسط استفاده می کنیم}} f\left(\frac{1}{4}\right) = |2 \times \frac{1}{4} - 5| + 4$$

$$= |1 - 5| + 4 = |-4| + 4 = 4 + 4 = 8$$

$$\left[-\frac{5}{4}\right] = -2 \xrightarrow{\text{از ضابطه آخر استفاده می کنیم}} f\left(-\frac{5}{4}\right) = |2 \times \left(-\frac{5}{4}\right) - 1| \text{ sign}\left(-\left(-\frac{5}{4}\right)\right)$$

$$= |-\frac{5}{2} - 1| \text{ sign}\left(\frac{5}{4}\right) = \left|-\frac{7}{2}\right| \times \frac{5}{4} = -\frac{7}{2} \times \frac{5}{4} = -\frac{35}{8}$$

$$= \left|-\frac{3}{5}\right| \text{ sign}\left(\frac{5}{4}\right) = -\frac{3}{5} \times \frac{5}{4} = -\frac{3}{4}$$

$$\left[\frac{3}{4}\right] = 1 \xrightarrow{\text{از ضابطه اول استفاده می کنیم}} \frac{4 \text{ sign}\left(\frac{3}{4}\right)}{1 + |2 \times \frac{3}{4}|}$$

$$R(x) = xp = x\left(\frac{-x}{250} + 80\right) = \frac{-x^2}{250} + 80x$$

$$P(x) = \frac{-x^2}{250} + 80x - 45x - 20000$$

$$P(x) = \frac{-x^2}{250} + 35x - 20000$$

$$x_s = -\frac{35}{2\left(-\frac{1}{250}\right)} = \frac{35}{\frac{1}{125}} = 4375$$

$$P = \frac{-4375^2}{250} + 80 \cdot 4375 = 62/5$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۰)

۹- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

از آنجایی که می‌دانیم میانگین داده‌ها برابر ۹/۵ است، پس ابتدا مقدار x را پیدا می‌کنیم تا با جایگذاری همه داده‌ها مشخص شوند.

$$\text{میانگین} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

$$\Rightarrow 9/5 = \frac{7/5 + 4 + 8/5 + 15 + 12 + 8 + x + x + 2}{8}$$

طرفین وسطین $\rightarrow 76 = 57 + 2x \Rightarrow 76 - 57 = 2x$

$$\Rightarrow 19 = 2x \xrightarrow{+2} x = 9/5$$

$$(7/5, 4, 8/5, 15, 12, 8, 9/5, 11/5)$$

برای مشخص کردن میانه ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$$4, 7/5, 8, 8/5, 9/5, 11/5, 12, 15$$

چون تعداد داده‌ها زوج است (۸ تا)، پس:

میانگین داده چهارم و پنجم = میانه داده‌ها

$$\text{میانه} = \frac{8/5 + 9/5}{2} = \frac{18}{2} = 9$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۰- گزینه «۲»

(میثم فشنوری)

$$100 = \text{مجموع درصدها}$$

$$37/5\% = \text{انسانی} \Rightarrow 100\% = \text{انسانی} + 12/5\% + 50\%$$

$$\frac{12/5}{100} = \frac{15}{n} \Rightarrow n = 120$$

$$\frac{x}{120} = \frac{37/5}{100} \Rightarrow x = 45$$

تعداد دانش‌آموزان رشته انسانی ۴۵ نفر است.

$$\alpha_{\text{انسانی}} = \frac{45}{120} \times 360^\circ = 135^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۵)

$$= \frac{f(1)}{1+3} = \frac{4}{4} = 1$$

بنابراین حاصل $\frac{f(\frac{1}{2})}{f(-\frac{5}{4}) \times f(\frac{3}{2})}$ برابر است با:

$$\frac{f(\frac{1}{2})}{f(-\frac{5}{4}) \times f(\frac{3}{2})} = \frac{8}{-4 \times 1} = \frac{8}{-4} = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

۶- گزینه «۱»

(پیمان طیار)

با توجه به اینکه $f(x)$ همانی است.

$$\begin{cases} f(x) = x \\ f(b) = b \end{cases}$$

برد $h(x)$ مجموعه تک‌عضوی $\{-2\}$ است، یعنی تابعی ثابت است.

$$h(x) = -2 = h(0)$$

با توجه به موارد فوق رابطه $f(b^2) - \Delta f(b) + 4 = h(0)$ را بازنویسی می‌کنیم.

$$b^2 - \Delta b + 4 = -2$$

$$\Rightarrow b^2 - \Delta b + 6 = 0 \Rightarrow (b-3)(b-2) = 0 \Rightarrow b = 3 \text{ یا } b = 2$$

$$\Rightarrow \sqrt{b-2} \Rightarrow \begin{cases} \sqrt{3-2} = 1 \text{ گزینه یک صحیح است.} \\ \sqrt{2-2} = 0 \text{ در گزینه‌ها موجود نمی‌باشد.} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۷- گزینه «۱»

(علی قورمان‌زاده)

$$f(x) = x + 1$$

$$(f \times g)(x) = x^3 + x^2 + x + 1$$

$$(x+1) \times g(x) = x^2(x+1) + (x+1)$$

$$(x+1) \times g(x) = (x+1)(x^2+1)$$

$$\Rightarrow g(x) = x^2 + 1 \xrightarrow{\text{مقایسه با } g(x) = x^2 + b} b = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۳)

۸- گزینه «۳»

(مهمرب بفرایی)

$$C(x) = 45x + 20000$$

$$x = -\frac{20000}{45}p + 20000 \Rightarrow x = -250p + 20000$$

$$\Rightarrow p = \frac{-x}{250} + 80$$

$$\Rightarrow 20x + 720000 = 1200000 + 720000$$

$$20x = 1200000 \Rightarrow x = 60000$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

(معمد بفرمایی)

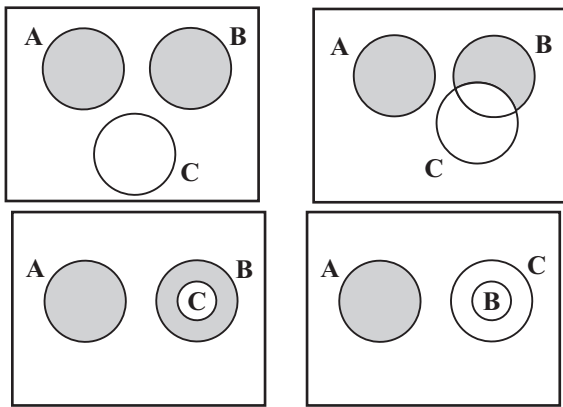
۱۵- گزینه «۳»

$$A, B \text{ ناسازگارند} \rightarrow A \cap B = \emptyset$$

$$C \text{ زیر مجموعه متمم } A \rightarrow C \subset A'$$

A یا B رخ دهد ولی C رخ ندهد: $(A \cup B) - C$

با توجه به اطلاعات مسئله A، B و C به یکی از چهار حالت زیر می‌تواند باشد و پیشامد مورد نظر نیز در آن به صورت‌های زیر هاشور زده می‌شود.

بنابراین گزینه «۳» درست است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۹)

(عباس مالکی)

۱۶- گزینه «۳»

دقت کنید که حرف (ی) در انتهای کلمه بدون نقطه و در سایر جایگاه‌ها نقطه‌دار است.

$$\frac{3}{x} \times \frac{4}{x} \times \frac{4}{\{ب, ت, ن, ی\}} = 48$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(معمد بفرمایی)

۱۷- گزینه «۱»

ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = \binom{7+3+2}{3} = \binom{12}{3} = \frac{12!}{9! \times 3!} = \frac{12 \times 11 \times 10}{6} = 220$$

حال تعداد اعضای پیشامد را به دست می‌آوریم:

$$n(A) = \binom{3}{3} + \binom{7}{3} = 1 + \frac{7!}{4! \times 3!} = 1 + \frac{7 \times 6 \times 5}{6} = 36$$

۳ قرمز ۳ آبی

$$\Rightarrow P(A) = \frac{36}{220} = \frac{9}{55}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۱- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

$$\frac{2+4+4+8+b}{5} = 2b \Rightarrow 18+b=10b \Rightarrow 18=9b$$

$$\Rightarrow b=2$$

$$\text{باتوجه به نمودار} \rightarrow a=2b \Rightarrow a=4$$

$$\sigma^2 = \frac{(2-4)^2 + (4-4)^2 + (4-4)^2 + (8-4)^2 + (2-4)^2}{5}$$

$$= \frac{4+0+0+16+4}{5} = \frac{24}{5} = 4/8 \Rightarrow \sigma = \sqrt{4/8}$$

$$\text{باتوجه به نمودار} \rightarrow \sqrt{bc} = \sqrt{4/8} \Rightarrow bc = 4/8 \xrightarrow{b=2} 2 \times c = 4/8$$

$$\Rightarrow c = 2/4$$

$$d = a + \sqrt{bc} \Rightarrow 4 + \sqrt{4/8}$$

$$\Rightarrow 4 + \sqrt{4/8} - 2/4 - 2 = 4 + \sqrt{4/8} - 4/4 = 4 - 1 + \sqrt{4/8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۲- گزینه «۲»

(پیمان طیار)

با توجه به جدول ارزش‌گذاری زیر داریم:

p	q	r	~q	p ∨ ~q	~(p ∨ ~q)
د	ن	د	د	د	ن
د	ن	ن	د	د	ن

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

۱۳- گزینه «۴»

(امرد حسن‌زاده فرر)

$$\frac{\bar{x}}{2} = 10 \Rightarrow \bar{x} = 2 \times 10 = 20$$

$$\bar{x} = \frac{a+12+27+14+16+38}{6} = 20$$

$$\Rightarrow a+12+27+14+16+38 = 6 \times 20 = 120$$

$$a+107 = 120 \Rightarrow a = 120-107 = 13$$

برای محاسبه خط فقر با استفاده از میانه داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$$12, 13, \underbrace{14, 16}, 27, 38$$

$$Q_2 = \frac{14+16}{2} = 15$$

$$\text{خط فقر} = \frac{Q_2}{2} = \frac{15}{2} = 7.5$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۴- گزینه «۲»

(مهرادر مهریان)

= شاخص بهای دو کالا

$$\frac{(x \times 20) + (6000 \times 120)}{(30000 \times 20) + (30000 \times 120)} \times 100 = \frac{20x + 720000}{600000 + 360000} \times 100 = 200$$

زبان و ادبیات فارسی

۱۸- گزینه «۲» (علی حسینی نوه)

چون با کمک رابطه بازگشتی می‌خواهیم جملات قبل را بدست آوریم،
 a_{n+1} را در نظر می‌گیریم و به جای n عدد ۴ می‌گذاریم که a_5
 بدست آید:

$$n = 4 \Rightarrow a_5 = \frac{4}{2a_4 - 1} \xrightarrow{a_5 = \frac{3}{4}} \frac{3}{4} = \frac{4}{2a_4 - 1}$$

$$\frac{\text{طرفین}}{\text{وسطین}} \rightarrow 16 = 6a_4 - 3$$

$$16 + 3 = 6a_4 \Rightarrow 19 = 6a_4 \xrightarrow{+6} a_4 = \frac{19}{6}$$

$$n = 3 \Rightarrow a_4 = \frac{3}{2a_3 - 1} \Rightarrow \frac{19}{6} = \frac{3}{2a_3 - 1}$$

$$\frac{\text{طرفین}}{\text{وسطین}} \rightarrow 38a_3 - 19 = 18$$

$$38a_3 = 18 + 19 \Rightarrow 38a_3 = 37 \Rightarrow a_3 = \frac{37}{38}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۹- گزینه «۳» (مهمرب بیریایی)

$$a_3, a_9, a_{13}$$

$$a_1 + 2d, a_1 + 8d, a_1 + 12d$$

$$\Rightarrow -10 + 2d, -10 + 8d, -10 + 12d$$

$$t_1 = -10 + 2d, t_2 = -10 + 8d, t_3 = -10 + 12d$$

$$\Rightarrow t_1^2 = t_1 \times t_3 \Rightarrow 100 + 64d^2 - 160d = 100 + 24d^2 - 140d$$

$$\Rightarrow 40d^2 - 20d = 0 \xrightarrow{d > 0} 2d - 1 = 0$$

$$\Rightarrow d = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی و غیرقطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴ و ۸۳)

۲۰- گزینه «۴» (امیر حسن زاده فرد)

$$A = \sqrt[3]{\sqrt[4]{81} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{27}} \right)^{-1}}$$

$$= \sqrt[3]{\sqrt[4]{3^4} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{3^3}} \right)^{-1}} = \left(\sqrt[3]{3 \times 3^4} \right) \left(\frac{1}{\sqrt[3]{3}} \right)^{-1}$$

$$= \sqrt[3]{3 \times 3} \left(\frac{1}{3} \right)^{-1} = 3 \times \left(\frac{1}{3} \right)^{-1} = 3 \times 3 = 9$$

$$(1+A)^2 = (1+9)^2 = 10^2 = 100$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۲۱- گزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

(رضا رنبری)

- شعر تعلیمی (حکمی و اندرزی) در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

- «کیمیای سعادت» از نمونه‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.

نکته: عمده‌ترین دلایل توجه نویسندگان در قرن‌های پنجم و ششم به فارسی نویسی: ۱- گسترش عرفان و تصوف ۲- شکل‌گیری دولت سلجوقی و

بهره‌گیری از دبیران و نویسندگان تربیت‌یافته در خراسان و عراق

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳، ۶۴، ۶۵ تا ۸۳ و ۸۵)

۲۲- گزینه «۲»

(عزیز البیاسی پور)

«کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار» اثر ابوالفضل میبیدی است که تحت تأثیر خواجه عبدالله به شیوه موزون نوشته شده است.

«مجالس‌المؤمنین» اثر قاضی نورالله شوشتری از آثار ساده نثر سبک هندی با موضوع زندگی‌نامه است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۳- گزینه «۲»

تشریح ویژگی‌های صورت سؤال:

(ممنن اصغری)

(الف) ویژگی فکری شعر سبک خراسانی

(ب) ویژگی زبانی شعر سبک خراسانی

(ج) ویژگی زبانی شعر دوره بیداری (توجه داشته باشید که در این دوره تنها برخی شعراء یعنی گروه سنت‌گرا، به واژگان کهن توجه داشتند.)

(د) ویژگی زبانی شعر سبک هندی (در دوره سبک هندی حتی شاعران آشنا به آثار ادبی قدیم هم از به کار بردن زبان ادبی پرهیز می‌کردند، چراکه شعر از مدرسه به بازار آمده بود و زبان رایج همان زبان مردم عصر بود که از این رو زبانی واقع‌گرا قلمداد می‌شود.)

(ه) ویژگی زبانی شعر دوره بیداری (دقت کنید که در دوره سبک هندی نیز گرایش به محتوا (معنی‌گرایی) و ورود واژگان عامیانه و روی آوردن طبقات مختلف به شعر دیده می‌شود، اما سرایش شعر با شتاب مربوط به دوره بیداری است، زیرا شاعران دوره بیداری برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند و بنابراین این عبارت در مورد شعر دوره بیداری مصداق دارد، نه سبک هندی.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۱»

تشریح موارد نادرست:

(سعید یعفری)

(الف) خواب ارغوانی: موسوی گرم‌رودی

(ت) ظهور: علی مؤذنی

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

۲۵- گزینه «۲»

موارد نادرست:

(سعید یعفری)

(پ) نما در سال ۱۳۰۱ هـ ش. منظومه افسانه را منتشر کرد که بیانیه شعر نو است.

(ت) نثر قیصر امین‌پور ساده، اما عمیق و عاطفی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۹، ۷۱، ۷۳ و ۷۷)

۲۶- گزینه «۴»

(سیر عیبرضا عیفری)

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نثر این دوره از دیدگاه ادبی ارزش‌والایی ندارد؛ زیرا به زبان عامیانه نزدیک است.

گزینه «۲»: جمع بستن با «ات» در این سبک علاوه بر کلمات عربی، در واژه‌های فارسی و ترکی و مغولی نیز به چشم می‌خورد. واژگان فرنگی معمولاً به زبان‌های اروپایی اطلاق می‌شود که در دوره بیداری شاهد ورود این واژه‌ها به ادب فارسی بودیم.

گزینه «۳»: کاربرد آرایه تلمیح از ویژگی‌های ادبی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۷- گزینه «۴»

(سیر عیبرضا علویان)

این بیت با قافیه‌ای ساده (چنگ و زنگ) و استفاده از تشبیه حسی (می‌ای به سان عقیق) فاقد مختصات ادبی سبک هندی است و بیشتر به اشعار دوره خراسانی نزدیک است.

ویژگی‌های ادبی سبک هندی در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استفاده از ردیف طولانی و خوش‌آهنگ (می‌کنیم تو را)

گزینه «۲»: استفاده از اسلوب معادله؛ شاعر برای مضمون مصرع اول یک مصداق از طبیعت آورده است (بوی = راز، دل = غنچه)

گزینه «۳»: استفاده از تلمیحات رایج؛ شاعر با استفاده از تلمیح رایج خضر و آب بقا مضمونی نو پدید آورده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۲۸- گزینه «۴»

(حسن اصحابی)

بیت گزینه «۴» در سبک هندی سروده شده است. کاربرد اسلوب معادله که از آرایه‌های رایج سبک هندی است و نیز بازگرفتن مفاهیم رایج در سبک‌های پیشین به شیوه‌ای دیگر و مضمون‌یابی در این بیت مشهود است. (در اینجا مفهوم تقابل عقل و عشق که مفهومی رایج در سبک عراقی است به شیوه‌ای دیگر با آرایه اسلوب معادله و تمثیل کاروان بیان شده است.)

ویژگی‌های سبک دوره انقلاب در دیگر ابیات:

گزینه «۱»: استفاده از قالب غزل، شاعر برای توصیف احوالات دلش از خیال‌بندی متفاوتی (رنگ و آب و هوا) بهره برده، افزایش نمادگرایی، بیان مفاهیم به شکل انتزاعی (آبی بودن و زرد شدن دل)

گزینه «۲»: توجه به مفاهیم اسلامی

گزینه «۳»: وجود لغات کهن (مانند سبک خراسانی): لعل، استفاده از قالب غزل، آشنایی‌زدایی: لعل آتش‌گون که فرمان آتش (شلیک) می‌دهد حامل آشنایی‌زدایی از مفهوم عاشقانه «لعل» است که در ادبیات کهن فارسی رواج داشت.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۳»

(حسن اصحابی)

جملات کوتاه و مخصوصاً به کارگیری سجع و ویژگی اصلی نثر موزون است که در این عبارت دیده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آوردن اشعار گوناگون از عربی و پارسی ویژگی نثر فنی است.

گزینه «۲»: بیان مضامین آمیخته با امثال و آوردن عبارات عربی از ویژگی‌های نثر فنی می‌باشد.

گزینه «۴»: آوردن مثال از نشانه‌های نثر فنی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۳۰- گزینه «۲»

(سیر عیبرضا امیری)

ب) «بحر عشق» اضافه تشبیهی و تشبیه بلیغ است. / «غبار» همچو بحر لب خشک و چشم تر دارد: تشبیه گسترده

د) عشق مانند پادشاهی است که ... (وجه‌شبه در ادامه بیت آمده است): تشبیه گسترده و «عقل همچون پاسبان ...»: تشبیه گسترده / «چرخ دولت»: تشبیه فشرده

ه) «رو» به بهشت تشبیه شده است: تشبیه گسترده / «گلشن جنت»: تشبیه فشرده اضافی

تشریح سایر ابیات:

الف) «غمزه‌ات جادو است»: تشبیه فشرده / «تیر غمزه»: تشبیه فشرده

ج) «گل چهره»: تشبیه فشرده درون‌واژه‌ای / تشبیه «رو» به گلبرگ نیز فاقد وجه‌شبه و ادات تشبیه است.

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۱- گزینه «۲»

(الهام ممردی)

لَفّ و نشر: نور (لَفّ ۱) و عفو (نشر ۱) / ظلمت (لَفّ ۲) و خشم (نشر ۲)

مصراع دوم: آب (لَفّ ۱) و مهر (نشر ۱) / آتش (لَفّ ۲) و کین (نشر ۲)

ایهام تناسب: «مهر» دو معنا دارد: ۱- محبت و مهربانی (معنای مورد نظر بیت) ۲- خورشید (تناسب با نور)

کنایه: مصراع اول و دوم کنایه از «قدرت و فرمانروایی ممدوح» است که عفو او نور، خشمش ظلمت، مهرش آب و کینش آتش است.

تشبیه: عفو (مشبه) نور (مشبه‌به) / خشم (مشبه) ظلمت (مشبه‌به) / مهر (مشبه) آب (مشبه‌به) / کین (مشبه) آتش (مشبه‌به)

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع)

۳۲- گزینه «۱»

(سیر عیبرضا امیری)

تشبیه: لب‌های میگون

استعاره: گریستن شیشه می

حسن تعلیل: شاعر برای خالی شدن شیشه از شراب، دلیل غیرمنطقی (دل خود را خالی کردن) آورده است.

ایهام تناسب: «دم» در معنای مجازی «زمان کوتاه» معنی می‌دهد و معنای دیگر آن (خون) با واژه «خون» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع)

۳۳- گزینه «۲»

(رضا ربیبری)

الف) بیت دارای موازنه است. / تشبیه: زلف به شام و رخ به سحر (تشبیه ملفوف) - عشق به گنج و دل به خرابه (تشبیه ملفوف) / تضاد: شام و سحر /

معنی بیت: ای محبوب من، زلف سیاه تو بر چهره روشن و سپیدت مانند شبی است که بر روی سحرگاه قرار گرفته است؛ عشق باارزش تو در دل ویران و نالایق من، مانند گنجی است که در میان خرابه‌ای پنهان شده است.

ب) تشبیه: زنجیر زلف (اضافه تشبیهی) / تضاد: عاقل و دیوانه / معنی بیت: خردمندان نصیحت می‌کنند که دل به زلف‌های معشوق مسپار و فریفته زیبایی او مشو؛ اما این دل دیوانه که به عشق گرفتار شده، گمان می‌کنند که در اختیار ماست، در حالی که چنین نیست و از کنترل ما خارج است.

ج) حسن تعلیل: برای اینکه مؤذن در هنگام گفتن اذان گوش خود را می‌گیرد، علتی ادبی بیان شده است (نالاً بلند شاعر).

د) بیت دارای موازنه است. / تشبیه: ما (مانند) کوه هستیم - ما (مانند) باد هستیم / معنی بیت: ما چون کوه استواریم که با ناملایمات و سختی‌ها از هم نمی‌گسلیم (جدا نمی‌شویم) و همانند بادیم که از وزیدن خسته نمی‌شویم.

ه) حس آمیزی: بخت سیاه/ تضاد: روز و شب - رعنا و کوتاه/ معنی بیت: شکایت و گله از بخت بد، نشانه کوتاه فکری است؛ چرا که پس از هر شب تاریک، روز روشن و امیدبخشی در راه است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع)

۳۴- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

الف) استعاره: «سلطان حسن» استعاره مصرحه از معشوق / جناس تام: بار (دفعه و مرحله) - بار (اجازه و رخصت) / معنی بیت: حتی اگر پادشاه زیبایی (یعنی معشوق) صد بار در یک لحظه به من اجازه حضور دهد و مرا بپذیرد، باز هم اشتیاق و عشق من به او تازه خواهد ماند و گویی هر بار برای اولین بار است که او را می‌بینم.

ب) معنی بیت: قاب را از روی زیبایی کنار بزن و گره از زلفت باز کن تا شهر از صدای شورانگیز عاشقان که مانند بلبل ناله و فریاد می‌کنند، پر شود. / توضیح استعاره‌ها: «گل» استعاره از چهره معشوق است، یعنی شاعر از معشوق می‌خواهد که چهره خود را آشکار کند. / «سنبل» استعاره از زلف معشوق است، یعنی با باز کردن گره زلفش، زیبایی‌اش را نمایان کند. / «بلبل» استعاره از عاشقان است، یعنی با دیدن جمال معشوق، عاشقان دچار شور و فریاد می‌شوند.

ج) اسلوب معادله: مصراع دوم، مصداق و مثالی برای مصراع اول است. / معنی بیت: تا زمانی که تو در چشمان من حضور داری و یادت در دلم زنده است، اشک از چشم من قطع نخواهد شد. همان‌گونه که وقتی ماه در برج آبی (برج‌های آبی‌رنگ فلکی، مانند حوت یا سرطان) قرار می‌گیرد، بارش باران اجتناب‌ناپذیر است، گریه من نیز ناگزیر است.

د) لفت و نشر: زلف سیاه (لفت ۱)، دانه خال (لفت ۲) - مهره (نشر ۲)، مار (نشر ۱) - لفت و نشر از نوع مشوش است. / تشبیه: دانه خال (اضافه تشبیهی) / معنی بیت: ای دل‌باخته بی‌قرار! مبادا گیسوی سیاه معشوق را تنها به امید رسیدن به خال او در دستگیری که آن زلف پیچان همچون ماری خطرناک است، هر مهره‌ای که در میان مار می‌بینی، لزوماً مهره مار نیست و گرفتن میان مار، جز خطر حاصلی ندارد.

ه) تشبیه: شاعر به صورت ضمنی و پنهان، اشعار خود را به لعل و گوهر تشبیه می‌کند و از آن‌ها برتر می‌داند. / معنی بیت: شاعر (صائب تبریزی) می‌گوید که به جای لعل و گوهر (که از معادن استخراج می‌شوند) او از زمین اصفهان (که محل زندگی و شکوفایی اوست) اشعار رنگین و ارزشمند خود را به سرزمین هند خواهد برد. (صائب در این بیت به ارزش والای شعر خود اشاره می‌کند و آن را همچون جواهرات گرانبها می‌داند.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)

بررسی ابیات:

الف) «دم مرگِ خضر» متناقض‌نما دارد، چراکه خضر نامیرا است و فرض کردن مرگ برای او دارای پارادوکس است. / «کوثر» استعاره از لب است.

ب) «بر» و «سر»: جناس / برای دست به سر زدن مگس، دلیل غیرمنطقی و ادبی (حسرت) آورده شده است: حسن تعلیل

ج) ایهام تناسب: «صبر» در معنای شکیبایی است و معنای دیگر آن (گیاه تلخ دارویی) با واژه «تلخ» تناسب دارد. / عبارت «به تلخی صبر کن» یعنی در مقابل تلخی‌ها و درشتی‌های روزگار صبور باش. این عبارت فاقد حس آمیزی است.

د) مصراع دوم مصداقی است از مصراع اول: اسلوب معادله / «سروقد»: تشبیه

ه) تشخیص: خاک بر سر روزگار (شود) می‌تواند معنای نفرین روزگار را بدهد. این عبارت، انسان‌انگاری روزگار است و می‌تواند واجد تشخیص باشد. / ایهام: فاقد ایهام است. («دور از تو» صرفاً معنای «از تو دور باد» می‌دهد.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۶- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا امیری)

حسن تعلیل: در عبارت «جسم غم فرسود شمع» شاعر دلیل فرسایش و آب شدن شمع را غم و اندوه می‌داند (علت ادبی).

ایهام تناسب: «روشن» معنای واضح و آشکار می‌دهد و معنای دیگر آن (نورانی) با شمع در تناسب است.

استعاره: غم‌دار بودن شمع و فرسودن غم استعاره مکنیه دارند.

کنایه: از سر گرفتن چیزی: کنایه از شروع کردن

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «حس آمیزی» در بیت مشهود نیست.

گزینه «۳»: «تناقض» و «حس آمیزی» در بیت مشهود نیست.

گزینه «۴»: «اسلوب معادله» در بیت مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۷- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

«خورشید» استعاره از چهره نورانی معشوق - «شب» استعاره از زلف سیاه - «چشمه نوش» استعاره از دهان معشوق - «آب حیات» استعاره از سخنان شیرین معشوق (همگی استعاره مصرحه) - «آب آتش» اضافه استعاری است (استعاره مکنیه)

معنای بیت: آن چهره همچون خورشید است که در زیر زلف‌های سیاه شب‌گونه‌هاست مخفی شده است؛ آبرو و زیبایی آتش درخشان را از بین می‌برد و به نظر می‌رسد از دهان همچون چشمه نوش، در حین سخن گفتن آب حیات جاری می‌شود. (۵ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «کافور» استعاره از چهره معشوق - «یاقوت» استعاره از لب‌های سرخ معشوق / دقت کنید که «عنبر زلف» و «سنبل خط» اضافه تشبیهی هستند. / معنای بیت: ای معشوق، موهای سیاه و خوشبوی تو که همچون عنبر هستند، بر رخ سپید و درخشان همچون کافورت، نقاب می‌زنند (آن را پنهان می‌سازند) و خط رسته بر گرد لب‌ت گویی برات و نوشته‌ای است که برای لب‌های سرخ یاقوت‌وار تو آورده شده است. (۲ مورد)

گزینه «۲»: «سنبل هندو» استعاره از زلف سیاه و پر پیچ و تاب معشوق - «ترگس» استعاره از چشمان معشوق - «ترگس سیراب» تشخیص دارد. - «پی خواب بودن ترگس» تشخیص دارد.

معنای بیت: ای معشوق زیبا، چرا زلف سیاه و مجعد همچون سنبلیت پریشان است؟ (در پیچ و تاب است) و چرا با اینکه چشمان مست و گیرای تو خمار و سرمست هستند، بیدار و هوشیار مانده‌اند؟ (۴ مورد)

تکنیک: شایع‌ترین کاربرد ترگس، تشبیه آن به چشم معشوق است. شکل دایره‌ای گل با مرکز زرد رنگ، تداعی‌گر مردمک چشم در میان سفیدی است. در این حالت، ترگس معمولاً به چشمانی خمار، شهلا، مست و فتان تشبیه می‌شود که عاشق را مجذوب خود می‌کند.

گزینه «۴»: «نافه تاتاری» و «مشک» استعاره مصرحه از زلف سیاه و خوشبوی معشوق و «ماه» و «قمر» استعاره مصرحه از چهره زیبا و سپید معشوق است.

تکنیک: «نافه تاتاری» به کیسه‌ای گفته می‌شود که در ناف نوعی آهوی ختن (آهوی مشکین) وجود دارد و از آن ماده‌ای معطر به نام مشک استخراج می‌شود. این ماده از دیرباز در عطرسازی و توصیفات ادبی به‌عنوان نمادی از بوی خوش و جذابیت به کار می‌رفته است. در ادبیات فارسی، نافه تاتاری به دلیل سیاهی و عطر خوش آن، اغلب به‌صورت استعاری برای توصیف زلف معشوق (سیاه و خوشبو) استفاده می‌شود. / چنبر افکندن: به معنای حلقه زدن یا انداختن زلف بر چیزی است. / تصویرسازی: شاعر، تصویری از زلف سیاه را ارائه می‌دهد که حلقه‌هایش بر روی چهره‌ای زیبا و روشن افتاده است که معشوق با فتنه‌انگیزی آن را کنار می‌زند. (۴ مورد)

(علوم و فنون ادبی، بیان)

تکته: جدول نام‌گذاری اوزان:

نام اوزان	بحر هزج	مفاعیلن	---U
	بحر رمل	فاعلاتن	--U-
	بحر رجز	مستفعلن	-U--
	بحر متقارب	فعولن	--U
تعداد اركان	مربع	۴ ركن	
	مُسدس	۶ ركن	
	مُثمن	۸ ركن	
رکن پایانی	سالم	رکن پایانی بدون تغییر	
	محدوف	رکن پایانی با تغییر	

تکته: هجاهای برخی ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی کرد؛ شامل آنهایی که با «مفعول» آغاز می‌شوند. دقت کنید دو وزن: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» و «مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع» در تقطیع، ابتدایشان شبیه «مفعول» می‌باشد که به عنوان دام تستی می‌توان از این اوزان استفاده کرد.

اوزانی که به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شوند:

- مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ← مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل
- مفعول مفاعیل مفاعیل فعل ← مستفعل مستفعل مستفعل فع
- مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن ← مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن
- مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن ← مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن
- مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن ← مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل
- مفعول مفاعلن فعولن ← مستفعل فاعلات مستف
- مفعول مفاعلن مفاعیلن ← مستفعل فاعلات مفعولن
- مفعول فاعلات مفاعیلن ← مستفعلن مفاعل مفعولن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه ۳

(سیرعلیرضا امیری)

وزن «ج»: مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (در رکن دوم ابدال رخ داده است).

وزن «د»: مستفعلن مفاعل مستف

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه ۱

(سیرعلیرضا امیری)

اختیار شاعری بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در بیت «ب»: «عارض تو»
اختیار شاعری ابدال در بیت «د»: تبدیل فعلن به فعلن در پایان هر دو
مصراع

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۸- گزینه ۱

(سیرعلیرضا امیری)

ابیات «الف»، «ج» و «د» در وزن «فعولن فعولن فعولن فعل» سروده شده‌اند و ابیات «الف» و «ج» دارای حذف همزه‌اند.
«الف»: «گوهرفشاندند» و «م ران»
«ج»: «پد در تر ج مند»

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۹- گزینه ۴

(سیرعلیرضا امیری)

وزن بیت صورت سؤال «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است، «زیستن» ردیف و «غریبان» واژه قافیه است. (حروف اصلی قافیه: «یب» و حروف الحاقی آن: «ن» است).

بیت گزینه ۴ «۴» با توجه به وزن، ردیف و قافیه مشترک می‌تواند با بیت صورت سؤال، هم‌وزن و هم‌قافیه باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ «۱»: از لحاظ وزن می‌تواند با بیت صورت سؤال، هم‌وزن باشد ولی از لحاظ قافیه، از آن جایی که واژه «زیستن» در یک معنا در بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۱ «۱» تکرار شده است و واژگان پیش از آن‌ها «غریبان» و «باید» قافیه نمی‌شوند، نمی‌توان این دو بیت را در یک شعر جا داد.

گزینه ۲ «۲»: از لحاظ وزن می‌تواند با بیت صورت سؤال، هم‌وزن باشد ولی از لحاظ قافیه، از آن جایی که پسوند «ان» در واژه «غریبان» در بیت صورت سؤال از نوع «ان» جمع است و این پسوند در واژه «آنان» هم تکرار شده است، نتیجه می‌گیریم که تکرار پسوند با مفهوم مشترک (این‌جا هر دو پسوند جمع هستند) منجر به الحاقی بودن حروف «ان» می‌شود و در صورتی که از «غریبان» و «آنان» حذف شوند، یقیناً قافیه شدن «غریب» و «آن» واجد عیب است.

گزینه ۳ «۳»: از لحاظ قافیه می‌تواند با بیت صورت سؤال، هم‌قافیه باشد ولی از لحاظ وزن، از آن جایی که وزن بیت صورت سؤال «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است و وزن بیت گزینه ۳ «۳» «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است، نمی‌توان این دو بیت را در یک شعر به‌کار برد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر و قافیه)

۴۰- گزینه ۳

(رضا زنجیری)

وزن بیت «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (رجز مثنی سالم)
وزن بیت «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (رمل مثنی سالم)
وزن بیت «۳»: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)

وزن بیت «۴»: مفعول مفاعلن فعولن (مستفعل فاعلات مستف)

وزن بیت «۵»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (رجز مثنی سالم)

۴۳- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن سروده «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است و رکن سوم مشمول اختیار ابدال و تبدیل به «مفعولن» گردیده است. سروده فاقد «قلب» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن اصلی سروده «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است و رکن دوم مشمول ابدال گردیده: «UU - U» ← «U - -»

گزینه «۲»: وزن سروده «فعلاتن فعلاتن فعلن» است که در نتیجه استفاده از اختیارات وزنی آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن تبدیل به «فاعلاتن مفعولن فعلن» شده است.

گزینه «۴»: وزن سروده «فاعلن فاعلن فاعلن فع» است و مصوت کوتاه «ب» در واژه «که» بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه ۳»

(مهرزاد مشایفی)

در این بیت اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند دیده نمی‌شود. دقت شود که هجاهای دوم در هر دو مصراع (جو - بو) بلند می‌باشند و بنا به ضرورت وزن مشمول اختیار نمی‌شوند)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اختیار وزنی ابدال در رکن چهارم مصراع دوم (هجای سیزدهم مصراع دوم) رخ داده است.

گزینه «۲»: اختیار وزنی قلب در رکن دوم مصراع رخ داده است. ضمن اینکه وزن بیت «مستفعل مستفعل مستفعل فع» می‌باشد.

گزینه «۴»: اختیار تغییر مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراع دوم (ر) مشهود می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

بیت دوم و بیت مذکور در گزینه «۴» هر دو به بی تأثیری سرزنش عاشقان اشاره دارند و با هم قرابت معنایی دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت اول دوری است؛ چرا که مکث و درنگی در میان هر دو مصراع آن وجود دارد ولی بیت دوم را بهتر است همسان دولختی بنامیم، چرا که در میان مصراع اول آن درنگ و مکثی وجود ندارد.

گزینه «۲»: تشبیه «روی» به «آفتاب» در مصراع اول و تشبیه «عشق» به «زنجیر» در بیت دوم

گزینه «۳»: «دست» حروف اصلی قافیه و الگوی آن مصوت + صامت + صامت است.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۲»

(حسن اصحابی)

ابیات سایر گزینه‌ها به درمان‌ناپذیری درد عشق اشاره دارند، اما در بیت گزینه «۲» شاعر و عاشق امید درمان دارد و می‌گوید همچون شب یلدا که گرچه طولانی است ولی پایانی دارد، درد من هم بالاخره درمانی می‌یابد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۹۸)

۴۷- گزینه ۴»

(عزیز الیاسی پور)

شعر گزینه «۴» در مورد عشق و زیبایی است، اما اشعار گزینه‌های دیگر بیانگر ناامیدی شاعر از اوضاع زمانه خویش هستند و مضمونی سیاسی و اجتماعی را به ذهن متبادر می‌کنند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۴۸- گزینه ۲»

(عزیز الیاسی پور)

ابیات گزینه‌های «الف» و «ج» هر دو بر ناراحتی و بی‌قراری ناشی از هجران و دوری از یار دلالت دارند. در بیت «الف» عاشق در انتظار وصال معشوق است و حالت بی‌طاقتی و بی‌قراری خود را با انتظار شب‌نشینان برای صبح و صبر روزه‌داران قبل از افطار مقایسه می‌کند. در بیت «ج» نیز شاعر با معشوق سخن می‌گوید و از هجران او می‌نالند و خود را به قمری‌ای تشبیه می‌کند که بال‌هایش ریخته است و در هجران معشوق بی‌پناه و سرگردان است.

تشریح ابیات دیگر:

ب) شاعر می‌گوید شراب مانند آئینه اسکندر است که با آن می‌توان از اوضاع و اسرار جهان باخبر شد.

د) شاعر توصیه به دلجویی از درویشان به شکرانه سلامت و برخورداری دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه‌های ۹۳ و ۹۸)

۴۹- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا علویان)

در این گزینه بیان شده است که کثرت و وحدت خداوندی منافات و تناقضی با هم ندارد و پذیرفتن یکی مانع پذیرش دیگری نیست؛ درحالی که در سایر گزینه‌ها به باقی و جاودان بودن خداوند و فانی بودن دیگر موجودات اشاره شده است.

دقت کنید که در بیت گزینه «۴» شاعر می‌گوید طبایع (عناصر وجودی انسان) ستون حیات او هستند و روزی این ستون‌ها می‌پوسند (یعنی انسان فانی است)، تنها راه فرار از این فنا این است که با طاعت و عبادت فانه‌ای (چوب محکمی) را پشتوانه این ستون‌ها کنیم. درست است که در این بیت اشاره‌ای به جاودانگی خداوند نشده است، اما مفهوم فانی بودن وجود انسان در این بیت با مفاهیم ابیات گزینه‌های «۲» و «۳» هماهنگ است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

۵۰- گزینه ۲»

(هومن نمازی)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همگی از زبان عاشق خطاب به معشوق بیان شده‌اند و مفهوم «واسوخت» در آن‌ها مشترک است؛ «واسوخت» یعنی عاشق از معشوق بیزار و روی‌گردان می‌شود. شاعر در این ابیات به خاطر عدم کامیابی در عشق از نیاز در برابر معشوق به ناز روی می‌آورد و به جای ستایش معشوق او را سرزنش و تهدید به ترک کردن می‌کند.

در بیت گزینه «۳» شاعر می‌گوید ممکن است امری را فراموش کنم. در این بیت موضوع فراموشی شاعر مشخص نیست و بنابراین نمی‌توان با قطعیت گفت منظور شاعر فراموش کردن چه امری است. پس مفهوم این بیت لزوماً با ابیات دیگر گزینه‌ها یکسان نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۳۵ و ۶۹)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

دیدگاه تصویر (الف): در این دیدگاه دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد. دانش عمومی نیز دانش غیر موقوت و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد. دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند. بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند از این‌رو هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

دیدگاه تصویر (ب): این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول این ادعا را که دانش علمی راه کشف واقعیت و دانش عمومی دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌باشد.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۸)

۵۲- گزینه «۲»

(مهمرمهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) برخی از پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی وابسته است. به همین دلیل به آن‌ها پیامدهای ارادی می‌گویند. این دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام بدهد.

ب) با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی ما به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود. ج) پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

د) فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می‌کند. حال اگر فرد دیگری وارد شود، مطالعه او به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود و پای ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی را به میان می‌آورد. او برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران، آرام مطالعه کند. (پیدایش یک هنجار)

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۲۲ و ۲۳)

۵۳- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

– هنگامی که قاجار – به دلیل اثر پذیری از دولت‌های استعماری – به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.

– دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند و از همین رو آن را بهار عربی نامیدند. اما این انقلاب‌ها حکایت از بیداری اسلامی دارند. به همین دلیل غرب برای منحرف کردن آن‌ها با تمام توان خود وارد عمل شده است.

– اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۲، ۱۱۶ و ۱۳۰)

۵۴- گزینه «۳»

(فاطمه رضاییان)

بررسی عبارات نادرست:

الف) حق و باطل بودن آرمان‌ها با آگاهی یا جهل، توجه یا بی‌توجهی مردم در جهان‌های اجتماعی مختلف تعیین نمی‌شوند، اما همواره امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد.

ج) عصبی شدن به بعد نفسانی و غده تیروئید به بعد جسمانی اشاره دارد. بنابراین این مثال تأثیر جهان طبیعی و بعد جسمانی، بر بعد روانی و جهان نفسانی انسان را نشان می‌دهد.

(پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۶۸)

۵۵- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ – نوبت اول اردیبهشت‌ماه)

– منظور از یکپارچگی نظام، پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی، مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست می‌باشد.

– پیامد درهم ریختن نظم پیشین در حکومت منورالفکران، باقی ماندن کشورها در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده بود.

– هرگاه نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۱)

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه ۱۱۳)

(پایه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۰)

۵۶- گزینه «۱»

(سیرآرش مرتضایی‌فر)

– مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی را انسداد اجتماعی می‌گویند. مثلاً در جوامعی که رده‌بندی موقعیت‌های اجتماعی براساس سرمایه اقتصادی است، محرومان با انسداد اجتماعی مواجه‌اند.

– تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود؛ شیوه غیررسمی آن بیشتر توسط خانواده، همسالان و عموم افراد جامعه انجام می‌گیرد و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

– کارمندی که از یک بخش اداره به بخش دیگر منتقل می‌شود، تحرک اجتماعی افقی داشته است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۹، ۸۳ و ۸۴)

۵۷- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد:

– حضور مستقیم استعمارگران در کشورهای مستعمره: استعمار قدیم – از زمان رحلت رسول خدا آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت: دوران خلافت

– قدرت جامعه اسلامی بر اساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل گرفت: دوران خلافت

– کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی: استعمار نو

- «تزلزل فرهنگی» هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰، ۹۱، ۹۳، ۹۸ و ۱۰۱)

۶۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

سیاست دو بعد اصلی دارد؛ یک بعد آن تدبیر و تنظیم امور است که امروزه به قانون کاهش یافته است.

شخصیت و مالکیت و جمع‌کسانی که منافع و ارزش‌های مشترک دارند. (سازمان) ← عوامل قدرت

قدرت اقتناعی ← با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می‌شود.

مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است ← سازمان

(پایه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶، ۵۹ و ۶۰)

۶۳- گزینه «۳»

(رانیا امیری)

- نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی که انسان‌ها برای باهم زندگی کردن می‌پذیرند به وجود می‌آید.

- یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد.

- نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده‌ما محدود شود.

- تنوع و تکثر معانی موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی می‌شود.

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱، ۳۷، ۳۹ و ۵۰)

۶۴- گزینه «۱»

(مریم فسروی رهنوی)

- سکولاریسم پنهان: شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زند. توجیه‌ها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی؛ مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن نمونه‌ای از سکولاریسم پنهان است.

- دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

- زوال عقلانیت ذاتی: از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها

- جهان‌های اسلام، غرب، چین و هند نمونه‌هایی از جهان‌های اجتماعی در عرض هم می‌باشد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۹ و ۴۹)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸ و ۴۹)

۶۵- گزینه «۴»

(مریم فسروی رهنوی)

بررسی موارد نادرست:

- آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است و آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد.

- در نیمه اول قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داورهای ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۶ و ۹۹ و ۱۰۱)

- رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی: فواید علوم طبیعی - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی: فواید علوم انسانی و اجتماعی

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵، ۲۸ و ۲۹)

(پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۵)

۵۸- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) ابوریحان بیرونی در کتاب «تحقیق ما للهند» با روش تفهیمی و تجربی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی این فرهنگ نبر پرداخت.

ه) عقل نظری، واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علمی چون فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد.

تکات مهم درسی:

۱) علوم انسانی و علوم اجتماعی توسط عقل عملی پدید می‌آیند.

۲) ابوعلی مسکویه با نگاهی تبیینی کتاب «تجارب الامم» را در هشت جلد تألیف کرد.

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۱۱، ۱۱۳ و ۱۱۴)

۵۹- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

- اگر فرهنگ عمومی مردم، دینی باشد، قدرت نامشروع مقبول نخواهد بود.

- ظهور قطب فرهنگی جدید پیامد چیست ← الهام گرفتن جهان اسلام از انقلاب اسلامی ایران

- اشتراک آریستوکراسی و الیگارشی ← تعداد حاکمان

- پدیده نسل‌کشی در جهان ← ابعاد هویتی جمعیت

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۲۰، ۱۲۲ و ۱۳۰)

۶۰- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

بازگشت دعای انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیامد
تفسیری و به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی

طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی ← علت
نقش انسان‌ها نادیده گرفته می‌شود.

آرمان سیاسی فراماسونرها ← کاسموپولیتسیم

استفاده شرکت‌های بین‌المللی از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی ← علت
شناسایی تغییرات اقتصادی در سطح جهانی

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۸)

(پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۷)

۶۱- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۳»

بررسی عبارت‌ها:

(ممبرضا توکلی)

عبارت اول: مطالعه زندگی انسان با رویکرد زیستی اشاره دارد به مطالعه آن با علم تجربی نه به سخن و عمل بزرگان دین.

عبارت دوم: فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است. فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند.

عبارت سوم: عبارت مذکور، به درستی به مفهوم پیش‌بینی اشاره دارد که بر اساس توصیف و تبیین کنونی شکل می‌گیرد.

عبارت چهارم: مشاهده و تجربه، رکن اساسی روش علمی است. روش‌های ارائه‌شده در علم تجربی، تنها در حیطه امور مشاهده پذیر، قابل اجرا و معتبر هستند و نمی‌توان از آن‌ها در حیطه امور غیرقابل مشاهده با حواس پنج‌گانه، استفاده کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۴ تا ۱۶)

۶۷- گزینه «۱»

تشریح عبارت‌ها:

(هسین سهرابی)

- تعیین اینکه صدای شنیده‌شده چه صدایی است مربوط به مرحله ادراک است.

- عالی‌ترین مرتبه شناخت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است و پایین‌ترین مرتبه شناخت، توجه است.

- هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی تکیه داشته باشد، پردازش از نوع ادراکی است اما اگر ویژگی‌های حسی در کنار ویژگی‌های کیفی قرار بگیرد، پردازش ما از نوع مفهومی است.

- این عبارت نیز اشاره به مفهوم ادراک دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۶۸- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

(مهمر میبوی)

گزینه «۱»: نادرست است؛ تصویر نشان‌دهنده دوره طفولیت تا بخشی از کودکی اول است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ کودکان در ابتدا قادر به حرکات درشتی همچون بالا رفتن از پله‌ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف همچون بستن بند کفش را به دست می‌آورند.

گزینه «۳»: نادرست است؛ بازی گروهی مربوط به دوره دبستان است.

گزینه «۴»: درست است؛ توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است؛ به عبارتی دیگر توجه گزینشی در کودکی وجود دارد و در نوجوانی به اوج می‌رسد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۴، ۴۷، ۵۱ و ۵۵)

۶۹- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

(ممبرضا توکلی)

گزینه «۱»: فاصله زمانی بین احساس، توجه و ادراک آن قدر سریع است که ما آن را نادیده می‌گیریم. (نادرست)

گزینه «۲»: اطلاعات حافظه خیاط، بیش از هر کس دیگری راجع به لباس و دوخت آن است پس به همین دلیل به آن توجه بیشتری می‌کند. (درست)

گزینه «۳»: این مورد نشان می‌دهد که توجه ما کاملاً آگاهانه نیست و به پدیده آماده‌سازی اشاره دارد. (نادرست)

گزینه «۴»: توصیه مشاور برای کاهش یکنواختی و ثبات نسبی محرک است. (نادرست)

(روان‌شناسی، اساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۰ و ۷۳ تا ۷۶)

۷۰- گزینه «۴»

تصحیح موارد نادرست:

(کوثر دستورانی)

(ج) ادراک وضعیت مالی متناسب با زمینه‌ای که آقای حسینی در آن قرار دارد، متفاوت است، بنابراین مثال مد نظر به اثر شکل و زمینه اشاره دارد.

(د) توجه به ویژگی‌های حسی همان پردازش ادراکی؛ افرادی با پردازش ادراکی به خطاهای متنی توجه بیشتری دارند اما افرادی با پردازش مفهومی متوجه خطاهای متن نمی‌شوند چرا که تسلط زیادی به زبان دارند.

(روان‌شناسی، اساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۰، ۸۲، ۸۴ و ۸۵)

۷۱- گزینه «۴»

(هسین سهرابی)

تمرین و بازگویی اطلاعات یکی از شیوه‌های ساده شکل‌گیری حافظه بلندمدت است؛ نه حافظه کاری.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴، ۹۵ و ۹۷)

۷۲- گزینه «۳»

تصحیح عبارت‌های نادرست:

(مهمر عرفان فرهادی)

- در آزمایش ابینگهوس، با گذشت زمان مقدار فراموشی کم می‌شود و بیشترین مقدار فراموشی در ساعات‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.

- موفقیت بیشتر در آزمون‌های تستی نسبت به آزمون‌های تشریحی به سبب وجود نشانه‌های بازبایی بیشتر است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۸۴، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۳، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۷۳- گزینه «۱»

بررسی عبارت‌ها:

(عارف علیرضایی مقدم)

در عبارت اول، پارسا در مرحله‌ای از حل مسئله قرار دارد که در آن، راه‌حل قبلی به نتیجه نرسیده و به همین خاطر به دنبال جایگزین کردن راه‌حل دیگر به جای راه‌حل پیشین (یعنی مرحله پنجم) است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

در عبارت دوم، معلم نمرات دانش‌آموزان خود را قبل و بعد از به کارگیری راه‌حل مورد نظر باهم مقایسه می‌کند تا ببیند آیا راه‌حل انتخابی‌اش مناسب بوده است یا نه؛ پس مرحله سوم (ارزیابی راه‌حل) را در پیش گرفته است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

در عبارت سوم، احسان برای حل مشکل خود راه‌حلی در پیش گرفته است؛ یعنی در مرحله دوم (به کارگیری راه‌حل مناسب برای حل مسئله) قرار دارد (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

در عبارت چهارم، روانشناس برای درک بهتر خود مسئله (مشکلات مراجعش) تلاش می‌کند و برای این منظور از راهنمایی روانشناسان کمک می‌گیرد؛ پس بیانگر مرحله اول (تشخیص حل مسئله) است (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۷۴- گزینه «۱»

(معمرفان فرهادی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «فاطمه در حال حل پازل است. او ابتدا از گذاشتن قطعات گوشه‌های پازل شروع می‌کند تا پیدا کردن قطعات داخلی برایش راحت شود» از روش‌های حل مسئله، به روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب اشاره دارد، چون ما در حل پازل با گذاشتن هر قطعه، یک قدم به حل مسئله نزدیک می‌شویم و با توجه به وضعیتی که به آن می‌رسیم، قدم بعدی را مشخص می‌کنیم. این روش از روش‌های اکتشافی حل مسئله است.

بین حالت عاطفی ناخوشایند ناشی از ناتوانی در حل مسئله (ناکامی) و استفاده از روش‌های تهاجمی رابطه مستقیم برقرار است.

(روانشناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۶، ۱۲۷ و ۱۳۰)

۷۵- گزینه «۱»

(فاطمه بیات)

تصمیم‌گیری آقای شفاعت با وجود اینکه دارای دو اولویت است، اما با توجه به اینکه سال‌ها است برای این تصمیم‌گیری آماده می‌شده، از تصمیمات مهم و پیچیده زندگی اوست. از طرف دیگر درست است که آقای شفاعت برای تصمیم‌گیری از چند نفر درخواست مشورت کرده است اما در نهایت تصمیم وی یک تصمیم فردی خواهد بود.

(روانشناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۷۶- گزینه «۲»

(عاره علیرضایی‌مقدم)

بررسی عبارت‌ها:

در عبارت اول، پوریا سبک احساسی دارد، چون براساس عواطف و هیجانات زودگذر تصمیم گرفته است. ترس از ناراحت شدن دوستش یک حالت احساسی ناپایدار است (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

عبارت دوم، بیانگر سبک اجتنابی است، زیرا خواستگار تصمیمش را به تأخیر انداخته و به عبارتی «دست، دست کرده است». در این نوع تصمیم‌گیری فرد قصد دارد تصمیم بگیرد؛ اما تصمیم خود را عقب می‌اندازد و تعلل می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

در عبارت سوم، سبک تصمیم‌گیری مهلا از نوع وابسته است؛ یعنی به جای فکر کردن، از دیگری کورکورانه اطاعت کرده است. در این روش دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفته‌اند، در حالی که انتخاب دیگران ممکن است برای ما انتخاب مناسبی نباشد (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

در عبارت چهارم، سبک تصمیم‌گیری امیرمحمد از نوع منطقی یا عقلانی است. زیربنای این تصمیم‌گیری اندیشیدن است و تصمیم‌گیرنده تمامی راهکارهای ممکن را می‌سنجد (بخش آخر هر چهار گزینه، صحیح است و گزینه‌ای رد نمی‌شود).

(روانشناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۷)

۷۷- گزینه «۳»

(معمرفان فرهادی)

وقتی پرسیده می‌شود که کدام رفتار ماندگارتر است، باید به درونی و بیرونی بودن انگیزه توجه کنید. رفتار برخاسته از انگیزه درونی، ماندگارتر است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: نادرست است؛ عبارت «کوهنوردی در شرایط سخت برای کسب مقام ورزشی» اشاره به انگیزه بیرونی دارد و رفتار برخاسته از انگیزه درونی ماندگارتر است.

انگیزه بیرونی	انگیزه درونی
فرد کاری که انجام می‌دهد به خاطر پیامدهای آن کار است.	فرد کاری که انجام می‌دهد به خاطر خود آن کار است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ در عبارت «حسین برای کاهش استرس خود ورزش می‌کند ولی محمد ورزش می‌کند تا وزن خود را کاهش دهد.» به تفاوت در جهت انگیزه اشاره می‌کند.

شدت انگیزه	جهت انگیزه
انگیزه، میزان انرژی و نیرومندی و شدت رفتار را مشخص می‌کند.	انگیزه، مسیر و جهتی را که فرد دنبال می‌کند را معین می‌سازد.

گزینه «۴»: نادرست است؛ زیستی یا فرازیستی بودن رفتار تعیین‌کننده شدت رفتار نیست.

(روانشناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۴)

۷۸- گزینه «۳»

(کوثر رستورانی)

الف) تأثیر باورها و نظام ارزشی فرد (عقیده) بر افرادی در شرایط بسیار سخت، باعث نجات آنان شده است.

ب) در ناهماهنگی شناختی که بین باور و رفتار فرد ناهماهنگی وجود دارد، برای رفع تنش یا رفتار فرد عوض می‌شود و با به توجیهاتی پرداخته می‌شود.

ج) در ادراک کنترل ما تمایل داریم همه چیز تحت کنترل و اراده ما باشد و به همین دلیل، فرد در ازدواج دوم خود ادراک کنترل بیشتری دارد.

د) نازنین دچار درماندگی آموخته‌شده گشته است و به همین دلیل برای ایجاد رابطه دوستی دیگر تلاشی نمی‌کند.

(روانشناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۶۹ تا ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۷۶ و ۱۷۷)

۷۹- گزینه «۲»

(فسین سهرابی)

بررسی عبارت‌ها:

- سبک زندگی با عوامل خطرناک بیماری رابطه دارد. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

- ورزش اثرات پرخوری بر وزن و سلامتی را کنترل می‌کند. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

- بیماری ام اس عامل جسمانی ایجاد بیماری روانی افسردگی است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

- فشار روانی و ترس از دست دادن دوست عامل روانی ایجاد سردردهای میگرنی است بنابراین قسمت پایانی همه گزینه‌ها درست است.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۱، ۱۹۲ و ۱۹۵)

۸۰- گزینه «۱»

(مهمربیبی)

- مقابله به معنای تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی و یا به حداقل رساندن و تحمل آن است.

- تمرین آرام‌سازی خود از روش‌های سازگارانة بلندمدت است.

- تحقیقات نشان داده است افراد مذهبی، در مقایسه با دیگر افراد، سبک زندگی سالم‌تری دارند و از رفتارهای پرخطر جنسی، مصرف سیگار، الکل و تغذیه ناسالم اجتناب می‌کنند. این موضوع اشاره به تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامت دارد.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۸، ۲۰۱ و ۲۰۴)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیرووری)
«إِذَا»: هرگاه، چون / «فَرَى»: (فعل ماضی مجهول) خوانده شود (رد گزینه «۲» / «استمعوا»: (فعل امر) گوش فرا دهید (رد گزینه «۱» / «أَنْصِتُوا»: سکوت کنید (رد گزینه ۱) / «لَعَلَّ»: امید است، شاید (رد گزینه‌های «۱ و ۴» / «تُرْحَمُونَ»: (فعل مضارع مجهول) مورد رحمت قرار گیرید (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)
(ترجمه)

۸۲- گزینه ۴

(ولی بربری - ابهر)
«هذه حصّة»: این زنگی است (رد گزینه‌های «۱ و ۳» / «ستتکلم المعلمة»: معلّم صحبت خواهد کرد / «واجباتنا المهمة»: وظایف مهم ما (رد گزینه «۲» / «أمام المرافق العامة»: برابر (مقابل) تأسیسات عمومی (رد گزینه «۳» / «منها»: از جمله (رد گزینه «۲» / «المتاحف والهواتف العامّة»: موزه‌ها و تلفن‌های عمومی / «المستوصفات»: درمانگاه‌ها (رد گزینه‌های «۲ و ۳» / «دورات المياه»: سرویس‌های بهداشتی (رد گزینه «۳» / «تستمع معطوف به «ستتکلم» که مستقبل است): گوش خواهد داد (رد گزینه «۳» / «إلى اقتراحاتنا»: به پیشنهادهای ما (رد گزینه «۳»)
(ترجمه)

۸۳- گزینه ۱

(مرتضی کاظم شیرووری)
«أنا»: من / «أعلم»: (فعل مضارع): می‌دانم (رد گزینه «۲» / «أناك إنسان»: که تو انسانی (رد گزینه «۴» / «صبار»: (اسم مبالغه): بسیار شکیبا (رد گزینه «۳» / «لا تحب»: دوست نداری (رد گزینه «۴» / «كُلّ مُعْجَبٍ بِنَفْسِهِ»: هر خودپسندی (رد گزینه‌های «۲ و ۳» / «یتمشی»: راه می‌رود (رد گزینه «۲» / «مَرَحًا» (حال): شادمانه و با ناز و خودپسندی / «یتفاخرُ علی الآخرين»: بر دیگران فخر می‌فروشد (رد گزینه «۲»)
(ترجمه)

۸۴- گزینه ۴

(ممدرضا قانرازمینی - اصفهان)
«كُرَّرَ»: تکرار کرد / «شَابَ»: جوانی / «إطعام المساكين و الفقراء»: خوراک دادن به بیچارگان و نیازمندان (رد گزینه‌های «۱ و ۲» / «يَعِينُ عَلَى»: یاری می‌کرد، کمک می‌کرد (رد گزینه‌های «۱ و ۳» / «يَعِينُ» جمله‌ای درباره اسم نکره «شَابَ» است و چون قبل از آن، فعل ماضی «كُرَّرَ» آمده است، به صورت ماضی استمراری (یاری می‌کرد، کمک می‌کرد) ترجمه می‌شود. / «شَدَّادُ الدَّهْرِ»: گرفتاری‌های (سختی‌های) روزگار / «فُوجِدْنَا»: پس یافتیم، پس پیدا کردیم / «فی الشَّابِّ»: در آن جوان / «صِفَاتِ الْمُؤْمِنِينَ»: ویژگی‌های مؤمنان / «جالسناه»: با او همنشینی کردیم (رد گزینه‌های «۲ و ۳» / کلمه «همراه» در گزینه‌های «۱ و ۲» نیز اضافی آمده است.
(ترجمه)

۸۵- گزینه ۳

(سید ممدعلی مرتضوی)
«ما من إنسانٍ»: هیچ انسانی نیست (رد گزینه‌های «۱ و ۴» / «يَعِيشُ»: که زندگی کند / «إِلَّا و له قِصَّةٌ»: مگر اینکه داستانی دارد (رد سایر گزینه‌ها) / «قَدْ مَلَأَ»: (فعل ماضی معلوم) پُر کرده‌اند (رد گزینه‌های «۲ و ۴» / «أَنْفَعُ الدُّرُوسِ و الْعِبَرِ»: سودمندترین درس‌ها و عبرت‌ها (رد گزینه «۴»)
(ترجمه)

۸۶- گزینه ۲

(ممدرضا قانرازمینی - اصفهان)
در گزینه «۲»، «مَرَاقِبَةٌ» مفعول مطلق نوعی و دارای مضاف‌الیه است، بنابراین باید به معنای «مثل، مانند» ترجمه شود. همچنین کلمه «همراه» در این گزینه، اضافی آمده است و معادلی در عبارت عربی ندارد. ترجمه صحیح عبارت: از مزرعه تو مثل کشاورزان کوشا مراقبت کردم و لحظه‌ای از آن غفلت نکردم!
(ترجمه)

۸۷- گزینه ۲

(ممدور بازرین - یاسوج، سید ممدعلی مرتضوی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «الحياة قصيرة» (اسم آن + خبر آن) باید به صورت «زندگی، کوتاه است» ترجمه شود.
گزینه «۳»: «أَلَّا تتوقف عن المحاولة» باید به صورت «تلاش را متوقف نکنی، از تلاش دست برداری» ترجمه شود.
گزینه «۴»: «تُخَرَّبُ» فعل مضارع مجهول است و باید به صورت «ویران می‌شود» ترجمه گردد.
(ترجمه)

۸۸- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیرووری)
«دوست صمیمی تو» (ترکیب وصفی - اضافی): صديقك الحميم (رد گزینه‌های «۱ و ۲» / «همان کسی است که» هو الذي، هو من / «سخنش»: کلامه (رد گزینه «۴» / «دوری از»: الإبتعاد عن / «هر بدی و دشمنی»: أيّ (کلّ) إساءة و غدوان (رد گزینه «۴»؛ چون جابه‌جا آمده است. / «استوار باشد»: یکون قائماً / «زیرا»: لأنّ / «از بدی»: من الإساءة، من الشرّ / «دشمنی درو خواهی کرد»: ستَّحَصُّدُ العداوة، سَوَفَ تَحَصُّدُ العداوة (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)
(ترجمه)

۸۹- گزینه ۱

(مرتضی کاظم شیرووری)
آیه شریفه در این گزینه (بی‌گمان خداوند دارای بخشش بر مردم است)، «بخشش گسترده خداوند» را بیان می‌کند، در حالی که عبارت مقابل آن، مفهوم متفاوتی دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: مفهوم: «دوری از نفاق»
گزینه «۳»: مفهوم: «پست و فرومایه بودن دنیا»
گزینه «۴»: مفهوم: «خدا به کارهای نیک پاداش می‌دهد»
(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

فضای مجازی (یکی) از پدیده‌هایی است که توجه پژوهشگران را به خود جلب می‌کند تا پیرامون آثارش بر جامعه بشری مطالعه کنند. پس باید بدانیم تعداد کاربران اینترنت امروزه از سه میلیارد کاربر تجاوز می‌کند، ولی (در واقع) بر بیش‌تر از نود درصد ساکنان زمین اثر دارد این بدان معناست که ما باید بیش‌تر تلاش کنیم تا فرهنگ جامعه‌مان را در شیوه استفاده از این تکنولوژی جدید بالا ببریم همانگونه که باید به فرزندانمان از کودکی یاد بدهیم تا از آن به بهترین شکل در زندگی‌شان استفاده کنند. استفاده از کتاب‌های الکترونیکی یکی از راه‌های بهبود استفاده از اینترنت و فضای مجازی است زیرا آن‌ها مجموعه‌ای از دانش‌های سودمند و مطمئن هستند که به ما، بیش‌تر از اطلاعات سطحی‌ای که از طریق اینترنت با آن رو به رو می‌شویم، سود می‌رسانند و نیز برای ما این امکان وجود دارد که این کتاب‌ها را مانند کتب چاپی مطالعه کنیم!

۹۰- گزینه ۱»

(امیر رضائی رهبر)

گزینه «۱» می‌گوید: بیش‌تر مردم از اینترنت تأثیر می‌پذیرند اگرچه از آن استفاده نکنند؛ که در متن هم اشاره شد «بیش از نود درصد!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تعداد کسانی که تحت تأثیر اینترنت هستند از کاربران آن بیش‌تر است!

گزینه «۳»: پژوهشگران بر آثار پدیده فضای مجازی مطالعه و پژوهش می‌کنند نه عموم کاربران اینترنت!

گزینه «۴»: در متن نگفته است که اکثر کاربران اینترنت از کتاب‌های الکترونیکی استفاده می‌کنند!

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۲»

(امیر رضائی رهبر)

بر اساس متن روشن است که: شیوه استفاده از هر چیز مهم‌تر از کمیت و مقدار استفاده از آن است!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلمه «فقط» اشکال دارد!

گزینه «۳»: کلمه «جمع» اشکال دارد؛ اگر «اکثر» بود قابل قبول‌تر بود چراکه در متن اشاره شده است که بر بیش‌تر از نود درصد مردم تأثیر دارد نه بر صد درصد آنان!

گزینه «۴»: کلمه «کل» اشکال دارد!

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۳»

(امیر رضائی رهبر)

در متن گفته نشده که اعتبار کتب الکترونیکی از کتب چاپی بیش‌تر است!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: امکان مطالعه برای مردم!

گزینه «۲»: فایده و سود در آن‌ها برای خوانندگان و کاربران!

گزینه «۴»: نقش آن‌ها در بهتر کردن استفاده از اینترنت!

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۲»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«من باب تفعّل» نادرست است؛ «یؤثّر» فعل مضارع از باب تفعیل (مصدر «تأثیر») است.

(تلیل صرّفی و اعرابی)

۹۴- گزینه ۱»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«اسم مبالغة» نادرست است؛ «سُكُنَ» جمع مکسر «ساکِن» است و اسم فاعل محسوب می‌شود.

(تلیل صرّفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۲»

(عمار تاپیش)

«المُرافِقین» جمع مذکر سالم است و لذا حرکت «ن» در آخر آن باید فتحه باشد (المُرافِقین).

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه ۲»

(ولی بریی - ابور)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أماکن» جمع است و معدود عددهای ۳ تا ۱۰ نیز به صورت جمع می‌آید و درست است، در این گزینه، «یومینِ اثنین» هم با هم مطابقت دارند.

گزینه «۲»: پس از عدد ۱۲ معدود به صورت جمع آمده و نادرست است (معدود عددهای ۱۱ تا بی‌نهایت به صورت مفرد می‌آید).

گزینه «۳»: پس از عدد ۲۳ معدود مفرد آمده و درست است و «محافظات» نیز جمع است که برای عدد ۴، درست است.

گزینه «۴»: پس از عدد ۷۵ و همچنین پس از عدد ۱۱، معدود به صورت مفرد آمده و درست است.

(عدر)

۹۷- گزینه ۴»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

می‌دانیم برای مقایسه دو اسم (چه مذکر و چه مؤنث) از وزن «أفعل» استفاده می‌شود؛ بنابراین در گزینه «۴»، «سُفلی» نادرست است و باید «أسفل» بیاید.

(قواعد اسم)

تاریخ

۹۸- گزینه ۲»

(امیرحسین شکوری)

صورت سؤال، حرف «لم»ی را می‌خواهد که زمان فعل را تغییر دهد؛ به عبارت دیگر، باید به دنبال گزینه‌ای باشیم که در آن «لم» آمده باشد، نه «لیم»! این اتفاق در گزینه ۲» افتاده است: لم یُحَقِّقْ (ترجمه عبارت: پیشرفت را محقق نکرد مگر کسی که با اشتیاق، برای ساختن آینده‌ای درخشان تلاش می‌کند!)

نکته مهم درسی:

حرف «لم» بر سر فعل مضارع می‌آید و زمان آن را به ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی منفی تغییر می‌دهد. مراقب باشید آن را با «لیم» به معنای «چرا» که تأثیری بر زمان فعل ندارد، اشتباه نگیرید!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» در این گزینه چون نون فعل حذف نشده است، پس «لیم» چرا» داریم نه «لم».

گزینه ۳» در این عبارت، بعد از «لم»، فعل «تحدّث» آمده که ماضی است، پس در این گزینه «لیم» چرا» داریم نه «لم».

گزینه ۴» با توجه به اسلوب عبارت و اینکه دو حرف نفی نمی‌توانند کنار هم بیایند، پس در این گزینه نیز «لیم» داریم نه «لم».

(قواعد فعل)

۹۹- گزینه ۳»

(معمور بدربرین - یاسوج)

در این گزینه، «إن»، «تقدماً» (مفعول مطلق تأکیدی) و همچنین «إلّا» در معنای «فقط» (مستثنی منه محذوف) همگی برای تأکید هستند. (سه مورد)

موارد تأکید در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «إن» (یک مورد)

گزینه ۲» «إن» و «إجتهاذا» (مفعول مطلق تأکیدی) (دو مورد)

گزینه ۴» «إن» و «إرشاداً» (مفعول مطلق تأکیدی) (دو مورد)

(مفعول مطلق)

۱۰۰- گزینه ۲»

(ولی بربری - ابهر)

«سمیه» در این گزینه، منادا است. (ترجمه عبارت: ای سمیه برای چه با همشاگردی‌ای که هیچ هدفی ندارد، همنشینی می‌کنی!؟)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «سمیه» مفعول و «أخت» منادا است.

گزینه ۳» «سمیه» مبتدا است و فعل بعدش، نفی مضارع است نه نهی.

گزینه ۴» «سمیه» مضاف‌الیه و «أم» منادا است.

(اسلوب نرا)

۱۰۱- گزینه ۴»

(مسین سهرابی)

مطالعه دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ عمدتاً متکی به کاوش‌های علم باستان‌شناسی است.

(تاریخ (۱)، باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۰۲- گزینه ۳»

(مریم فسروی دهنوی)

جمهوری رم در سال‌های میان ۵۰۹ تا ۲۶۴ قبل از میلاد، با شکست رقیبان و دشمنان خود، گسترش پیدا کرد و بر سرتاسر شبه‌جزیره ایتالیا مسلط شد. در این دوره، تشکیلات حکومتی و نهادهای سیاسی جمهوری رم تکامل یافت.

نکته مهم درسی:

گزینه‌های «۱» و «۴» در فاصله سال‌های ۲۶۴ تا ۱۴۶ قبل از میلاد رخ دادند.

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحه ۵۶)

۱۰۳- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا)

هر دو تصویر مربوط به آثار دوره اشکانیان است. (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)، از طرفی، پیشرفت در هنر گنبدسازی مربوط به دوره ساسانیان است. (رد گزینه «۱»). در دوره اشکانیان، هنرمندان در ابتدا دنباله‌روی دستاوردهای فرهنگی و هنری یونان بودند اما با گذشت زمان، نفوذ فرهنگ و هنر یونانی را کاهش دادند.

(تاریخ (۱)، هنر و معماری، صفحه‌های ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۵۰ و ۱۵۲)

۱۰۴- گزینه ۲»

(مبیه مهبی)

«الف» و «ج»: یکی از ویژگی‌های مهم تمدن ایلام و عصر مغول- تیموری، مغولان مقام و منزلت والای زنان و حضور چشمگیری آنان در مراسم رسمی سیاسی و دینی است.

ب) موقعیت زنان در زمان ساسانیان براساس بخش‌هایی از کتاب اوستا پایین‌تر از مردان قرار داشت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی، صفحه‌های ۷۹ و ۱۱۴)

(تاریخ (۲)، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۲۱)

۱۰۵- گزینه ۴»

(معمربالهنسی)

هر دو برای رسیدن به قدرت، دارای رقیب و مدعی بودند:

- منصور، پس از برادرش سفاح، به خلافت رسید و عموهایش را که مدعی خلافت و جانشینی سفاح بودند، از مناصبی که داشتند خلع کرد.

- هارون دو پسرش (امین و مأمون) را به ترتیب به عنوان ولیعهد برگزید، اما امین پس از رسیدن به خلافت برادرش را از ولیعهدی کنار زد، و مأمون برادرش را با تدبیر ایرانیان شکست داد و خلیفه شد.

هر دو دستور به قتل حداقل یک ایرانی داده اند:

- منصور پس از رسیدن به قدرت، دبیر عموهایش که مدعی خلافت بودند را (ابن مقفع یا روزه ایرانی) به قتل رساند، وی همچنین ابومسلم خراسانی را

با وجود خدمات زیادی که به خلافت عباسیان کرده بود، ناجوانمردانه کشت.

- مأمون تحت تاثیر بزرگان عرب در بغداد، وزیر خود، فضل بن سهل (که وزیر ایرانی بود)، را به قتل رساند و برادرش را خانه‌نشین کرد.

(تاریخ (۲)، هوان اسلام در عصر فلاخت عباسی، صفحه‌های ۶۶، ۶۷ و ۶۹)

۱۰۶- گزینه «۳»

(سیرآرش مرتضایی فر)

تشریح موارد نادرست:

ب) شاه اسماعیل ابتدا به نبرد با ازبکان پرداخت و شیبیک خان سرکرده آن‌ها را کشت. سپس مهیای نبرد با سپاه عثمانی شد.

د) ایران در زمان شاه عباس اول، فاقد نیروی دریایی بود اما سپاه صفوی با کمک کشتی‌های انگلیسی توانست سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس را آزاد کند.

(تاریخ (۲)، تحولات سیاسی، اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۴۰، ۱۴۲ و ۱۴۴)

۱۰۷- گزینه «۱»

(تابان صیقلی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

ب) شارلمانی با جنگ‌های پی‌درپی که با خونریزی بسیار همراه بود، بخش اعظم اروپای غربی و مرکزی را تا سال ۸۰۰ میلادی تحت سلطه خود درآورد.

پ) او همانند پدر و نیای خود با پاپ متحد شد و از او در برابر دشمنان و رقیبانش پشتیبانی کرد. پاپ نیز لقب امپراتور مقدس روم را به او داد. پس از مرگ شارلمانی در ۸۱۴ میلادی، اسقف‌ها و پاپ به علت آشفتگی اوضاع، مدعی حقوق سیاسی و قدرت دنیوی شدند و در مواقعی با شاهان و امپراتوران به رقابت و کشمکش پرداختند.

ث) شارلمانی برای اداره قلمرو خود، نهاد اداری دوران امپراتوری روم، موسوم به کومس یا کنت را احیا کرد.

(تاریخ (۱)، آیین کشورداری، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

(تاریخ (۲)، قرون وسطا، صفحه‌های ۱۶۲، ۱۶۳ و ۱۷۱)

۱۰۸- گزینه «۲»

(مهیبه مهی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) منابع دست اول غیرمکتوب

ب و ج و د) منابع دست اول مکتوب

(تاریخ (۱)، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۰)

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۹۶، ۱۳۲ و ۱۳۹)

۱۰۹- گزینه «۱»

(مهمد ابوالسنی)

(۱): ترکمنچای (۲): آخال (۳): پاریس (۴): گلستان (۵): گلد اسمیت

به موجب عهدنامه (۳) یعنی پاریس، افغانستان و هرات از ایران جدا شدند.

نکته مهم درسی:

به موجب عهدنامه (۵) یعنی گلداسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان از ایران جدا شدند و به خاک هندوستان اضافه شدند.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۱۱۰- گزینه «۴»

(مریم فسروی دهنوی)

بررسی موارد نادرست:

الف) توسعه مناطق تحت نفوذ در اروپا باعث بالا رفتن سطح تنش بین آلمان و همسایگان اروپایی‌اش شد.

ج) امپراتوری آلمان با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاه‌ها، برپایی صنایع جدید و بسط شبکه حمل و نقل ارتباطات خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۱۱- گزینه «۲»

(سیرآرش مرتضایی فر)

گروه «هیئت‌های مؤتلفه اسلامی» پس از تبعید امام خمینی به ترکیه مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست‌وزیر وقت را ترور کرد. مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ در پی انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی در روزنامه اطلاعات قیام کردند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۷)

۱۱۲- گزینه «۱»

(علیرضا پدرا)

نویسنده مذکور، در مرحله «شناسایی منابع» با دشواری مواجه شده است، زیرا در این مرحله، پژوهشگر بررسی می‌کند که منابع در دسترس وی تا چه اندازه در نقل رویدادها دقت و صداقت داشته‌اند.

این مرحله، بعد از «تدوین پرسش‌های تحقیق» و قبل از «گردآوری و تنظیم اطلاعات» انجام می‌گیرد.

(تاریخ (۱)، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۵ تا ۷)

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

۱۱۳- گزینه «۳»

(تابان صیقلی)

ترتیب درست رویدادها:

ث) پیروزی شاپور یکم در جنگ با رومیان و اسارت امپراتور روم والریانوس
ت) گوش‌مالی اعراب متجاوز به شهرها و آبادی‌های ایران در طی یک عملیات نظامی در زمان شاپور دوم

ب) تصرف نیشابور توسط طغرل سلجوقی و انتخاب آن به عنوان پایتخت
(در سال ۴۲۹ هجری قمری)

الف) شکست مسعود غزنوی از سلجوقیان (در سال ۴۳۱ هجری قمری) در نبرد دندانقان

پ) پروس برای اتحاد سرزمین‌های آلمانی و تأسیس امپراتوری آلمان با کشورهای دانمارک، اتریش-مجارستان و فرانسه جنگید و آن‌ها را شکست داد. (پیش از تأسیس آلمان در سال ۱۸۷۱ میلادی)

ج) در پی قتل ولیعهد اتریش در بوسنی، اتریش به حکومت صربستان اعلان جنگ کرد. (در سال ۱۹۱۴ میلادی)

(تاریخ (۱)، اشکاتیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(تاریخ (۲)، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارمشاهی، صفحه ۱۰۲)

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۸۱ و ۸۴)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۴»

(مهمد ابوالسنی)

ژئومورفولوژی: جغرافیای طبیعی

سنجش از دور: فنون جغرافیایی

جغرافیای آب‌ها: جغرافیای طبیعی

کار توگرافی (نقشه‌کشی): فنون جغرافیایی

جغرافیای روستایی: جغرافیای انسانی

جغرافیای زیستی: جغرافیای طبیعی

روش‌های کمی در جغرافیا: فنون جغرافیایی

(جغرافیای ایران، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۳)

۱۱۵- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ورود توده هوای سودانی در دوره سرد سال می‌باشد.
گزینه «۲»: جهت ورود توده هوای سبیری شمال و شمال شرق کشور می‌باشد.

گزینه «۴»: توده هوای گرم و خشک باعث افزایش شدید دما می‌شود.

(بقرایای ایران، آب و هوای ایران، صفحه ۳۹)

۱۱۶- گزینه «۳»

(مهمهری یعقوبی)

تشریح عبارت نادرست:

ج) برای اندازه‌گیری رشد طبیعی جمعیت، میزان موالید و مرگ و میر در یک سال مشخص از هم کم می‌شود. سپس بر تعداد کل جمعیت کشور تقسیم می‌شود و در نهایت در عدد ۱۰۰ ضرب می‌شود. بر اساس فرمول مذکور، نرخ رشد کشور A را در دو سال ۲۰۱۵ و ۲۰۲۰ به ترتیب می‌شود ۲/۵ و ۴ درصد. { دو برابر نشده است. }

(بقرایای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۵، ۶۶ و ۶۹)

۱۱۷- گزینه «۲»

(هیبه مهبی)

الف) سکونتگاه عشایری است که در پایین‌ترین قسمت هرم سلسله مراتب سکونتگاه واقع می‌شود.

ب) سکونتگاه روستایی که در میانه هرم سلسله مراتب سکونتگاه قرار می‌گیرد.

ج) بیانگر یک سکونتگاه شهری است که در رأس هرم واقع می‌شود.

(بقرایای ایران، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۱)

(بقرایای ایران، نوامی اقتصادی کشاورزی و صنعت، صفحه ۸۳)

(بقرایای ایران، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۱۸- گزینه «۳»

(مهمر ابوالمنینی)

این مورد فقط در نواحی بیابانی وجود دارد، چرا که آسمان در نواحی بیابانی صاف و بدون ابر است.

(بقرایای ایران، نوامی زیستی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۲)

۱۱۹- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

مشهد در شرق قزوین قرار دارد، پس اذان مغرب آن زودتر است. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). از طرف دیگر، اختلاف طول جغرافیایی دو شهر، ۱۰ درجه است، بنابراین:

$$\frac{10}{15} \times 60 = 40 \text{ دقیقه}$$

پس اختلاف اذان مغرب آن‌ها باید ۴۰ دقیقه باشد. (رد گزینه «۱»)

(بقرایای ایران، فنون و مهارت‌های بقرایایی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۱۲۰- گزینه «۳»

(هیبه مهبی)

تصویر مربوط به مرزهای پیشستاز (قبل از سکونت) است، این مرزها از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

(بقرایای ایران، کشور، یک تابه سیاسی، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۱۲۱- گزینه «۴»

(مریم فسروی رهنوی)

الف) کشورهای چندتکه: اندونزی

ب) کشورهای دنباله‌دار: تایلند

ج) کشورهای طویل: شیلی و نروژ

(بقرایای ایران، ژئوپلیتیک، صفحه ۱۵۰)

۱۲۲- گزینه «۳»

(هیبه مهبی)

الف) فعالیت اقتصادی نوع اول (زراعت)

ب) فعالیت اقتصادی نوع اول (کشاورزی)

ج) فعالیت اقتصادی نوع سوم (خدمات)

د) فعالیت اقتصادی نوع سوم (حمل و نقل)

(بقرایای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۸۹، ۹۰ و ۹۶)

(بقرایای ایران، نوامی اقتصادی کشاورزی و صنعت، صفحه ۸۴)

۱۲۳- گزینه «۳»

(هسین سهرابی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) تعداد بزرگراه‌ها و آزادراه‌های کشور نسبت به یک دهه قبل به ترتیب سه و دو برابر شده است.

د) هزینه حمل قطار در مسافت‌های طولانی کمتر از جاده است.

(بقرایای ایران، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های عمل و نقل، صفحه‌های ۴۵، ۴۶ و ۴۸)

۱۲۴- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

موارد داده‌شده را بررسی می‌کنیم:

الف) شعبه اصلی شرکت، در کشورهای مرکز پیشرفته است.

ب) طراحی و فناوری علمی تولید، در کشورهای مرکز پیشرفته است.

ج) مزیت نسبی در نظام مالیاتی، در کشورهای پیرامون (کشورهای کمتر توسعه‌یافته) است.

(بقرایای ایران، نوامی اقتصادی (تبارت و اقتصاد جهانی)، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۷)

۱۲۵- گزینه «۲»

(هسین سهرابی)

عبارت‌های «الف» و «ج» به روش‌های سازهای و عبارت‌های «ب» و «د» به روش‌های غیرسازهای مدیریت پیش از وقوع سیل اشاره دارد.

(بقرایای ایران، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه «۴»

(غیروز نژادنیف - تبریز)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گازگرفتنی ممکن است از یک حیوان باشد یا گاز شهری.

گزینه «۲»: سیر خوردن می‌تواند در برابر گرسنگی باشد یا سبزی سیر.

گزینه «۳»: ارزشمندی خون تو یا خونه تو. (این مورد مغالطه نگارشی دارد؛ «خونه‌ت» به معنای «خانه تو» باید به این شکل نوشته شود تا احتمال برداشت معانی مختلف نداشته باشد.)

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۴ و ۱۱۶)

۱۲۷- گزینه ۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

الف) بین دو مفهوم «صدای آن پرنده» و «طعم این غذا» نسبت تباین برقرار است. دقت کنید که این دو مفهوم جزئی نیستند؛ «صدای آن پرنده» می‌تواند گوش نواز باشد یا گوش خراش، «طعم این غذا» هم می‌تواند خوشمزه، بدمزه، شور و... باشد. پس هر دو مفهوم‌هایی کلی‌اند و می‌توانند مصادیق متعدد داشته باشند.

ب) مثلاً مفهوم «شوهر مریم خانم» نمونه‌ای از این مفهوم است که مفهومی کلی است، چون مریم خانم می‌تواند چند شوهر داشته باشد.

ج) مفاهیم جزئی فقط و فقط می‌توانند یک مصادیق داشته باشند، اما مفاهیم کلی می‌توانند مصادیق متعدد واقعی یا فرضی داشته باشند.

د) مفهومی که واجب‌المصدق است واجب‌الوجود است و مفهومی کلی است و «الله» اسم جلالی و جزئی است؛ لذا نسبتی بین آن‌ها برقرار نیست.

(منطق، مفهوم و مصراع، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۱۲۸- گزینه ۴»

(پرگل رهیمی)

در قاعده عکس مستوی، اگر یک قضیه صادق باشد، در برخی موارد می‌توان با جابه‌جایی موضوع و محمول به یک قضیه جدید اما هم‌ارز رسید. این قاعده تنها در مورد قضایای موجبه کلیه، موجبه جزئیه و سالبه کلیه کاربرد دارد.

گزینه ۱: «سالبه کلیه به سالبه کلیه عکس شده است (معتبر است).

گزینه ۲: «موجبه کلیه به موجبه جزئیه عکس شده است (معتبر است).

گزینه ۳: «موجبه جزئیه به موجبه جزئیه عکس شده است (معتبر است).

گزینه ۴: «سالبه جزئیه است که عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. پس این گزینه نادرست است.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۱۲۹- گزینه ۳»

(علی معزی)

در عکس مستوی شاهد بقای کیف به حال خود هستیم. ضمناً هر دو قضیه باید صادق باشند.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه ۶۸)

۱۳۰- گزینه ۳»

(مسین آفونری راهنماچی)

تقابل صادق یک قضیه کاذب همواره از رابطه تناقض به دست می‌آید، برای سالبه جزئیه از طریق رابطه تداخل تحت تضاد هم می‌توان به تقابل صادق آن رسید. یعنی مقدمه اول یکی از این دو است:

۱- هر الف ب است. (متناقض قضیه اول در صورت سؤال)

۲- بعضی الف ب است. (متداخل تحت تضاد قضیه اول در صورت سؤال)

حال دو قیاس تشکیل می‌شود که البته هر دو یک نتیجه دارند:

مقدمه اول:	هر الف ب است.	بعضی الف ب است.
مقدمه دوم:	هر الف ج است.	هر الف ج است.
نتیجه	بعضی ب ج است.	بعضی ب ج است.

(منطق، اقسام قضایا و قیاس اقترانی، ترکیبی)

۱۳۱- گزینه ۴»

(علی معزی)

اگر جای مقدمات را در شکل اول عوض کنیم به شکل چهارم تبدیل نمی‌شود، زیرا نتیجه ثابت است؛ دقت داشته باشید که موضوع نتیجه را از مقدمه اول می‌گیریم و محمول نتیجه را از مقدمه دوم می‌گیریم.

لذا در صورتی جابه‌جایی مقدمات در شکل اول باعث تبدیل آن به شکل چهارم می‌شود که جای موضوع و محمول نتیجه هم تغییر کند.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۳۲- گزینه ۲»

(غیروز نژادنیف - تبریز)

در مغالطه مسموم کردن چاه فرد ویژگی‌های ناشایستی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند آن موضع را اتخاذ کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مغالطه توسل به احساسات (تطمیع)

گزینه ۳: «زیر کلمات «دانشگاه‌های دولتی» خط کشیده شده است و کلمات «آزاد و پیام‌نور» داخل پیرانتز نوشته شده‌اند، بنابراین شخص در مورد کیفیت

مؤسسه مزبور و قبولی‌های آن اغراق کرده است. (مغالطه بزرگ‌نمایی)

گزینه ۴: «مغالطه تله‌گذاری

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۱۳۳- گزینه ۳»

(مهمد رضایی‌بغا)

استقامت و پایداری متفکران حق‌طلب و دلسوز، بالاخره مؤثر واقع می‌شود و باطل بودن آن افکار و عقاید با درخشش حقیقت، به تدریج نمایان می‌گردد و بسیاری از مردم عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند و به حقیقت رو می‌آورند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند؛ نه اینکه کلاً هیچ سخنی را نپذیرد.

گزینه ۲: «از آن‌جا که عقاید و افکار باطلی که به‌صورت عادت درآمده‌اند، عموماً مورد پذیرش مردم است، در ابتدا مردم سخنان متفکران را نمی‌پذیرند و حتی دیدگاه آن متفکران را باطل و انحرافی می‌نامند.

گزینه ۴: «عقایدی که به‌صورت عادت درآمده‌اند، می‌توانند درست یا نادرست باشند و وظیفه فیلسوف حقیقی ارزیابی این عقاید است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۳۴- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

استدلالی که در ابتدا بیان شده است دچار مغالطه عدم تکرار حدوسط به لحاظ معنایی است که فلسفه از این توانایی منطق (دوری از مغالطه) کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست را از تفکرات غلط تشخیص دهد و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد. اندیشه یکی از مخاطبان در خصوص ادعای آن فرد و اینکه ابتدا درستی و نادرستی آن استدلال را بررسی می‌کند تا بعداً آن را بپذیرد یا رد کند، اشاره به فایده دوم تفکر فلسفی یعنی استقلال در اندیشه دارد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۳۵- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

ملتوس در پاسخ به سؤال سقراط که گفت: آیا تو معتقدی که من خداپرست نیستم؟ پاسخ داد: بله تو منکر خدایان هستی. و سقراط در استدلال خود برای اثبات باور خود به خداوند از پذیرش صفات «علم، قدرت و عدالت فوق بشری» به پذیرش وجود خداوند اذعان دارد یعنی از معلول به علت حرکت کرده است. همانند استدلال گزینه ۲ که از معلول (افزایش حجم) به علت (بالا رفتن درجه حرارت) رسیده است.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۱۳۶- گزینه «۴»

(معمد گرمی نیا - رخشپایان)

بررسی همه گزینهها:

گزینه «۱»: عقل هم ممکن است اشتباه کند. مثل مغالطه‌هایی که هنگام استدلال قیاسی مرتکب می‌شویم.

گزینه «۲»: هم عقل و هم حس ابزارهایی برای شناخت باواسطه هستند. تنها وحی و قلب بی‌واسطه ما را به شناخت می‌رسانند.

گزینه «۳»: هم وحی و هم قلب موجب شناخت بی‌واسطه می‌شوند. تفاوت این دو در خطاناپذیری شناخت وحیانی است.

گزینه «۴»: گزینه درستی است؛ چرا که وحی خطاناپذیر است و در آن هیچ‌گونه دخل و تصرفی از جانب پیامبر راه ندارد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۵)

۱۳۷- گزینه «۴»

(عرفان رخشپایان)

بررسی سایر گزینهها:

گزینه «۱»: همه تجربه‌گرایان لزوماً تنها تجربه را قبول ندارند، بلکه برخی از آن‌ها عقل را نیز دارای کارکردهایی می‌دانند؛ آن‌ها برای تجربه اهمیت بیشتری قائل بودند.

گزینه «۲»: این جمله یک قانون کلی نیست بلکه نظر و اعتقاد بیکان است.

گزینه «۳»: کانت را بر طبق متن کتاب نمی‌شود عقل‌گرای کامل دانست، زیرا کتاب درسی تفکر کانت را در تعادل بین عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی می‌داند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۳۸- گزینه «۱»

(عمید سوریان)

برای جلوگیری از خطا، ابتدا وجه اشتراک را در قسمت اول همه گزینه‌ها بررسی می‌کنیم سپس به سراغ وجه اختلاف می‌رویم:

گزینه «۱»: فعل اخلاقی، فعلی است که در ارتباط با سعادت است یعنی یا در جهت آن (فضیلت) یا خلاف جهت آن (رذیلت) پس معیار «در جهت سعادت بودن» جامع نیست و از نظر هر دو فیلسوف فعل اخلاقی این‌گونه تعریف نمی‌شود. ✓

گزینه «۲»: این نظر ارسطو است ولی افلاطون چنین نظری را مطرح نکرده است. البته چون افراط و تفریط عقلاً امور ناپسندی هستند حتماً افلاطون هم پرهیز از آن‌ها و رعایت اعتدال را شرط لازم فضیلت‌مندی هر قوه می‌داند ولی اینکه صرفاً همین رعایت حد وسط برای فضیلت کافی است نظر ارسطو است، نه افلاطون. ✗

گزینه «۳»: هر دو این دیدگاه را قبول دارند. زیرا عدالت بین قوا را افلاطون مطرح می‌کند و ارسطو نیز نظر او را می‌پسندد و اعتدال در هر قوه نیز قطعاً شرط لازم فضیلت هر قوه است، چرا که عقل انسان، افراط و تفریط را پسندیده نمی‌شمارد. ✓

گزینه «۴»: مورد قبول هر دو است زیرا فقط عقلی که به اندازه کافی رشد کرده و دارای حکمت است، می‌تواند تشخیص درستی از فضایل داشته باشد. ✓

بررسی قسمت دوم گزینه‌ها (وجه اختلاف):

گزینه «۱»: افلاطون شهود قلبی را قبول دارد و معتقد است با شهود می‌توان حقایق عالم مثل را درک کرد. از طرفی هر حقیقتی از جمله فضایل در اصل در عالم مثل تحقق دارند و آنچه در این جهان می‌بینیم سایه و بدل حقیقت است. بنابراین افلاطون امکان شهود قلبی فضایل را می‌پذیرد. هر چند از نظر او برای رسیدن به فضیلت (نه صرفاً ادراک آن) هدایت‌گری عقل و حاکمیت آن بر دیگر قوا ضروری است. اما ارسطو شهود قلبی را قبول ندارد. ✓

گزینه «۲»: نام‌گذاری عقل به عملی و نظری بر اساس کارکرد، ابتکار ارسطو بود و در زمان افلاطون وجود نداشت. ✓

گزینه «۳»: هیچ‌کدام از این دو فیلسوف این دیدگاه را قبول ندارند. ✗

گزینه «۴»: هر دو قبول دارند زیرا از رذایل مشهور قوای وجودی انسان (عقل، شهوت و غضب)، اموری مثل سفاقت، شره، جریزه، خمودی، تهور و ترس است که افراط یا تفریط در این قوا محسوب می‌شوند. ✗

(فلسفه یازدهم، انسان مویز افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۳۹- گزینه «۴»

(عرفان رخشپایان)

همه موارد صحیح هستند به‌جز گزینه «۴» چون وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف از یک موجود هستند و نه اجزای تشکیل‌دهنده موجودات.

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۰- گزینه «۴»

(معمد رضایی‌بغا)

معنای اول اتفاق، مستلزم نفی علیت یا نفی ضرورت علی و معلولی است. پس وقتی با وجود علت ناقصه مانند چاقو و آشپز، انتظار آماده شدن غذا را داریم، نفی علیت را پذیرفته‌ایم. معنای دوم اتفاق، نفی سنخیت میان علت و معلول است. پس وقتی تمرینات ورزشی انجام می‌دهیم و توقع رشد کردن نمره فلسفه را داریم، نفی سنخیت را پذیرفته‌ایم؛ چون تناسبی میان آن‌ها نیست.

(فلسفه دوازدهم، کرا ۴۱ تصویر از جوان؟، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۴۱- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

هیوم می‌گوید؛ مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده است اما این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. یکی از دلایل این ناتوانی این است که بر اساس نظم موجود در جهان تنها می‌توان وجود یک ناظم و مدبّر را اثبات کرد نه یک خالق نامتناهی و واجب‌الوجود بالذات را.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه «۱»: این گزینه به درستی استدلال عقلی دکارت درباره اثبات خدا را بیان کرده است.

گزینه «۲»: کانت برخلاف سایر فیلسوفان عقل‌گرا مسیر متفاوتی در اثبات خدا در پیش گرفت و از مسیر اخلاق سعی در اثبات ضرورت وجود خدا داشت.

گزینه «۴»: به نظر جیمز دلیل وجود خدا را می‌توان در تجربه‌های فردی درونی یافت.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۸)

۱۴۲- گزینه «۳»

(عمید سوریان)

ساختار برهان فارابی و برهان حرکت ارسطو دقیقاً شبیه هم است و تنها تفاوت در این است که فارابی به وجودهایی نظر می‌کند که محتاج به علت هستند و بر اساس امتناع تسلسل علل نامتناهی به اثبات یک علت غیرمعلول می‌رسد، ولی ارسطو به حرکت نظر می‌کند که نیاز به محرک دارد و بر اساس امتناع تسلسل علل نامتناهی، یک محرک غیرمتحرک را اثبات می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: یک تفاوت دیگر این دو برهان در این بود که فارابی ملاک نیازمندی به علت را ذاتی نبودن وجود می‌دانست ولی ابن‌سینا نیازمندی ماهیت ممکن‌الوجود به عامل خارج‌کننده از تساوی یا همان عامل ضرورت‌بخش را ملاک دانست و بر همین اساس توانست از امتناع تسلسل علل نامتناهی استفاده نکند.

(کتاب آبی پیمانهای)

۱۴۷- گزینه «۲»

(الف)

= بودجه کل

(قیمت هر قوطی رب گوجهفرنگی $\times$ مقدار تولید) + (قیمت هر قوطی کنسرو ذرت $\times$ مقدار تولید)
اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید ذرت اختصاص دهد، می تواند ۲۰۰۰ قوطی کنسرو ذرت خریداری کند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{تومان } ۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰۰ \times ۲۰۰۰ = \text{بودجه کل}$$

حال اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید رب گوجهفرنگی اختصاص دهد، می تواند ۲۵۰۰ قوطی رب گوجهفرنگی خریداری کند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$۲۵۰۰ \times P = ۴,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\Rightarrow \text{تومان } ۱۶۰۰ = \frac{۴,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵۰۰} = \text{قیمت هر قوطی رب گوجهفرنگی}$$

(ب) در نقطه D، فرد کل بودجه خود را به خرید رب گوجهفرنگی اختصاص می دهد، حال اگر فرد تصمیم بگیرد مقداری از کالای کنسرو ذرت نیز خریداری کند به نقطه C منتقل می شود در نقطه C میزان خرید از کالای رب گوجهفرنگی کاهش و میزان خرید از کنسرو ذرت افزایش می یابد. با توجه به میزان بودجه فرد، می توان میزان خرید از کالای رب گوجهفرنگی در نقطه C را محاسبه کرد:

$$(۲۰۰۰ \times ۱۰۰۰) + (۱۶۰۰ \times x) = ۴,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۶۰۰x = ۴,۰۰۰,۰۰۰ \Rightarrow ۱۶۰۰x = ۲,۰۰۰,۰۰۰$$

تعداد قوطی رب گوجهفرنگی خریداری شده در نقطه C

$$= x = \frac{۲,۰۰۰,۰۰۰}{۱۶۰۰} = ۱۲۵۰$$

هزینه فرصت انتقال از نقطه D به نقطه C میزان کالای رب گوجهفرنگی است که از خرید آن صرف نظر شده است. در نتیجه خواهیم داشت:

$$= \text{هزینه فرصت} = \text{انتقال از نقطه D به نقطه C}$$

مقدار خرید رب گوجهفرنگی در نقطه C - مقدار خرید رب گوجهفرنگی در نقطه D

$$= ۲۵۰۰ - ۱۲۵۰ = ۱۲۵۰$$

(اقتصاد، اصول انتخاب در دست، صفحه های ۲۷ و ۲۸)

۱۴۸- گزینه «۱»

(مهری کرمان)

- در فضای جهانی، اقتصاد تک محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب پذیر است، زیرا اقتصاد تک محصولی در مواقع بحرانی، امکان تاب آوری و انعطاف پذیری مقابل تکانها، مشکلات و تحریمها را ندارد.

- برای تعامل قدرتمند با دیگران، کشورها ناگزیرند میان بهره برداری از مزیت های موجود از سویی و خلق مزیت های جدید، در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه بزنند.

(اقتصاد، تجارت بین الملل، صفحه ۷۷)

۱۴۹- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

نیمی از جمعیت بالای ۱۵ سال، جمعیت غیر فعال و نیمی دیگر جمعیت فعال جامعه هستند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{نفر } ۱۵,۶۰۰,۰۰۰ = \frac{۳۱,۲۰۰,۰۰۰}{۲} = \text{جمعیت فعال جامعه}$$

تعداد افراد بیکار + تعداد افراد شاغل = جمعیت فعال جامعه

$$\Rightarrow ۱۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۱۳,۲۶۰,۰۰۰ + \text{تعداد افراد بیکار}$$

$$\Rightarrow \text{نفر } ۲,۳۴۰,۰۰۰ = ۱۵,۶۰۰,۰۰۰ - ۱۳,۲۶۰,۰۰۰ = \text{تعداد افراد بیکار}$$

گزینه «۲»: ملاصدرا نیز به سلسله علل معتقد است، ولی بر اساس مبانی خاص خود آن ها را مراتب مختلف وجود واحد می داند. اما چون در برهان خود نگاه جزئی به وجود هر موجودی ندارد از امتناع تسلسل علل نامتناهی استفاده نمی کند و از این نظر، روشی شبیه به روش ابن سینا اتخاذ می کند. گزینه «۴»: در برهان درجات کمال به ریشه وجودی کمالات توجه نمی شود بلکه به معیار درک اختلاف کمالات توجه می شود که ربطی به روش فارابی ندارد.

(فلسفه دوازدهم، ترکیبی، صفحه های ۳۳، ۳۴ و ۴۲ تا ۴۶)

۱۴۳- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

لوگوس در فرهنگ یونان باستان معانی متعددی دارد که از معانی برجسته آن قانون طبیعت و عقل جهانی و سخن است.

از نظر هراکلیتوس جهان بروز و ظهور عقل جهانی است و همه چیزها بر اساس لوگوس پدید می آیند و جریان می یابند.

به نظر او، کلمه و سخن و حتی کل جهان بر اساس و پرتو لوگوس (عقل متعالی) است؛ نه برعکس.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه های ۵۴ تا ۵۶)

۱۴۴- گزینه «۴»

(مهمم رضایی بقا)

عقل انسان پرتویی از عالم عقول است نه اینکه صرفاً و مستقیماً پرتو عقل اول باشد. عقل اول اولین مخلوق است و عقول دیگر به ترتیب از او به وجود می آیند و عقلی که در انسان است، پرتویی از عالم عقول است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۱۴۵- گزینه «۳»

(علی معزی)

در برهان ابن سینا، موجودات جدا از خدا تحلیل می شوند و بر حسب ذات ممکن الوجودشان برای به وجود آمدن به واجب بالذات نیاز دارند، اما اصل وحدت وجود نشان می دهد نباید موجودات را جدا از خدا تحلیل کرد بلکه باید موجودیت آنها را عین اتصال و وابستگی به خداوند دانست.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، دوران متأخر، صفحه های ۴۶ و ۴۷ تا ۹۵)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانهای)

$$\text{ریال } ۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = \text{اجاره سالیانه بنگاه}$$

$$۸۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵ \times ۱۲ = \text{حقوق سالیانه همه کارمندان}$$

$$\text{ریال } ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰ =$$

هزینه استهلاک سالیانه ماشین های تولیدی

$$\text{ریال } ۴۵,۹۰۰,۰۰۰ = \frac{۳۰}{۱۰۰} \times ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰ =$$

$$۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مجموع هزینه های سالیانه بنگاه}$$

$$\text{ریال } ۵۲۷,۹۰۰,۰۰۰ = ۴۵,۹۰۰,۰۰۰ + ۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ +$$

هزینه های سالیانه بنگاه - درآمد سالیانه بنگاه = سود سالیانه بنگاه

هزینه های سالیانه بنگاه + سود سالیانه بنگاه = درآمد سالیانه بنگاه

$$\Rightarrow \text{درآمد سالیانه بنگاه} = ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ + ۵۲۷,۹۰۰,۰۰۰ =$$

$$\text{ریال } ۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ =$$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه های ۸ و ۹)

۱۵۳- گزینه «۱»

(اسان عالی نژاد)

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{نرخ تورم}$$

$$\text{درصد } 25 = 100 \times \frac{462,500 - 370,000}{370,000} = \text{نرخ تورم در کشور «ب»}$$

$$\text{نرخ تورم در کشور «ج»} = \text{نرخ تورم در کشور «ب»} = \text{نرخ تورم در کشور «الف»} = \text{درصد } 25$$

برای کشور «ج» داریم:

$$\frac{25}{100} = \frac{96,000 - x}{x} \Rightarrow 0.25x = 96,000 - x \Rightarrow 1.25x = 96,000$$

$$\Rightarrow x = \frac{96,000}{1.25} = 76,800$$

راه حل ساده تر:

قیمت سال جدید را داریم و باید قیمت سال قبل را به دست بیاوریم. در این حالت باید قیمت سال جدید را بر عدد به دست آمده: (نرخ تورم به صورت اعشاری + ۱) که در اینجا برابر با ۱/۲۵ است، تقسیم کنیم:

$$\frac{96,000}{1.25} = 76,800$$

برای کشور «الف» داریم:

$$\frac{25}{100} = \frac{x - 290,500}{290,500} \Rightarrow 0.25 \times 290,500 = x - 290,500$$

$$\Rightarrow 72,625 = x - 290,500 \Rightarrow x = 363,125$$

راه حل ساده تر:

قیمت سال قبل را داریم و باید قیمت سال جدید را به دست بیاوریم. در این حالت باید قیمت سال قبل را در عدد به دست آمده: (نرخ تورم به صورت اعشاری + ۱) که در اینجا برابر با ۱/۲۵ است، ضرب کنیم:

$$1/25 \times 290,500 = 363,125$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۵۴- گزینه «۲»

(مانره حسینی)

الف) میزان ارزش افزوده ایجاد شده در هر مرحله برابر است با:

= ارزش افزوده ایجاد شده در هر مرحله

قیمت کالا در مرحله قبلی - قیمت کالا در آن مرحله

قیمت کالا در مرحله اول - قیمت کالا در مرحله دوم = ارزش افزوده ایجاد شده در مرحله دوم

$$7000 - 5000 = 2000 \text{ تومان}$$

قیمت کالا در مرحله سوم - قیمت کالا در مرحله چهارم = ارزش افزوده ایجاد شده در مرحله چهارم

$$32000 - 30000 = 2000 \text{ تومان}$$

(ب)

قیمت کالا در مرحله دوم - قیمت کالا در مرحله سوم = ارزش افزوده مرحله سوم

$$= 30000 - 7000 = 23000 \text{ تومان}$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده × ارزش افزوده مرحله سوم

$$= 23000 \times \frac{9}{100} = 2070 \text{ تومان}$$

(ج)

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

میزان مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در مرحله آخر =

$$= 32000 \times \frac{9}{100} = 2880 \text{ تومان}$$

(د) برای محاسبه قیمت کالا با احتساب مالیات بر ارزش افزوده کافی است

میزان مالیات جمع‌آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله را به دست آورده

و به مبلغ کالا اضافه کنیم:

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$$

$$\text{درصد } 15 = 100 \times \frac{2,340,000}{15,600,000} = \text{نرخ بیکاری}$$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۵۰- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مزایای کسب و کار شخصی - معایب ایجاد شرکت

گزینه «۲»: معایب کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار شخصی

گزینه «۳»: مزایای کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار شخصی

گزینه «۴»: مزایای ایجاد شرکت - معایب ایجاد شرکت

(اقتصاد، انتقال نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۵ و ۱۸)

(موردی کاروان)

۱۵۱- گزینه «۳»

- ارزیابی: الف

- فهرست گزینه‌ها: هـ

- تعریف مسئله: د

- تصمیم‌گیری: ج

- تعیین معیارها: ب

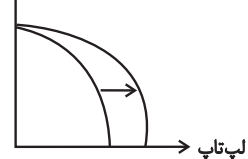
(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مراجع، صفحه ۱۳۴)

(آفرین ساپری)

۱۵۲- گزینه «۲»

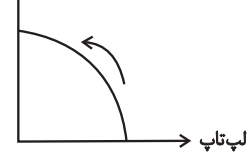
الف) افزایش کارگران خط تولید لپ‌تاپ باعث افزایش منابع تولید می‌شود، بنابراین منحنی مرز امکانات، انتقال پیدا می‌کند.

گوشی موبایل

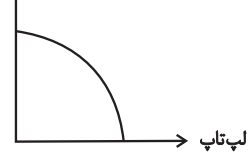
ب) به دلیل افزایش تقاضا برای یک کالا، تصمیم برای تولید آن نیز افزایش می‌یابد. بنابراین نقطه تولید در طول منحنی به سمت چپ و بالا (افزایش تولید گوشی موبایل) تغییر می‌کند.

گوشی موبایل

پ) بیکاری کارگران به دلیل رکود، موجب می‌شود منحنی بدون تغییر باقی بماند. زیرا منحنی مرز امکانات نشان دهنده حداکثر امکان تولید با به‌کارگیری منابع موجود است. بنابراین در شرایط بیکاری کارگران، از همه منابع استفاده نشده است و منابع غیرفعال داریم. در نتیجه منحنی مرز امکانات تولید بدون تغییر باقی می‌ماند، اما نقطه تولید شرکت به جای آن که بر روی منحنی باشد، به نقطه‌ای زیر یا داخل منحنی مرز امکانات انتقال می‌یابد.

گوشی موبایل

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(علیرضا رضایی)

۱۵۸- گزینه «۳»

مزایای حسابهای سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت:

- پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.
  - نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.
  - می‌توان با مقدار خیلی کمی پول، این حساب‌ها را باز نمود.
  - می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.
- معایب حسابهای سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت:
- این حساب‌ها نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.
  - نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها کاهش یابد.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه ۶۳)

(نسرین یعقوبی)

۱۵۹- گزینه «۱»

کشور ژاپن در تولید رایانه مزیت مطلق دارد. (این کالا را ارزان‌تر و با هزینه تولید کمتری از سایر کشورها تولید می‌کند.)
کشور کره جنوبی در تولید خودرو مزیت مطلق دارد. (این کالا را ارزان‌تر و با هزینه تولید کمتری از سایر کشورها تولید می‌کند.)
بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از یکدیگر بگیرند.
بهتر است کشور ژاپن، رایانه را در داخل تولید کند و خودروی مورد نیاز خود را از کشور کره جنوبی وارد کند.
کشور کره جنوبی نیز، خودرو را در داخل تولید کند و رایانه مورد نیاز خود را از کشور ژاپن وارد کند.
ملاحظه می‌شود که کشور استرالیا در تولید خودرو و رایانه نسبت به کشورهای ژاپن و کره جنوبی مزیت اقتصادی ندارد؛ یعنی هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت نسبی استفاده می‌کنند:
هر چند کشور استرالیا در تولید خودرو و رایانه نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود خودرو را ارزان‌تر و با هزینه تولید کمتری از رایانه تولید می‌کند و لذا در تولید خودرو مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید خودرو متمرکز شود و رایانه مورد نیاز خود را از کشور ژاپن وارد کند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

(سارا شریفی)

۱۶۰- گزینه «۱»

(الف) همواره افراد به هنگام تورم طلا می‌خرند تا ارزش پولشان حفظ شود. مشکل خرید طلا برای اقتصاد کشور:
- پول‌هایی که می‌توانست صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد در اقتصاد شود، در چیزی مثل طلا منجمد می‌شود.
(سرمایه‌گذاری مولد، سرمایه‌گذاری‌هایی هستند که به ظرفیت تولیدی کشور از طریق: ۱- ایجاد کارخانجات و شرکت‌های جدید ۲- توسعه ظرفیت آن‌ها کمک می‌کنند.)
(ب) پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه: خطرپذیری است. بیمه روشی است برای انتقال خطرپذیری، در قرارداد بیمه: بیمه‌گذار یا بیمه‌شده، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند. بیمه‌گر (شرکت بیمه) با جمع‌آوری حق بیمه‌ها، امکان جبران زیان هر بیمه‌گذار یا بیمه‌شده را فراهم می‌کند.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۶۰)

= قیمت کالا با احتساب مالیات بر ارزش افزوده

(نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا) + قیمت کالا

$$\text{تومان} = 5450 = 5000 + \left(5000 \times \frac{9}{100}\right)$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه ۶۳)

(امسان عالی‌نژاد)

۱۵۵- گزینه «۱»

(الف) در قیمت ۱۰۰ دلار میزان تولید صفر است، در نتیجه:
 $100 \times 0 = 0$ حداکثر درآمد تولیدکنندگان
(ب) در بازار هنگامی «مازاد عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر باشد، در چنین شرایطی مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل زیادی نشان نمی‌دهند. در این حالت چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمت پایین‌تر به فروش برسانند؛ در نتیجه در سطح قیمت ۵۰۰ دلار، قیمت باید ۲۰۰ دلار کاهش یابد تا به قیمت تعادلی (۳۰۰ دلار) برگردد.)
(ج)

= مازاد عرضه در قیمت ۴۰۰ دلار

مقدار تقاضا در قیمت ۴۰۰ دلار - مقدار عرضه در قیمت ۴۰۰ دلار

$$= 60 - 30 = 30$$

(اقتصاد، بازار پیوسته و چگونه عمل می‌کند، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

(موری ضیائی)

۱۵۶- گزینه «۳»

بررسی موارد نادرست:

(ب) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً (و نه همواره) از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک هم بیشتر است.
(ج) وقتی اوراق مشارکت می‌خریم، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.
(د) خرید و فروش سهام نیز ممکن است با محدودیت‌هایی مواجه باشد.
(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۸)

(آفرین ساپری)

۱۵۷- گزینه «۳»

تکن: در محاسبه نقدینگی جامعه ارزش پولی املاک لحاظ نمی‌شود، زیرا جزء پول‌های در دست افراد یا پس‌اندازهای آنان نیست.
موجودی سپرده‌های دیداری + چک پول‌ها + مسکوکات + اسکناس‌ها = حجم پول واحد پولی $750 = 150 + (2 \times 100) + \left(\frac{2}{6} \times 300\right) + 300$ = حجم پول حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت + حساب‌های پس‌انداز بلندمدت = شبه پول **تکن:** منظور از حساب‌های جاری، همان سپرده‌های دیداری است.
= موجودی مجموع حساب‌های پس‌انداز موجودی سپرده‌های دیداری (جاری) - موجودی مجموع حساب‌های پس‌انداز و جاری واحد پولی $1050 = 1200 - 150$ = موجودی مجموع حساب‌های پس‌انداز **تکن:** شبه پول برابر با موجودی مجموع حساب‌های پس‌انداز است، بنابراین: واحد پولی $1050 =$ موجودی مجموع حساب‌های پس‌انداز = شبه پول شبه پول + حجم پول = نقدینگی واحد پولی $1800 = 750 + 1050$ = نقدینگی در نتیجه عبارت گزینه «۳» صحیح است.

ارزش پولی املاک $(5000) <$ میزان نقدینگی (1800)

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد)

۵ اردیبهشت ۱۴۰۴

(رشته انسانی و معارف اسلامی)

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه «۴»

(فردین سماقی)

امام صادق (ع) فرمود: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.»

(دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۱۴۶)

۲۵۲- گزینه «۳»

(مفسن بیاتی)

موارد «الف» و «د» به درستی بیان شده است.

بررسی موارد نادرست:

ب) زنان باید پوشش خود را به گونه‌ای تنظیم کنند که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آن‌ها را هم بپوشاند.

ج) ادعای خانه نشین کردن زنان با نگاه قرآن و سیره پیشوایان دین، ناسازگار است.

(دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۵۳، ۱۵۵ و ۱۵۶)

۲۵۳- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

خداوند در آیه ۲۱۶ سوره بقره می‌فرماید: «و عسی أن تکرهوا شیئاً و هو خیر لکم و عسی أن تحبوا شیئاً و هو شر لکم: و چه بسا چیزی را بد بیندارید درحالی‌که آن برای شما خوب است و چه بسا چیزی را خوب بیندارید درحالی‌که برای شما بد است.» این آیه بیانگر این مفهوم است که انسان متوکل می‌داند که در صورت انجام وظیفه، هر نتیجه‌ای که به دست آید، به مصلحت اوست، گرچه خود به آن مصلحت آگاه نباشد؛ زیرا خداوند آینده‌ای را می‌بیند که ما نمی‌بینیم و به مصلحت‌هایی توجه دارد که ما درک نمی‌کنیم. گاهی چیزهایی را به نفع خود می‌پنداریم درحالی‌که به ضرر ماست یا اموری را به ضرر خود می‌دانیم درحالی‌که به نفع ماست.

(دین و زندگی، اعتماد بر او، صفحه ۱۰۹)

۲۵۴- گزینه «۳»

(کنکور فرهنگیان ۱۴۰۳- رشته ریاضی)

خداوند عمل به دستوراتش را که توسط پیامبر (ص) ارسال شده است، شرط اصلی دوستی با خود اعلام می‌کند و امام صادق (ع) نیز در این باره می‌فرماید: «ما أحب الله من عصاه: کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.»

(دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۵۵- گزینه «۱»

(فردین سماقی)

حکم حجاب نه تنها سبب کاهش حضور زنان نمی‌شود، بلکه سبب می‌شود تا زن حضوری مطمئن و همراه با امنیت داشته باشد و از نگاه ناهلانی که در جامعه حضور دارند، ایمن باشد.

(دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۵)

۲۵۶- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

خداوند در آیه ۴۰ سوره بقره می‌فرماید: «به پیمانی که با من بستاید وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم.» و همچنین یکی از بهترین‌های زمان‌های محاسبه برنامه سالانه خود، شب‌های قدر ماه مبارک رمضان است تا بتوانیم تصمیم‌های بهتری برای آینده بگیریم.

(دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۰)

۲۵۷- گزینه «۴»

(کنکور فرهنگیان ۱۴۰۳- رشته هنر)

امام صادق (ع) می‌فرماید: «هر کس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از گناه و زشتی باز داشته است یا نه. به هر مقدار که نمازش سبب دوری او از گناه و منکر شود، این نماز قبول شده است.» که این مفهوم در عبارت قرآنی «... إن الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنکر ...» نماز از کار زشت و ناپسند بازمی‌دارد «...» نیز متجلی است.

(دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۲۵۸- گزینه «۲»

(میثم هاشمی)

اگر زن و مرد، درک متقابل از نیازهای متفاوت یکدیگر داشته باشند، با آرامش کنار هم زندگی می‌کنند و به تعبیر قرآن کریم (با توجه به آیه، ۱۸۷ سوره بقره) لباس یکدیگر می‌شوند و کاستی‌ها و نقص‌های یکدیگر را می‌پوشانند.

(دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۱)

۲۵۹- گزینه «۱»

(مرتضی مفسنی کبیر)

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گناه و بی‌گناه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است، بنابراین نوجوان و جوان، بهتر از هر آدمی می‌تواند ایستادگی در برابر تمایلات منفی را تمرین کند و عزت نفس خود را تقویت کند.

(دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۲۰۱)

۲۶۰- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

انسان، با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله مسئولیت‌پذیری می‌شود و این شایستگی را به دست می‌آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

جمله «عمل هر کسی عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان و تمام آن در جهان دیگر ظاهر می‌شود.» اشاره به عدالت نظام هستی دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

(دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه‌های ۲۱۳ و ۲۱۴)

۲۶۱- گزینه «۴»

(غردین سماقی)

نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد. به همین علت پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده‌اند.

(دین و زندگی، ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۵)

۲۶۲- گزینه «۱»

(عباس سیرشستر)

برای داشتن ازدواج موفق لازم است به هر چهار هدف از اهداف ازدواج توجه شود و هدف چهارم (رشد اخلاقی و معنوی) را در مرتبه برتر قرار داد.

(دین و زندگی، ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۶)

۲۶۳- گزینه «۲»

(غردین سماقی)

دین اسلام در راستای جلوگیری از گرفتارشدن افراد به هیجانات و طغیان‌های غیر اخلاقی و ممانعت از گرفتارشدن جامعه به بحران‌های اجتماعی با واقع بینی کامل، برای شرایط گوناگون، راه‌حل‌هایی حکیمانه ارائه داده است.

(دین و زندگی، ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۶)

۲۶۴- گزینه «۱»

(مرتضی مهسنی کبیر)

«من عمل صالحاً من ذکر او انثی و هو مؤمن فلنحیینه حیاة طيبة: هر کس کار شایسته‌ای کند، چه مرد یا زن، درحالی که مؤمن باشد، به زندگی پاک و پسندیده زنده‌اش می‌داریم.»
خدای تعالی می‌فرماید: «یا ایها الذین آمنوا استجیبوا لله و للرسول اذا دعاکم لما یحییکم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هر گاه خدا و رسول، شما را به چیزی که حیات‌بخش شماست دعوت می‌کنند، بپذیرید.»

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۲۶۵- گزینه «۴»

(مرتضی مهسنی کبیر)

بر اساس آیات قرآن کریم، در بهشت، همه به یکدیگر سلام می‌کنند: «ألا قیلاً سلاماً سلاماً»

پیامبر اکرم (ص) مأمور بود که اگر چیزی را نمی‌داند، به آن اذعان کند: «قل إن أدری أقرب ما تُوعدون أم يجعل لهُ ربی أمداً؛ بگو: من نمی‌دانم که آیا آن چه وعده داده می‌شوید نزدیک است، یا پروردگرم برای تحقق آن مدتی [طولانی] قرار می‌دهد.

(معارف معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۸۰ و ۹۴)

۲۶۶- گزینه «۲»

(مرتضی مهسنی کبیر)

پیامبر اسلام (ص) برای آزادی کسانی که در جنگ اسیر می‌شدند، آموزش خواندن و نوشتن به ده نفر از مسلمانان قرار داد.

علم حقیقی، نگاه انسان را توحیدی می‌کند. در حدیث می‌خوانیم: «ثمرة العلم عبادة: ثمره علم، بندگی خداست»

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۶)

۲۶۷- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

آشنایی با مقاومت و صبر دیگران، برای انسان مایه تسلی و دلداری است. در قرآن می‌خوانیم که تمام انبیا (ع) از سوی برخی مردم تکذیب می‌شدند. «و لقد کذبت رسل من قبلک فصبروا علی ما کذبوا و أودوا حتی أتاهم نصرنا» و همه آن‌ها مورد استهزا قرار گرفتند: «الا كانوا به یستهزئون»

(معارف معلمی، وظایف معلم، صفحه ۱۱۵)

۲۶۸- گزینه «۱»

(مرتضی مهسنی کبیر)

اولین دعای حضرت موسی (ع) پس از مأمورشدن به ارشاد و هدایت مردم از جانب خداوند، این بود که: «رب اشرح لی صدی: پروردگارا سینه‌ام را گشاده گردان.»

(معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۳۳)

۲۶۹- گزینه «۲»

(مرتضی مهسنی کبیر)

استادی موفق و محبوب است که انتقاد مصلحانه را بپذیرد؛ چنان که در دعای مکارم‌الاخلاق می‌خوانیم: «اللهم وفقنی لطاعة من سددنی و متابعة من اشدنی: خدایا! مرا به اطاعت و پیروی کسی که مرا به راه سداد و صلاح خواند و هدایت نمود، موفق ساز.»

(معارف معلمی، وظایف معلم، صفحه ۱۰۱)

۲۷۰- گزینه «۱»

(مرتضی مهسنی کبیر)

داشتن صبر و پایداری، رمز موفقیت هر کاری است؛ به ویژه در تعلیم و تربیت و مسائل فرهنگی. خداوند تعالی به پیامبرش دستور صبر می‌دهد: «و لربک فاصبر.»

عده‌ای که تن به کار نمی‌دهند و زیر بار مسئولیت نمی‌روند و پیشرفت‌های کشور خود را نمی‌بینند، اما فقط زبان به مدح کشورهای غربی می‌گشایند و کشور پیشرفته‌ای را بدون کار و وجدان کاری انتظار می‌کشند، خیال‌گرا هستند. پس معلم باید متصف به صفت واقع‌گرا بودن باشد.

(معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۶۱)

هوش و استعداد معلمی

گزینه ۳- ۲۷۱

(مسیر توریان)

کلمات مدنظر به ترتیب متن: نقش - انفعال - روز - سیر

$$6 + 2 + 1 + 2 = 11$$

تعداد نقطه‌ها:

(هوش کلامی)

گزینه ۳- ۲۷۲

(مسیر توریان)

«محدود بودن تصوّر دیگران»، «کمک به زندگی همه انسان‌ها» و «لازم و ملزوم بودن غم و تنهایی» نادرستی دیگر گزینه‌هاست

(هوش کلامی)

گزینه ۳- ۲۷۳

(مامد کریمی)

عقاب و کرکس و هدهد پرندند، ولی خفاش با این که پرواز می‌کند، نه در دسته پرندگان، بلکه در دسته پستانداران است.

(هوش کلامی)

گزینه ۴- ۲۷۴

(مامد کریمی)

این الگو، بر اساس ترتیب جایگاه‌های حروف کلمه «حسین» و «زیبا» در جدول الفبا است:

ح: ۸	س: ۱۵	ی: ۳۲	ن: ۲۹
ز: ۱۳	ی: ۳۲	ب: ۲	ا: ۱

(هوش کلامی)

گزینه ۲- ۲۷۵

(مامد کریمی)

$$(1+0) + (23+0) + (12+0) + (18+0) = 54$$

زوج = ۱۸ + ۱۲ + ۲۳ + ۱ = ۵۴

$$(13+13) + (10+10) + (32+0) + (25+0) = 103$$

فرد = ۲۵ + ۳۲ + ۲۰ + ۲۶ = ۱۰۳

$$(1+0) + (5+0) + (32+0) + (13+13) + (4+4) = 72$$

زوج = ۸ + ۲۶ + ۳۲ + ۵ + ۱ = ۷۲

$$(5+0) + (32+0) + (1+2) + (24+24) = 88$$

زوج = ۴۸ + ۳ + ۳۲ + ۵ = ۸۸

(هوش کلامی)

گزینه ۳- ۲۷۶

(مسیر شمس مهرآباری)

می‌توانیم از کلماتی که حروف مشترک دارند برای به‌دست‌آوردن رمز

تعدادی از حروف استفاده کنیم:

$$60 = 5 \left\{ \begin{array}{l} 530 = \text{مادر} \\ 470 = \text{مار} \end{array} \right. \quad 40 = \text{ت} \left\{ \begin{array}{l} 273 = \text{حسین} \\ 313 = \text{تحسین} \end{array} \right. \quad 25 = \text{و} \left\{ \begin{array}{l} 245 = \text{کاوشی} \\ 220 = \text{کاشی} \end{array} \right.$$

عبارت «کشتی ماتادور» شامل حروف ک، ش، ی، ا، ت، م، ا، د، ر، و، است.

پس رمز آن برابر است با:

$$220 + 40 + 40 + 530 + 25 = 855$$

و مادر ت ت کاشی

(هوش کلامی)

گزینه ۴- ۲۷۷

(مسیر اصفهانی)

می‌توانیم جدول را رسم و اطلاعات را به این ترتیب به آن اضافه کنیم:

- شخص دوم که صحبت می‌کند، شخص اول را آقای «گرد» می‌نامد (ب)
- پس نژاد آقای «گرد»، ترک یا فارس است، چرا که خود او گفته است که نامش با نژادش هماهنگ نیست. (الف - ج)
- اما نفر دوم نژاد ترک دارد، یعنی آقای گرد از نژاد ترک نیست. (ه - د - و)

نام خانوادگی	نژاد
کرد	فارس
فارس	ترک
ترک	کرد

(هوش کلامی)

گزینه ۲- ۲۷۸

(فاطمه راسخ)

یک جدول می‌کشیم و افراد را در آن مشخص می‌کنیم.

- فاطمه با ۵ نفر دست داده است، یعنی با همه دست داده است.
- مینا فقط با ۱ نفر دست داده است، پس فقط با فاطمه دست داده است.
- زهرا با ۳ نفر دیگر به‌جز فاطمه دست داده است. طبق خط قبلی، او با مینا دست نداده است، پس با سارا، مریم و نیلوفر دست داده است.
- مریم فقط با ۲ نفر دست داده است، پس فقط با فاطمه و زهرا دست داده است.
- نیلوفر باید با ۱ نفر دیگر به‌جز فاطمه و زهرا دست داده باشد، این فرد طبق خط‌های بالا، قطعاً مینا و مریم نیست. پس او با سارا دست داده است.

سارا	فاطمه، زهرا، نیلوفر
مینا	فاطمه
مریم	فاطمه، زهرا
نیلوفر	فاطمه، زهرا، سارا
زهرا	فاطمه، سارا، مریم، نیلوفر
فاطمه	با همه دست داده

پس طبق جدول بالا، سارا با فاطمه، زهرا و نیلوفر دست داده است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۳»

(فاطمه، اسخ)

دقت کنید ما نمی‌دانیم زمانی که شخص با پلیس تماس گرفته است، عقربه دقیقه‌شمار کدام عدد را نشان داده است. اما می‌دانیم این شخص در زمان‌هایی که عقربه دقیقه‌شمار روی عددهای ۴ و ۶ است، یعنی دو بار پشت سر هم، حقیقت را گفته است. پس رنگ سیم اصلی یا سبز است یا زرد:

(۱) قرمز، زرد، سبز، سبز، زرد، زرد

(۲) قرمز، زرد، سبز، سبز، زرد، زرد

در حالت اول، عقربه دقیقه‌شمار عددهای زیر را نشان خواهد داد:

(۱) قرمز، زرد، سبز، سبز، زرد، زرد

۱۲ ۲ ۴ ۶ ۸ ۱۰

و در حالت دوم، این عقربه عددهای زیر را نشان می‌دهد:

(۲) قرمز، زرد، سبز، سبز، زرد، زرد

۸ ۱۰ ۱۲ ۲ ۴ ۶

در حالت اول، نقضی در برنامه نیست ولی در حالت دوم، پاسخ شخص در زمان‌هایی که عقربه عددهای ۴ و ۶ را نشان می‌دهد، با پاسخ او در زمان‌هایی که عقربه عدد ۱۰ را نشان می‌دهد یکسان است، که این با فرض صورت سؤال مخالف است. پس تنها همان حالت نخست باقی می‌ماند و سبز بودن رنگ سیم، قطعی است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۳»

(مهری و نکی فراهانی)

فهرست روزهای هفته و شیفت‌های آنان را می‌نویسیم:

شنبه: حسین، رامان، پارسا

یکشنبه: رامان، امیر، پارسا

دوشنبه: رامان، امیر، محمد

سه‌شنبه: پارسا، حسین

چهارشنبه: حسین

معلوم است که محمد باید روزهای دوشنبه در سالن باشد. امیر هم به‌جز روز دوشنبه، فقط یکشنبه را دارد، پس یکشنبه‌ها برای امیر است. رامان به‌جز دوشنبه‌ها و یکشنبه‌ها، فقط شنبه‌ها می‌تواند در سالن باشد، پس شنبه‌ها هم برای رامان است. پارسا نمی‌تواند چهارشنبه‌ها در سالن باشد، پس او سه‌شنبه‌ها در سالن خواهد بود و حسین، چهارشنبه‌ها:

یکشنبه: امیر

شنبه: رامان

سه‌شنبه: پارسا

دوشنبه: محمد

چهارشنبه: حسین

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۴»

(فاطمه، اسخ)

اسکندر دو نوشابه آورده است، که هر کدام به اندازه دو لقمه کوچک ارزش داشته است. پس ارزش کل خوراکی خورده‌شده، ۱۱ لقمه کوچک است:

$$(2 \times 2) \text{ لقمه کوچک} + 7 \text{ لقمه کوچک} = 2 \text{ نوشابه} + 7 \text{ لقمه کوچک}$$

$$= (7 + 4) = 11$$

پشنگ و چنگیز و اسکندر مقداری یکسان از خوراکی‌ها خورده‌اند، $\frac{11}{3}$ لقمه

هم به هر شخص رسیده است. چنگیز ۷ لقمه کوچک آورده بود، پس به اندازه

$$\frac{10}{3} = \frac{21}{3} - \frac{11}{3} = 7 - \frac{11}{3}$$

اسکندر هم ۲ نوشابه آورده بود که به اندازه $2 \times 2 = 4$ لقمه کوچک ارزش

$$\text{داشته است. پس او معادل } \frac{1}{3} = \frac{11}{3} - \frac{12}{3} = 4 - \frac{11}{3} \text{ از ارزش آنچه را آورده}$$

است نخورده است. معلوم است که آنچه چنگیز به دو نفر دیگر داده است،

مجموعاً ده برابر آن چیزی است که اسکندر بخشیده است: پس باید از یازده

سکه، ده سکه را به چنگیز داد و یک سکه را به اسکندر.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۲»

(عمیر اصفهانی)

یکان، دهگان و صدگان ارقام تکریمی هستند. یکان نیز صفر نیست. پس

حالات مختلف را که در آن دهگان سه برابر یکان است، دسته‌بندی می‌کنیم:

یکان	دهگان	صدگان
۱	۳	-
۲	۶	-
۳	۹	-
۴	۱۲	-
⋮	⋮	⋮

قابل قبول است. →

از این‌جا به بعد درست و پذیرفتنی نیست، → چون رقم دهگان باید تک رقمی باشد.

حالا حالاتی را که صدگان پنج واحد از دهگان بیشتر است وارد محاسبات

می‌کنیم:

یکان	دهگان	صدگان
۱	۳	۸
۲	۶	۱۱
⋮	⋮	⋮

قابل قبول است. →

از این‌جا به بعد درست و پذیرفتنی نیست، → چون رقم دهگان باید تک رقمی باشد.

پس عدد موردنظر ۸۳۱ است. حال دو برابر آن را به‌دست می‌آوریم.

حاصل ضرب ارقام آن را می‌نویسیم:

$$72 = 2 \times 2 \times 6 \times 6 \times 1 \Rightarrow 1662 = 2 \times 831$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

تاریخ‌هایی که عدد روز و عدد ماه در آن یکسان است، به بدفهمی منجر نمی‌شود: ۱/۱، ۲/۲، ۳/۳، ۴/۴، ۵/۵، ۶/۶
همچنین تاریخ‌هایی که عدد روز آن‌ها از ۱۲ بیشتر است، چرا که مثلاً ۱۳/۱ معنا ندارد:

۱۳/۱ ... ۱۴/۱ ... ۳۱/۱
۱۳/۲ ... ۱۴/۲ ... ۳۱/۲
⋮
۱۳/۶ ... ۱۴/۶ ... ۳۱/۶

در حالت نخست، شش روز هست. در حالت دوم هم، $19 = 1 + 13 - 31$
ستون و شش ردیف هست، یعنی $114 = 6 \times 19$ روز. پس مجموعاً $120 = 114 + 6$ روز.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه «۲»

(مسین شمس مهرآزادی)

در الگوی صورت سؤال، عددها در مرحله‌ها یکی در میان دو برابر می‌شوند، یا جایگاه آن‌ها برعکس می‌شود:

$6 \xrightarrow{\times 2} 12 \xrightarrow{\text{جابه‌جایی}} 21 \xrightarrow{\times 2} 42 \xrightarrow{\text{جابه‌جایی}} 24 \xrightarrow{\times 2} 48 \xrightarrow{\text{جابه‌جایی}} 84 \xrightarrow{\times 2} 168$

پس اعداد جایگزین علامت سؤال، ۲۱ و ۱۶۸ و اختلاف این دو عدد، $147 = 168 - 21$ است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه «۱»

(فاطمه راسخ)

هر ردیف از جدول، دنباله‌ای از اعداد هست که به صورت پراکنده قرار گرفته‌اند:

$28 \xrightarrow{+5} 33 \xrightarrow{+5} 38 \xrightarrow{+5} \boxed{43}$

$13 \xrightarrow{+6} 19 \xrightarrow{+6} 25 \xrightarrow{+6} 31$

$16 \xrightarrow{+7} \boxed{23} \xrightarrow{+7} 30 \xrightarrow{+7} 37$

$2 \xrightarrow{+9} 11 \xrightarrow{+9} 20 \xrightarrow{+9} 29$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه «۳»

(فرزاد شیرممدلی)

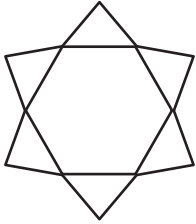
دو مثلث گوشه‌های مربع الگوی صورت سؤال، در هر اتصال الگو از چپ به راست، خلاف جهت هم به اندازه یک ضلع جابه‌جا می‌شوند و دو مثلث دیگر در مرکز ضلع مربع رسم شده‌اند و در هر مرحله از انتقال، به اندازه یک ضلع، پادساعتگرد، تنها یکی از آن‌ها جابه‌جا می‌شود و دیگری ثابت می‌ماند.

(هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۲»

(مهروی ونگی فراهانی)

شکل مذ نظر:

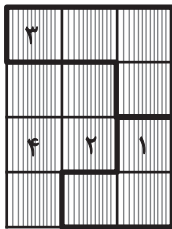

(هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۲»

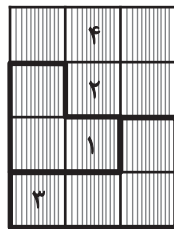
(هاری زهمانیان)

چیدمان‌های مختلف ممکن:

با این روش چیدمان، عدد ۲ روی دایره رنگی قرار می‌گیرد.

(هوش غیرکلامی)

با این روش چیدمان، عدد ۱ روی دایره رنگی قرار می‌گیرد.

(مهروی ونگی فراهانی)

۲۸۹- گزینه «۱»

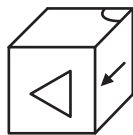
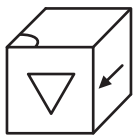
شکل‌های ۱، ۶ و ۷ هر سه نوعی متوازی‌الاضلاع هستند.
شکل‌های ۲، ۵ و ۹ هر سه شکلهایی منظم هستند.
شکل‌های ۳، ۴ و ۸ نیز شکلهایی دایره‌ای دارند.

(هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۳»

(مسین تورانیان)

به شکل‌های جهت‌دار دقت کنید:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»

گزینه «۳»

(هوش غیرکلامی)